

DFØs årsrapport 2023

14. mars 2024

Innhold

1 Leders beretning	2
2 Introduksjon til virksomheten	4
2.1 DFØs samfunnsoppdrag	4
2.2 Organisasjon og ledelse	4
2.3 Utvalgte hovedtall	6
2.4 DFØs samarbeid med andre virksomheter	7
3 Årets aktiviteter og resultater	8
3.1 Hovedmål 1: DFØs kunder har effektiv økonomistyring	8
3.2 Hovedmål 2: Offentlig sektor gjennomfører effektive og bærekraftige anskaffelser som bidrar til å fremme innovasjon.....	18
3.3 Hovedmål 3: Statsforvaltningen bygger på kunnskap, er utviklingsorientert og har god styring, organisering og ledelse	26
3.4 Hovedmål 4: Offentligheten kan enkelt ta i bruk informasjon om resultater og ressursbruk i forvaltningen	41
3.5 Resultatmatrise for styringsparametere.....	43
3.6 Ressursbruk 2023.....	45
3.7 Andre prioriterte tiltak i 2023	50
4 Styring og kontroll i virksomheten	52
4.1 Budsjettsituasjon 2023	52
4.2 Effektiv drift og produktivitetsutvikling.....	52
4.3 Internkontroll og risikostyring	53
4.4 Sikkerhet og beredskap.....	54
4.5 Behandling av personopplysninger	55
4.6 Oppfølging av saker fra Riksrevisjonen	56
4.7 Fellesføringer for 2023.....	56
4.8 Bemanning og personalforvaltning	59
5 Vurdering av framtidsutsikter	64
6 Årsregnskap.....	66

1 Leders beretning

Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ) har levert tjenester, gjennomført oppdrag og i all hovedsak oppnådd gode resultater sett opp mot målene Finansdepartementet satte i tildelingsbrevet for 2023.

Vi har levert stabile lønns- og regnskapstjenester med god kvalitet, og bruken av våre systemløsninger og tjenester har økt. På lønnsområdet har vi prioritert å videreutvikle systemløsningen for HR, særlig knyttet til ny funksjonalitet, mer effektivitet og økt brukervennlighet. I tillegg har vi videreutviklet funksjonaliteten i selvbetjeningsløsningene og appen, og fortsatt arbeidet med å automatisere e-skjemaer. Det krevende lønnsoppgjøret i 2022 førte til mange systemtekniske endringer som måtte følges opp i 2023. Dette har påvirket både drift og utviklingskapasitet på området. På regnskapsområdet har alle kundene nå gått over til ny fakturaløsning. Parallelt med innføringen har vi prioritert å videreutvikle innkjøpsdelene av løsningen. Vi har også ferdigstilt en løsning for prekontering som benytter kunstig intelligens og et verktøy for periodeavslutning. DFØ har i 2023 bistått 26 kunder som tok i bruk periodisert regnskapsprinsipp (SRS) fra 2024, både med kompetansetiltak og tilrettelegging for bruk i kundens videre styring.

Kunde- og brukerundersøkelsen i 2023 viser at kundene fremdeles er godt fornøyde med DFØs økonomitjenester. Samtidig viser resultatene fortsatt en nedgang i brukernes vurdering av om tjenestene bidrar til effektivitet og gevinster og om deres økonomiske data er lett tilgjengelige og gir god støtte i styringen. DFØ har de siste årene fått en mer sammensatt kundemasse med ulike behov, og vi erfarer at det er vesentlige forskjeller i tilfredsheten mellom ulike kundegrupper. Høye forventninger til rask kundebehandling og nye funksjoner og løsninger, kombinert med stram økonomi i DFØ kan ha påvirket kundenes vurdering. Vi vil i tiden framover sette inn forbedringstiltak for å øke og stabilisere tilfredsheten.

På anskaffelsesområdet har vi i 2023 brukt mye ressurser på å følge opp tre nye og store politiske initiativer: Vi har utarbeidet nye veiledere for krav om 30 prosent vektning av miljø i alle anskaffelser, og for seriøsitetskrav i kontraktsoppfølging. Vi har også etablert og satt i drift en ny kunngjøringsløsning (Doffin) og innført nye kunngjørings skjemaer (eForms), samt utarbeidet en veileder for gjennomføring av EU-kommisjonens forordning knyttet til dette.

Videre har vi rettet en særlig innsats for å øke synligheten av våre tjenester til innkjøpere.. Veiledere, digitale produkter, arrangementer og innføringen av nye kunngjørings skjemaer (eForms) er blant tilbudene der vi opplever en stor etterspørsel. Interessen for markedsplassen for skytjenester har også økt betydelig gjennom året. En annen viktig aktivitet i 2023 har vært å gjennomføre prosjekter for benchmarking og mentorordning for innkjøpsledere, der målet er å løfte innkjøpsfunksjonen til et strategisk nivå.

På området styring, organisering og ledelse har vi utforsket nye samarbeidsflater med universitets- og høyskolemiljøer for å gjøre tjenestene mer relevante og oppdaterte. Vi har også utgitt en oppdatert veileder i samfunnsøkonomisk analyse og startet arbeidet med å oppdatere utredningsinstruksen og veilederen til denne. En annen viktig oppgave har vært å spre kunnskap om OECDs nye anbefalinger om bruk av evalueringer i offentlig sektor. En rettesnor i vårt utviklingsarbeid er at kompetansetjenestene skal være nyttige og dekke

brukernes behov. I 2023 har vi for eksempel hatt tett dialog med brukerne i utarbeidelsen av nytt veiledningsmaterieil for risikostyring, som har bidratt til en mer praksisnær veiledning. En viktig målgruppe for fagområdet er lederne i staten. De spiller en nøkkelrolle i arbeidet for å samordne og bidra til økt innovasjon og utvikling i forvaltningen. Til denne gruppen har vi gjennom året levert både digitale kompetansetilbud og et omfattende lederutviklingsprogram til statsforvalterne.

Vi opplever at DFØs kompetansetilbud, kunnskap og analyser er etterspurt i forvaltningen. Vi legger vekt på å ha en tverrfaglig tilnærming når vi arbeider med analyser, områdegjennomganger og andre faglige oppdrag, slik at våre leveranser er helhetlige. Tilbakemeldingene fra brukere og oppdragsgivere viser at DFØs bidrag er nyttige og relevante når forvaltningen skal utvikle seg på en effektiv måte.

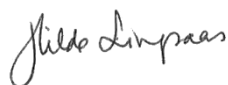
DFØ er både en storforbruker og storprodusent av data. Flere interne og eksterne datakilder kan være relevante for DFØ å benytte for å skape verdi for kunder, brukere og interessenter gjennom deling, bruk og analyse av data. I 2023 har vi etablert et tverrfaglig prosjekt som skal vurdere løsninger for å innhente og analysere data, og som kan tilgjengeliggjøre og formidle data til brukere.

Arbeidet med å styrke sikkerheten i virksomheten har fortsatt i 2023. Vi har gjennomført flere tiltak på informasjonssikkerhetsområdet, blant annet innenfor overvåkning av digital infrastruktur og styring og kontroll. Personvernområdet har vi gjennomført og ferdigstilt tiltak for å følge opp krav til underleverandører, forbedret registrering og evaluering av avvik, innført styrende dokumenter og etablert ulike opplæringstiltak for ansatte.

De siste årene har stramme budsjetttrammer vært utfordrende for DFØ. Situasjonen stiller krav til god innsikt i kostnadsdrivere, hvor kutt kan gjennomføres og hvilke konsekvenser det vil ha. Vi har også arbeidet med å få et godt og oppdatert kunnskapsgrunnlag for det videre arbeidet med en ny finansieringsmodell for økonomitjenestene.

DFØ har hatt en samlet tildeling på 1 049 millioner kroner, og har et netto mindreforbruk av ordinære midler på 3,9 prosent. Ressursene er fordelt med om lag 53 prosent til lønns- og regnskapstjenestene, 12 prosent til fagområdet styring, organisering og ledelse og 11 prosent til fagområdet for offentlige anskaffelser. Samlet går rundt 23 prosent til IT-området og stabs- og fellesfunksjoner. DFØ har i 2023 vokst fra 777 til 838 ansatte.

Oslo, 14. mars 2024

Hilde Singsaas
direktør

2 Introduksjon til virksomheten

2.1 DFØs samfunnsoppdrag

DFØ skal bidra til effektiv ressursbruk i staten og til at staten når sine mål gjennom god styring, organisering, ledelse og gode beslutningsgrunnlag. DFØ er statens fagorgan for økonomistyring, gode beslutningsgrunnlag for statlige tiltak, organisering og ledelse i staten, samt for anskaffelser i offentlig sektor og felles innkjøpsavtaler i staten, og ansvarlig for å støtte statlige virksomheter i arbeidsgiverrollen. DFØ leverer også felles lønns- og regnskapstjenester i staten.

Finansdepartementet har fastsatt fire hovedmål for DFØ i 2023:

- DFØs kunder har effektiv økonomistyring
- Offentlig sektor gjennomfører effektive og bærekraftige anskaffelser som bidrar til å fremme innovasjon
- Statsforvaltningen bygger på kunnskap, er utviklingsorientert og har god styring, organisering og ledelse
- Offentligheten kan enkelt ta i bruk informasjon om resultater og ressursbruk i forvaltningen

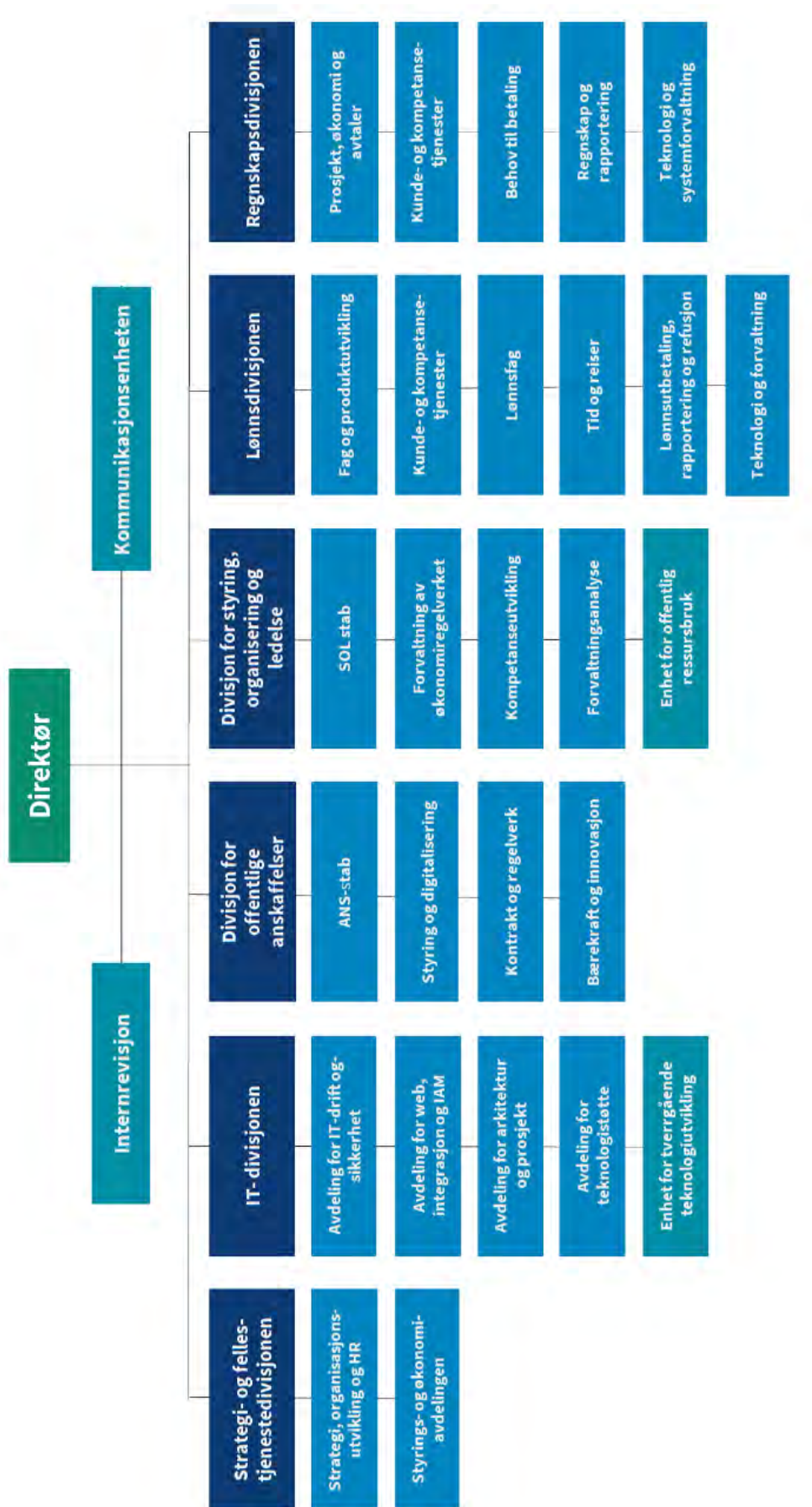
2.2 Organisasjon og ledelse

DFØ er et bruttobudsjettet statlig forvaltningsorgan underlagt Finansdepartementet.

Ved utgangen av 2023 hadde DFØ totalt 838 ansatte fordelt på 729 årsverk. Direktoratet har kontorsteder i Oslo, Stavanger og Trondheim. I tillegg har DFØ en medarbeider som er lokalisert i Harstad.

Hilde Singaas er DFØs direktør. I ledergruppen sitter divisjonsdirektør Gøril Aune (regnskapsdivisjonen), divisjonsdirektør Tore Blekastad (IT-divisjonen), kommunikasjonsdirektør Anne-Berit Herstad (kommunikasjonsenheten), divisjonsdirektør Christian Storhaug Johnsen (strategi- og fellestjenestedivisjonen), divisjonsdirektør Hilde Nakken (divisjon for styring, organisering og ledelse), divisjonsdirektør Dag Strømsnes (divisjon for offentlige anskaffelser), og divisjonsdirektør Bjørn Sæstad (lønsdivisjonen). Gunnar Wessel Thomassen fungerer som divisjonsdirektør for offentlige anskaffelser i perioden 15. september 2023 til 1. juni 2024.

DFØs organisasjonskart pr. 31. desember 2023:

2.3 Utvalgte hovedtall

DFØ er et bruttobudsjettet statlig forvaltningsorgan. Regnskapet føres etter periodiseringsprinsippet i tråd med de statlige regnskapsstandardene. Rapportering til statsregnskapet skjer etter kontantprinsippet.

Tabellen viser utvalgte tall fra årsregnskapet 2021-2023:

	2021	2022	2023
Antall årsverk	658	699	729
Samlet tildeling post 01-99, millioner kroner	974	1 050	1 049
Utnyttelsesgrad post 01-29, prosent ¹	95	97	96
Driftskostnader, millioner kroner ²	1 019	1 031	1 101
Lønnsandel av driftskostnader, prosent	61	63	66
Lønnskostnader, i tusen kroner pr. årsverk ³	937	935	1 002
Konsulentandel av driftskostnader, prosent ⁴	12	8	5

¹ Nøkkeltallet Utnyttelsesgrad post 01–29 beregnes slik: Benyttede midler post 01–29 delt på tilgjengelige midler post 01–29, multiplisert med 100, for å få nøkkeltallet uttrykt i prosent. Teller beregnes slik: Regnskap post 01–29 eksklusiv offentlige refusjoner vedrørende lønn, pluss brukte belastningsfullmakter post 01–29, jf. oppstilling av bevilgningsrapporteringen og note B. Nevner beregnes slik: Samlet tildeling post 01–29 pluss mottatte belastningsfullmakter post 01–29 minus avgitte belastningsfullmakter post 01–29 pluss offentlige refusjoner vedrørende lønn pluss disponibel merinntekt i henhold til merinntektsfullmakt, jf. oppstilling av bevilgningsrapporteringen og note A og B.

² Nøkkeltallet *driftskostnader* tilsvarer *sum driftskostnader*, som er en egen regnskapslinje i resultatregnskapet (periodisert regnskap etter SRS). Årsaken til at dette kan være høyere enn nøkkeltallet *tildeling*, skyldes at *driftskostnader* følger SRS og blant annet inkluderer avskrivninger, samt at DFØ har merinntekter som er benyttet.

³ Lønnskostnader består av lønn, feriepenger, arbeidsgiveravgift, pensjonskostnader og andre ytelser, fratrukket refusjoner fra NAV.

⁴ I definisjonen av kontogruppe 67 Kjøp av konsulenttjenester og andre fremmede tjenester inngår kun kjøp av konsulenttjenester (konto 670 til 673).

2.4 DFØs samarbeid med andre virksomheter

DFØ samarbeider særlig med Digitaliseringsdirektoratet, men også med andre statlige virksomheter. DFØ har også etablerte samhandlingsarenaer med kundene. DFØ deltar i nettverk med sine nordiske søstervirksomheter om blant annet styring, regnskap, statlig betalingsformidling, statsregnskapsforvaltning og lønns- og regnskapstjenester. Direktoratet har også dialog med private aktører samt eksterne fagmiljøer i inn- og utland.

3 Årets aktiviteter og resultater

Finansdepartementet stiller krav om at DFØ skal videreføre innsatsen innenfor sine tjenesteområder med samlet sett minst like gode resultater og kvalitet som tidligere år. Målstrukturen består av fire hovedmål og 20 styringsparametere med tilhørende resultatmål.

DFØ har fått seks tillegg (med vedlegg) til tildelingsbrevet i 2023. Departementet har i brevene gitt DFØ flere tildelinger og presiseringer i oppdrag innenfor fagområdene til Kommunal- og distriktsdepartementet (KDD), Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) og Helse- og omsorgsdepartementet (HOD), samt orientert om vedtatte endringer for DFØ i revidert nasjonalbudsjett og i nysalderingen av statsbudsjettet for 2023.

3.1 Hovedmål 1: DFØs kunder har effektiv økonomistyring

DFØ leverer fellestjenester innenfor lønn og regnskap. Våre systemløsninger ivaretar kravene i statlige regelverk. Vår tjenestemodell består av en grunnpakke med standardtjenester innenfor hvert område. Grunnpakken kan utvides med flere tilleggstjenester som kundene selv velger. Mange av tjenestene er basert på selvbetjeningsløsninger. På begge områder gjennomfører DFØ kontinuerlig forbedringer og oppgraderinger av systemene. For at kundene skal få best mulig utbytte av våre tjenester, tilbyr vi en rekke opplæringstiltak i bruk av løsningene.

Våre tiltak og utviklingsaktiviteter på økonomitjenesteområdet fremgår i omtalen under.

Som det framgår av resultatene på økonomitjenesteområdet, har vi hatt stabil drift og levert sikre og korrekte økonomitjenester uten vesentlige avvik i 2023. Se utfyllende rapportering i kapittel 3.5, «Resultatmatrise for styringsparametere» og kapittel 3.5.1, «Statistikk» for rapportering og omtale av følgende fire styringsparametere og statistikkområder; «Andel riktig lønn til riktig tid», «Andel innrapportert regnskap fra DFØs kunder til statsregnskapet innen frist», «Andel kunder som benytter SRS» og «Andel kunder på ny tjenestemodell».

Når det gjelder kundenes tilfredshet er det ingen signifikante endringer sammenlignet med 2022. Kundenes vurdering av om lønns- og regnskapstjenestene er nyttige har også holdt seg på et stabilt høyt nivå.

3.1.1 Styringsparameter: Kundenes vurdering av om DFØs økonomitjenester gir effektivitet og gevinster

I kunde- og brukerundersøkelsen i 2023 ble kundene spurt om DFØs økonomitjenester gir effektivitet og gevinster for virksomheten. Blant dem som har vært i kontakt med oss, svarer 57 prosent at tjenestene medvirker til det. Dette er om lag på samme nivå som i 2022 (58 prosent), og lavere enn resultatmålet på 75 prosent. Basert på dialogen vi har hatt med

kundene gjennom året, og ytterligere analyser av tallmaterialet, vurderer vi at årsaken til den lave skåren kan være en kombinasjon av flere forhold:

Kundemassen er endret de siste årene med større og mer komplekse virksomheter som har tatt i bruk tjenestene. Vridningen i kundemassen gir et klart mer sammensatt behov for DFØs tjenester, og vi ser at det er vesentlige forskjeller i tilfredsheten ulike kundegrupper imellom.

Høye forventninger fra kundene til rask kundebehandling og hurtig utvikling av nye funksjoner og løsninger, kombinert med stram økonomi og press på ressurser i DFØ har trolig påvirket vurderingene. Oppfølgingen av lønnsoppgjøret har ført til at andre oppgaver på lønnsområdet har måttet utsettes. Dette har blant annet medført forsinkelser i feilretting og enkelte utviklingsaktiviteter. Innføringen av nytt innkjøps- og fakturasystem har krevd mye både av oss og kundene. Parallelt med dette har vi også videreutviklet løsningen, som har ført til utfordringer for eksisterende og nye kunder.

Også utfordringer og lavere kvalitet på enkelte regnskapstjenester kan ha bidratt til et svakere resultat. DFØ har også hatt en periode med høy turnover, som har ført til enkelte kapasitetsutfordringer. Dette har igjen medført økt kompetansebehov, særlig blant nye ansatte.

Vi vil også trekke fram at det er få respondenter som har svart på undersøkelsen, og at vi derfor vil arbeide aktivt for å hente inn flere kilder til informasjon om kundenes behov slik at vi setter inn forbedringstiltakene på de områdene som er viktigst.

3.1.2 Styringsparameter: Kundenes vurdering av om deres økonomiske data er lett tilgjengelig og gir god støtte i virksomhetsstyringen

I kunde- og brukerundersøkelsen i 2023 svarer 65 prosent av lønns- og regnskapskundene at deres økonomiske data er lett tilgjengelig og gir god støtte i virksomhetsstyringen. Dette er en liten nedgang fra 67 prosent i 2022, og lavere enn resultatmålet på 75 prosent. Basert på dialogen vi har hatt med kundene gjennom året, og ytterligere analyser av tallmaterialet, vurderer vi at årsaken til den lave skåren kan være en kombinasjon av flere forhold:

Analyseverktøy som økonomiinfo og HR innsikt får gode tilbakemeldinger gjennom kundedialogen. Allikevel erfarer DFØ et behov for ytterligere fleksibilitet gjennom eksisterende eller nye verktøy blant annet på budsjettområdet.

DFØs kunder etterspør enkel tilgang på egne økonomiske data til analyse- og styringsformål. Vi arbeider med forbedrede løsninger for å gi tilganger gjennom moderne grensesnitt og plattformteknologi. Vi merker en økende generell interesse for styringsdata blant kundene. I DFØs analyseverktøy er det en betydelig mengde ferdige rapporter og analyser tilgjengelig. Kundene kan enkelt navigere i løsningen, filtrere og gjøre utvalg. Disse verktøyene er rettet mot ledere hos kundene samt lønns- og regnskapsmedarbeidere. Interessen og ferdighetsnivået til disse brukerne er variert. Noen synes det er for mye informasjon tilgjengelig og at det er krevende å finne akkurat den informasjonen de har behov for. Andre finner ikke de sammenstillingene som de har behov for. Behovene hos kundene er på

enkelte områder sammenfallende, men det er også særbehov hos noen av virksomhetene. Vi ser at behovene endrer og utvikler seg, og vi har derfor etablert arenaer for å fange opp disse.

DFØs kunder etterspør i tillegg enkel tilgang på egne økonomiske data til analyse- og styringsformål. Her ønsker kundene et mye bredere tilfang av data. Bruken av slike data er i hovedsak til styringsformål, og det er viktig for kundene å kunne benytte økonomiske data, tid- og fraværdata osv. sammen med sine virksomhetsspesifikke data. Vi arbeider med å forbedre løsninger for å gi tilganger gjennom moderne grensesnitt og plattformteknologi. På lønnsiden har vi hatt en pilot sammen med de fire store universitetene UIO, UIB, UIT og NTNU (BOTT) og universitets- og høyskolesektoren med å levere ut rådata gjennom APIer⁵. Det er nå mulig for andre kunder også å få tilgang til data på samme måte. I dialogen med kundene ser vi at det er behov for å jobbe videre tett med kundene for at de enkelt skal kunne nyttiggjøre seg egne data i DFØs systemløsninger.

Disse to ulike måtene å tilnærme seg kundenes behov for egne data har ulike brukergrupper og må leve videre side om side. Styringsdata vil være et viktig tema i fagsesjonene på Kundeforum i 2024.

3.1.3 Styringsparameter: Bruk av DFØs digitale løsninger

DFØ tilbyr flere tilleggstjenester til kundene. Vi arbeider aktivt for at kundene skal se nytten ved disse tilleggstjenestene og ønske å ta disse i bruk.

De største endringene for lønnsdivisjonen i 2023 er knyttet til de nye tilleggstjenestene DFØ HR og lokale lønnsforhandlinger. Vi har fått fire nye virksomheter i drift på DFØ HR siste år, og 23 kunder tok i bruk ny løsning for lokale lønnsforhandlinger ved høstens lønnsoppgjør. Flere kunder fikk satt i drift sykemeldingsrobot innen årsskiftet 2023/2024. Det har vært en positiv utvikling i 2023 ved at flere virksomheter tar i bruk tilleggstjenester. Vi venter at denne utviklingen vil fortsette i 2024. Flere virksomheter har akseptert pristilbud både innenfor DFØ HR og lokale lønnsforhandlinger for å ta i bruk de nye tjenestene.

Et stort antall kunder har tatt i bruk tilgangsportal på regnskapstjenestene. Dette forenkler prosessene med tilgangsstyring for kunder og DFØ. Nær samtlige av DFØs kunder har nå tatt i bruk DFØ-appen også på regnskap. Supplerende budsjettstyringsverktøy er avviklet som tilleggstjeneste i løpet av året. Prosessen ivaretas nå av Unit4. Innkjøpsløsningen har blitt tatt i bruk av et mindre antall gjennom året, samtidig som det er gjort forberedelser til en større innføring av løsningen til øvrige kunder.

⁵ Application Programming Interface er et grensesnitt i programvaren som gjør kommunikasjon mellom systemer mulig, og gir direkte tilgang til data og funksjonalitet mellom disse.

Tabellen viser utviklingen i bruken av DFØs digitale løsninger i 2023:

Måleindikator	Inngangen av 2023	Utgangen av 2023
Antall kunder med DFØ HR	5	9
Antall kunder med lokale lønnsforhandlinger	0	23
Antall kunder med turnus	16	17
Antall kunder med tidløsningen	155	155
Antall kunder med tilsetning og arbeidskontrakt	14	14
Antall kunder med sykmeldingsrobot	103	108
Antall kunder med reiseregningrobot	88	88
Antall kunder med app	175	177
Antall kunder med praterobot	175	177
Antall kunder med Innsikt	175	177
Antall kunder med distribusjonskanal	17	17
Antall kunder med tilgangsportale	78	154
Antall virksomheter som benytter ny innkjøpsløsning	35	40
Antall kunder som har tatt i bruk konkurransegjennomføringsverktøy	74	78
Antall kunder som har tatt i bruk digitale bilag ⁶	107	108
Antall kunder med Økonomiinfo	135	135

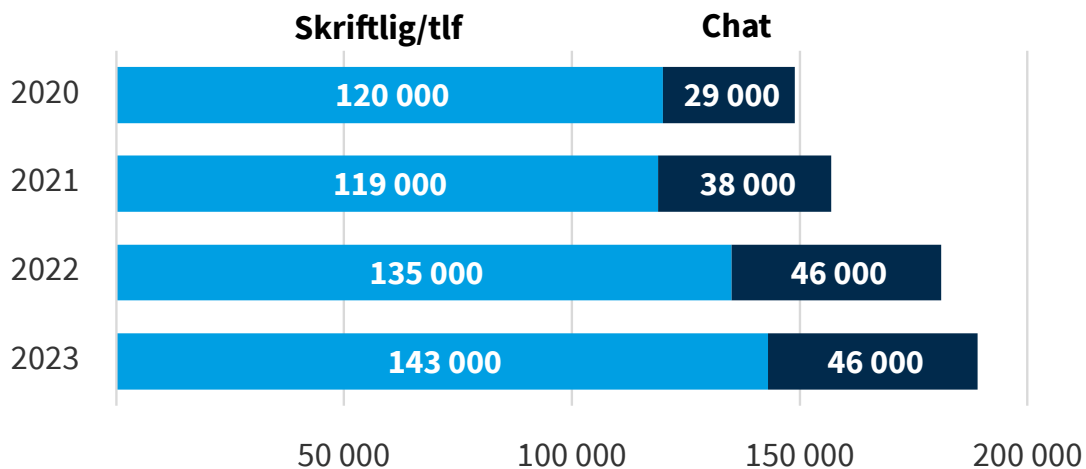
Utviklingen viser at kundene tar i bruk stadig flere av DFØs tilleggstjenester. Noen av dem er det kun hensiktsmessig at benyttes av et utvalg kunder basert på egenart og behov hos den enkelte virksomhet. Dette gjelder for eksempel turnusløsningen.

Utvikling i bruken av DFØs praterobot

Utviklingen i bruken av DFØs praterobot i 2023 viser en liten økning fra 2022 på ca. 500 samtaler. Prateroboten besvarer spørsmål som gjelder alle områder innenfor lønn og reise. I 2023 ble 4,7 prosent av henvendelsene viderekoblet til manuell oppfølging og resterende 94,3 prosent ble besvart av prateroboten. NTNU som ny kunde sto for de fleste av henvendelsene, som gjaldt spørsmål om reise-/utgiftsrefusjon, registrering av arbeidstid og tidspunkt for utbetaling.

⁶ I årsrapporten for 2022 oppga vi at 126 kunder hadde tatt i bruk løsningen. Korrekt antall var 107. Vi vil prioritere å få de fleste kundene til å ta i bruk digitale bilag.

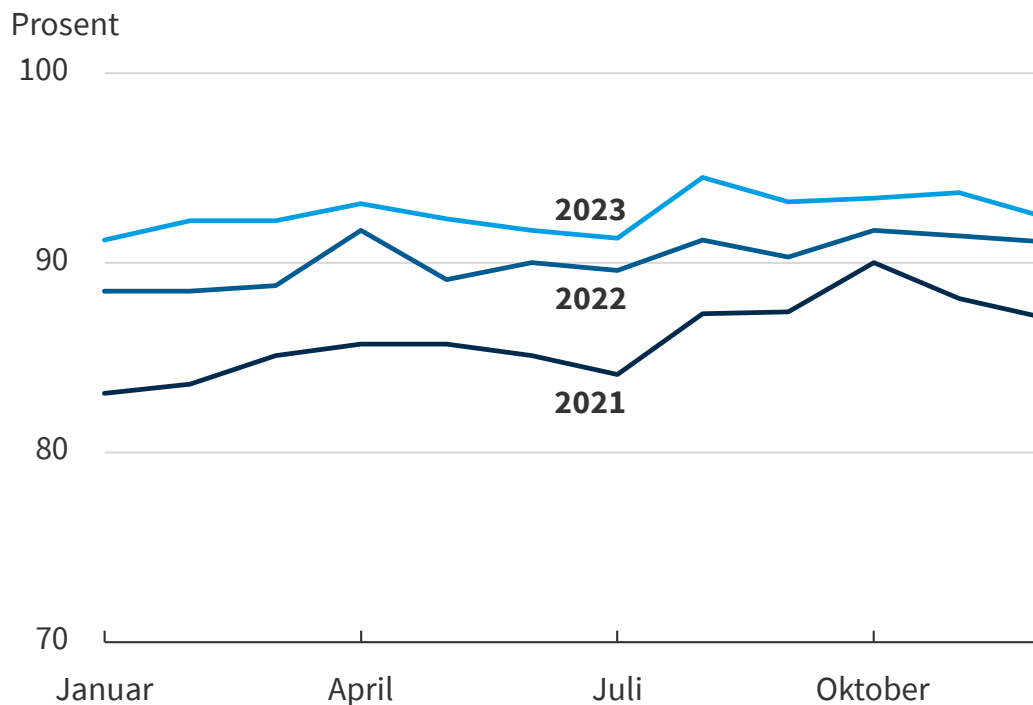
Figuren viser fordelingen i bruken av DFØs praterobot (chat), og skriftlige/telefonhenvendelser fra 2020 til 2023:

Utvikling i bruken av elektroniske fakturaer

Bruken av elektroniske fakturaer i 2023 har økt sammenlignet med 2022 og 2021. Ved utgangen av 2023 utgjorde EHF-fakturaene akkumulert 92,7 prosent av alle bilagene, mot 90,2 prosent i 2022. Vi arbeider fremdeles med tiltak for å øke andelen.

Figuren viser EHF-andelen i årene 2021 til 2023:

Utvikling i bruken av digitale tjenester på anskaffelsesområdet

Utvikling i bruken av digitale tjenester på anskaffelsesområdet er knyttet til tre hovedområder: Bruk av kunngjøringstjenesten Doffin, bruk av standardiserte formater (EHF) ved formidling av transaksjoner og bruk av anskaffelser.no.

Tabellen viser nominelle tall for 2023 og prosentvis endring fra 2022:

Måleindikator	2023	Endring fra 2022
Antall kunngjøringer på Doffin	19 260	+ 0,38 pst.
Antall mottakere i ELMA	287 988	+ 12,2 pst.
Antall EHF-faktura	115 230 632	+ 16,9 pst.
Antall EHF-ordre	5 318 402	+ 25,4 pst.
Antall EHF-kataloger	41 039	+ 14,4 pst.
Antall sidevisninger anskaffelser.no	2 510 689	+29 pst.
Antall nedlastninger - anskaffelser.no	191 166	+8,5 pst.

I 2023 lanserte DFØ ny kunngjøringsportal som støtter nye kunngjøringsskjema, eForms⁷, som Norge må benytte som følge av EUs implementeringsforordning av 2019. Doffin er utviklet av DFØ og gir økt grad av fleksibilitet og brukertilpasset funksjonalitet i tjenesten.

Oversikt over mottakere i ELMA (Elektronisk mottakeradresseregister) er en av de mest besøkte sidene på anskaffelser.no. ELMA knytter mottakere av EHF-faktura, ordre og katalog sammen i et adresseregister som muliggjør digitalisering gjennom EHF standardformat. DFØ forvalter standardiserte formater innen offentlige anskaffelser. Dette innebærer å legge til rette for samarbeid mellom systemleverandører innen anskaffelsesområdet som kan ta i bruk standardiserte formater, offentlige oppdragsgivere og leverandører til offentlige oppdragsgivere for å øke kvalitet i innhold på formatene samt sørge for økt utbredelse og bruk gjennom systemløsningene. Økningen i bruk av standardformater gir både verdi i form av lavere transaksjonskostnad i anskaffelsesprosessen, redusert klimafotavtrykk, og bedre kvalitet på data som tilrettelegger for bedre styringsinformasjon på anskaffelsesområdet.

⁷ Innholdet i eForms er regulert gjennom en implementeringsforordning som er forvaltet av EUs departement for det indre marked, industri, entreprenørskap og SMB (DG GROW). Forordningen kom i 2019 og erstatter forordningen som regulerer gjeldende kunngjøringsskjemaer fra 2015, og regulerer i utgangspunktet kunngjøringsforpliktelsene som følger av EUs innkjøpsdirektiver som er gjennomført i norsk rett gjennom anskaffelsesregelverket.

⁷ Innholdet i eForms er regulert gjennom en implementeringsforordning som er forvaltet av EUs departement for det indre marked, industri, entreprenørskap og SMB (DG GROW). Forordningen kom i 2019 og erstatter forordningen som regulerer gjeldende kunngjøringsskjemaer fra 2015, og regulerer i utgangspunktet kunngjøringsforpliktelsene som følger av EUs innkjøpsdirektiver som er gjennomført i norsk rett gjennom anskaffelsesregelverket.

Nye veiledere innen områdene seriositetskrav (Norgesmodellen), 30 prosent krav i vektning av miljøkriterier og innføring av eforms har bidratt til en markant økning i bruk av nettstedet anskaffelser.no, DFØs kilde for informasjon om offentlige anskaffelser.

3.1.4 Utviklingstiltak for lønns- og regnskapstjenestene

DFØ prioriterer utviklingstiltak innenfor lønns- og regnskapstjenestene både med utgangspunkt i at kundene skal ha effektiv økonomistyring og kan frigjøre ressurser, og at DFØ skal øke effektiviteten internt i egen drift. I tjenesteutviklingen legger vi også vekt på hvordan bruk av teknologi kan styrke etterlevelsen av regelverk og systemer vi er ansvarlige for.

Som følge av utfordringene i forbindelse med lønnsoppgjøret i 2022 og ressursbehov i forbindelse med kundeopptak, har det blitt mindre kapasitet til utvikling. Dette har ført til noen forsinkelser i utviklingsarbeidet, blant annet ferdigstilling av ny innkurv.

På regnskapsområdet har noe av utviklingskapasiteten blitt benyttet til å arbeide med utfordringer knyttet til innføringen og videreutviklingen av nytt innkjøps- og fakturasystem, og til aktiviteter for å heve kvaliteten på enkelte regnskapsleveranser.

På begge områder har det blitt arbeidet med tiltak for å møte kravene som stilles til universell utforming, og vi arbeider jevnlig både med å tilpasse eksisterende løsninger og planlegge for utforming av nye.

HR-system i staten (DFØ HR)

I utviklingen av systemløsningen for HR har vi i 2023 arbeidet med å oppdatere løsningen slik at den møter behovene når det gjelder funksjonalitet, effektivitet og brukervennlighet. Prioriterte områder i 2023 har vært rettet mot integrasjoner, særlig mot lønssystemet og i tillegg integrasjoner mot ulike tredjepartsløsninger som arkiv og e-signeringsløsningen. I tillegg har vi startet arbeidet med å kartlegge mulighetene for å kunne tilby et mer avgrenset alternativ til statens standard, for å møte behovene til små kunder.

I tillegg arbeider vi løpende med endringsønsker og behov fra den økende kundemassen som tar i bruk DFØ HR.

Løsning for lokale lønnsforhandlinger

I arbeidet med å videreutvikle løsningen for lokale lønnsforhandlinger har vi særlig prioritert aktiviteter og funksjonalitet knyttet til systemoppsett, prioriteringslister, protokoll, innlesing, feilrettingsprogram og lønnsbrev. I 2023 har 23 virksomheter tatt i bruk systemløsningen. I 2024 vil flere nye virksomheter ta den i bruk i lokalt lønnsoppgjør. Oppsett og opplæring for nye virksomheter vil bli gjennomført i løpet våren

Selvbetjeningsportal og mobil app

I 2023 har vi videreutviklet eksisterende funksjonalitet i selvbetjeningsportalen og appen. Dette omfatter blant annet utvidet løsning for attestering av faktura i appen. Løsningen for stedfortreder er ferdig utviklet og redigering av innkjøpsforespørsel er satt i produksjon. I tillegg har vi arbeidet med å kartlegge og utvikle funksjonalitet i ny innkurv. Videre har vi

utviklet og testet støtte til universell utforming. Et betydelig arbeid er også gjort for å få på plass ny utviklingsplattform, som skal gjøre det enklere å utvikle applikasjoner på mobil og portal i framtiden.

Automatisering av lønnsutbetaling

Gjennom dialog med kunder i 2020 kom det fram et behov for å fornye fem e-skjemaer: Permisjonssøknad, tilsetting og gjeninntredelse, hurtig registrering og stillingsendring og fratredelse. DFØ mottok midler til dette utviklingsarbeidet gjennom medfinansieringsordningen. Vi går nå inn i siste år der vi skal levere nye applikasjoner som erstatter e-skjemaene. Dette vil gi en bedre brukeropplevelse for sluttbruker og behandler (godkjenner eller leder), som får en intuitiv og mer brukerrettet løsning. Vi planlegger også for å innføre applikasjonene i appen.

Ny innkjøps- og fakturaløsning

Alle kundene til DFØ har nå gått over til ny fakturaløsning, inkludert alle som benyttet den tidligere innkjøpsløsningen. Innføringsprosjektet ble avsluttet 1. juni 2023. Vi har gjennom året arbeidet fortløpende med utvikling av løsningen. Dette gjelder spesielt innkjøpsdelene av løsningen. 40 kunder har nå tatt i bruk innkjøpsmodulen, en økning på fem kunder fra 2022.

Periodeavslutningsverktøy

DFØ har arbeidet for å tilby et verktøy for periodeavslutning som tilleggstjeneste for å heve kvaliteten på periodeavslutningsprosessen. Hensikten er å legge til rette for god samhandling mellom kunden og DFØ under regnskapsavslutningen. Dette er en skyløsning som vil erstatte avstemmingsmappen for kunder som velger å ta i bruk løsningen. Verktøyet vil bli tilbudt til DFØs kunder i 2024.

Løsning for prekontering

På regnskapsområdet har vi videreført arbeidet med å utvikle en ny løsning for prekontering ved hjelp av kunstig intelligens. Løsningen er ferdig utviklet og vi vil starte pilotering i første kvartal 2024. Løsningen vil gjøre håndtering av inngående faktura enklere og mer effektivt.

Løsning for lagring av oppbevaringspliktig materiale

Vi har utarbeidet et konsept og utredet mulighetene for å anskaffe en løsning for lagring av oppbevaringspliktig materiale hentet fra dataplattform og DFØs selvbetjeningsløsninger.

KGV-/KAV – verktøy for gjennomføring og administrasjon av konkurranser

I 2023 gjennomførte vi en anbudskonkurranse for anskaffelse av KGV-/KAV-verktøy. Årsaken var at eksisterende kontrakt utløp. Den nye løsningen ble innført i tredje tertial. Løsningen har noe utvidet funksjonalitet sammenlignet med den tidligere løsningen.

Datadeling gjennom dataplattform

I 2023 utviklet DFØ en løsning for å tilby en dataplattform for deling av relevante regnskapsdata. Denne løsningen er en modernisering av våre uttrekksmiljøer, og vil kunne tilbys gjennom sikre, moderne grensesnitt, som har god og forståelig brukerdokumentasjon. Løsningen vil bli tilbudt kundene i 2024.

3.1.5 Opptak av nye kunder

DFØ leverer lønns- og/eller regnskapstjenester til 91 prosent av alle statlige virksomheter. 91 prosent av virksomhetene er lønnskunder, mens 82 prosent er regnskapskunder.

I løpet av 2023 og fram til og med 1. januar 2024 har følgende virksomheter tatt i bruk DFØs økonomitjenester:

- Nasjonal kommunikasjonsmyndighet (regnskap)
- Norad (regnskap)
- NTNU (lønn og regnskap)
- Utenriksdepartementet (regnskap)
- Kartverket (lønn og regnskap)
- Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet⁸ (lønn og regnskap)

Andre endringer pr. 1. januar 2024:

- E-helse innlemmes i Helsedirektoratet
- Senter mot Marin forsøpling innlemmes i Miljødirektoratet

I 2023 har en stor andel av regnskapskundene utvidet samarbeidet til å inkludere tjenester de ikke har kjøpt tidligere. Dette framgår blant annet av tabell i kapittel 3.1.3. I tillegg har to kunder valgt å gå over til ny tjenestemodell fra henholdsvis 2023 og fra 1. januar 2024.

På lønnsområdet har 23 kunder tatt i bruk DFØs lønnsforhandlingsystem i lokale lønnsoppgjør i 2023. Vi har også startet arbeidet med å tilby løsningen til virksomheter som kan ta den i bruk fra og med 2024. Videre har Arkivverket tatt i bruk tilleggstjenester, og Kartverket, Direktoratet for Sikkerhet og Beredskap, Kystverket og Sametinget har tatt i bruk DFØ HR.

3.1.6 Prioriterte tiltak

DFØ har i tildelingsbrevet fått to prioriterte tiltak på økonomitjenesteområdet:

Stabil utvikling og drift av økonomitjenestene

De siste årene har DFØ tatt opp mange kunder. Særlig opptaket av de fire store universitetene har krevd mye ressurser. I tillegg stilles det krav til at DFØ utvikler flere nye løsninger for kundene.

Regnskapsdivisjonen gjennomførte en omorganisering med hensikt å sikre en enda sterkere kunderettet leveranse. Effekten av ny organisering ble fulgt tett gjennom 2023 og vil følges opp også i 2024.

Oppfølgingen av lønnsoppgjøret i 2022 var svært krevende, og mange systemtekniske endringer måtte utføres i 2023. Dette har hatt konsekvenser for både utviklingskapasiteten og driftskapasiteten gjennom året. Saksbehandlingstiden har gjennomsnittlig vært lengre

⁸ Som følge av endringer i regjeringen i oktober, ble Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet ny kunde fra 1. januar 2024.

enn tidligere, spesielt i første halvår. Det har også vært nødvendig med betydelig overtid knyttet til drift.

Vi viser også til omtalen under kapittel 3.1 «Hovedmål 1: DFØs kunder har effektiv økonomistyring», kapittel 3.5 «Resultatmatrise for styringsparametere» og kapittel 4.4 «Sikkerhet og beredskap», der det fremgår at driften har vært stabil og at tjenestene er levert som forutsatt uten vesentlige avvik.

Finansiering av DFØs tjenester

Arbeidet med finansiering av DFØs tjenester ble videreført fra 2022. DFØ har fulgt opp departementets behov ved å ha stilt sin kapasitet til rådighet. Høsten 2023 igangsatte vi et internt prosjekt, slik at vi får et bedre kunnskapsgrunnlag for å arbeide videre med problemstillinger knyttet til bærekraftig finansiering av DFØs økonomitjenester. DFØ vil ha dialog med departementet om det videre arbeidet.

3.1.7 Andre tiltak

Innføring av obligatorisk SRS

Fra årsskiftet 2023/2024 tok 26 kunder i bruk periodisert regnskapsprinsipp (statlige regnskapsstandarder, SRS). Til sammen har 34 av DFØs kunder endret føringsprinsipp gjennom de to første puljene i innføringsprosjektet for obligatorisk SRS. I prosjektet gjennomfører vi kompetansetiltak for virksomhetene som kurs og veiledning i forberedelsene til overgang i første halvår samt tilrettelegging for erfaringsdeling og bruk av SRS i den videre styringen. 30 av de 34 kundene benytter tilbudet om tilleggstjeneste SRS, hvor DFØ utfører oppgaver knyttet til produksjon av SRS-regnskapet.

3.1.8 Vurderinger og analyse av utvikling for hovedmål 1: DFØs kunder har effektiv økonomistyring

Vi ser en økende bruk av systemløsninger og tjenester på økonomiområdet. Med god veiledning og opplæring i bruk av verktøyene mener vi at DFØs tjenester bidrar til at kundene i stadig større grad oppnår effektiv økonomistyring. Samtidig er det potensiale for å øke effektiviseringen ytterligere. Vi opplever at kundene ønsker enda bedre og mer sømløse tjenester tilrettelagt for deres behov. Kundene uttrykker også behov for enkel tilgang til egne data som kan sammenstilles med virksomhetens øvrige data på økonomi-, lønns- og HR-området.

Vi ser det som viktig å følge med på utviklingen av kundetilfredsheten i årene framover. Selv om den overordnede tilfredsheten med DFØs tjenester har holdt seg relativt høy og stabil de siste årene, har vi fortsatt ikke nådd resultatmålene på enkelte av styringsparametrene, jf. omtale i kapittel 3.1.1, «Styringsparameter: Kundenes vurdering av om DFØs økonomitjenester gir effektivitet og gevinster». Vi har gjennomført en rekke utviklingstiltak og tjenesteforbedringer gjennom mange år, og vi venter at iverksatte og planlagte tiltak på sikt vil bidra til å øke tilfredsheten også på dette området.

Vi legger også stor vekt på å finne en riktig balanse i tjenesteutviklingen der vi både tar hensyn til kundenes krav og ønsker, samtidig som løsningene er effektive og kan brukes av

mange. Dette innebærer også å finne gode finansieringsløsninger som vil være hensiktsmessige over tid. Et slikt utredningsarbeid er igangsatt og vil bli videreført i dialog med Finansdepartementet.

3.2 Hovedmål 2: Offentlig sektor gjennomfører effektive og bærekraftige anskaffelser som bidrar til å fremme innovasjon

Det offentlige kjøper varer og tjenester for 740 milliarder kroner årlig. Dette er et betydelig beløp og gjør anskaffelser til et viktig virkemiddel for å nå politiske mål.

I 2023 har DFØ arbeidet med tre nye og store politiske initiativer på anskaffelsesområdet:

- Kravet om 30 prosent vektning av miljø i alle anskaffelser ble lansert i august 2023 med ikrafttredelse fra 1. januar 2024. DFØ har utarbeidet en veileder.
- Norgesmodellen og ledende praksis for kontraktsoppfølging er et oppdrag som understøtter krav til et seriøst arbeidsliv og god praksis for hvordan innkjøpere kan følge opp seriøsitetsskrav i kontrakter. DFØ har utarbeidet en veileder.
- Innføring av nye kunngjørings skjema fra 24. oktober 2023 (eforms) i tråd med EU-kommisjonens gjennomføringsforordning 2019/1780. DFØ har etablert ny kunngjøringsløsning (Doffin) som understøtter de nye kunngjørings skjemaene. DFØ har laget en veileder for denne forordningen.

DFØ har en sentral rolle i å veilede offentlige innkjøpere, og arbeider kontinuerlig med å utvikle bedre og mer brukerrettede tjenester.

DFØs anskaffelsesundersøkelse, som måler modenhet hos virksomhetene på anskaffelsesområdet, blir gjennomført annethvert år. Den siste undersøkelsen som ble gjennomført i 2022 viser at endring tar tid, men at utviklingen går i riktig retning. Neste undersøkelse blir gjennomført i 2024.

Resultatene fra årets kunde- og brukerundersøkelse viser en økende brukertilfredshet med DFØs tjenester. DFØ har utstrakt dialog med brukere gjennom både konferanser, seminarer og nettverk, og vår antagelse er at tid og ressurser fortsatt er de største barrierene for utvikling av anskaffelsesfunksjonen i virksomhetene.

DFØ bruker undersøkelsene som kunnskapsgrunnlag til å utvikle bedre og mer brukerrettede tjenester. Samtidig vil ikke dette være tilstrekkelig til å oppnå god fart på utviklingen. Ledere i offentlig forvaltning har fortsatt en nøkkelrolle i utviklingen av anskaffelsesområdet i sine virksomheter. DFØs arbeid på området er konkretisert gjennom flere ulike tiltak, samt oppdrag i tildelingsbrevet, se omtale i kapitlene under.

3.2.1 Styringsparameter: Grad av modenhet hos virksomhetene i bruk av digitale verktøy i offentlige anskaffelser

Anskaffelsesundersøkelsen i 2020 viste et behov for å styrke innsatsen for å heve modenheten hos innkjøpere i bruk av digitale verktøy. Undersøkelsen i 2022 viste en svak økning i bruk av digitale verktøy. I DFØs kunde- og brukerundersøkelse i 2023 gikk brukernes tilfredshet med DFØs tilrettelegging for økt bruk av digitale verktøy i anskaffelsesprosessen litt ned, men ikke signifikant.

I 2023 satte DFØ den nye kunngjøringsportalen for offentlige anskaffelser, Doffin, i drift. Samtidig ble nye kunngjøringsskjema, eForms, iverksatt hos leverandører av konkurransegjennomføringsverktøy (KGV). Overgangen til eForms har medført en stor omstilling for brukerne. Det kunngjøres ca. 19 000 kunngjøringer årlig fra offentlig sektor. DFØ har ikke rukket å veilede alle brukerne i endringen som ble innført fra 24. oktober. Det er naturlig at dette vil kunne få konsekvenser for brukernes tilfredshet framover. eForms vil medføre store muligheter for bedre dataproduksjon og oppfølging. Vi vil kontinuerlig følge opp effektene av dette i 2024.

Tid og ressurser, funksjonalitet i tilgjengelige digitale verktøy og kompetanse/opplæring rapporteres som de største barrierene for digitalisering av offentlige anskaffelser. DFØ kommer i 2024 til å gjennomføre en kartlegging for å få dypere innsikt i barrierer og nye muligheter for å øke modenhet på digitaliseringsområdet. Kartleggingen gjennomføres i tett dialog og samarbeid med enkeltvirksomheter, både kommunale, fylkeskommunale og statlige virksomheter, i tillegg til leverandørene av de digitale løsningene.

3.2.2 Grad av modenhet hos virksomhetene innen bærekraftige offentlige anskaffelser

Styringsparameteret blir målt gjennom anskaffelsesundersøkelsen som gjennomføres annethvert år, neste gang i 2024. DFØ har med utgangspunkt i resultatet fra anskaffelsesundersøkelsen i 2022 definert et nullpunkt på 2,9. Skalaen som benyttes i undersøkelsen er fra 1 til 5.

I 2023 var 68 prosent av nykjøpte person- og varebiler nullutslippskjøretøy (elektriske)⁹. I 2022 var 56 prosent av nykjøpte person- og varebiler nullutslippskjøretøy (elektrisk). Det ble i 2023 innrapportert 192 unntak fra nullutslippsforskriften.

Vi viser ellers til kapittel 3.2.7 Prioriterte tiltak, «Arbeid med grønne anskaffelser», for utfyllende informasjon om hva som gjøres for å øke modenheten blant brukerne på dette området.

⁹ Sist oppdaterte tall fra 31. oktober 2023.

3.2.3 Tilrettelagt gevinst av statlige felles innkjøpsavtaler

Den årlige tilrettelagte gevinsten av statlige felles innkjøpsavtaler er økt med 52,75 millioner kroner, til 326,55 millioner kroner i 2023. Økningen kommer som følge av nye inngåtte avtaler i 2023. Resultatet er beregnet i tråd med etablert metodikk.

DFØ forvaltet fellesavtaler innen 13 innkjøpsområder, fordelt på 3 ulike kategorier, i 2023. Blant disse er det fellesavtaler innen forbruksmateriell, reisebyrå, flyreiser, hotellovernatting, leiebil personbil, leiebil varebiler, telefoni, telefoni sekundær, AV-utstyr, mobile enheter, Pc-utstyr, Mac, og ombruk og gjenvinning av IKT-utstyr.

Statens innkjøpssenter inngår og forvalter felles innkjøpsavtaler på vegne av flere enn 190 statlige virksomheter innenfor innkjøpsområdene reise, kontor og IKT. Fellesavtalene er et godt eksempel på effektiv ressursbruk. Avtalene gir økt kostnadseffektivisering og lavere innkjøpskostnader for tilsluttede virksomheter. Dette skjer i form av lavere priser på produkter og tjenester og lavere transaksjonskostnader. Det har vist seg effektivt at én aktør gjennomfører anskaffelsesprosessen på vegne av statlige virksomheter innen utvalgte innkjøpsområder.

Fellesavtalene sikrer god behovsdekning gjennom tett dialog med brukerne, både i anskaffelsesprosessen og under avtaleforvaltningen. En sentral del av Statens innkjøpssenters rutiner og prosesser er bred involvering av leverandørene gjennom markedsdialog og leverandørkonferanser, slik at konkurransen i markedet opprettholdes og stimuleres. Det er ofte aktuelt å dele opp avtaler geografisk slik at mindre, kjedeuavhengige leverandører og små og mellomstore bedrifter (SMBer) får anledning til å delta i konkurransen om fellesavtalene. Eksempler på dette er fellesavtalen om kjøp av hotellovernatting i Norge, eller den kommende fellesavtalen om kjøp av kurs- og konferansetjenester.

Felles statlige innkjøpsavtaler bidrar til grønn omstilling og bærekraftig utvikling. I løpet av 2023 ble det inngått en ny avtale for ombruk og gjenvinning av IKT utstyr. Avtalen skal gjennom en enkel, sikker, og miljøvennlig håndtering av brukt IKT-utstyr bidra til klima-, miljømessige- og økonomiske gevinster. Sentrale aspekter ved alle vareanskaffelsene er at det tilbys tjenester som øker brukstiden av utstyret hos den enkelte virksomhet. Eksempler på dette er bytte av batterier for bærbare PCer eller mobiltelefoner, samt krav om mulighet for reparasjon av for eksempel kontor- og møteromsstoler eller kontorpulter.

I løpet av 2024 (/2025) er det planlagt flere statlige fellesavtaler som bidrar til grønn omstilling, blant annet nye fellesavtaler for ombruk av møbler i staten. Avtalen vil bidra til å flytte forbruket fra en lineær vareflyt (bruk-og-kast) over til en sirkulær møbelflyt (kjøp, bruk, reparer og ombruk).

3.2.4 Brukernes vurdering av om DFØs tjenester på anskaffelser gir effektivitet og gevinster

I kunde- og brukerundersøkelsen 2023 og i evalueringer fra gjennomførte arrangementer, oppgir 78 prosent av brukerne at DFØs tjenester på anskaffelser gir effektivitet og gevinster. Dette er en liten økning fra 76 prosent i 2022.

3.2.5 Brukernes kjennskap til og bruk av veiledningsmateriale om offentlige anskaffelser

Styringsparametret blir målt gjennom kunde- og brukerundersøkelsen. 87 prosent av respondentene svarer at de kjenner til DFØs veiledningsmateriale om offentlige anskaffelser. Samtidig svarer 78 prosent at de tar veiledningsmaterialet i bruk. Resultatene er definert som nullpunkt for målingen, og vil bli benyttet som sammenligningsgrunnlag i senere rapporteringer.

Anskaffelser.no er DFØs hovedkanal for spredning av veiledning, maler og verktøy. I 2023 er det gjennomført et forprosjekt for å undersøke forbedringsområder på nettstedet. Forprosjektet har munnet ut i en handlingsplan som DFØ aktivt vil gjennomføre i tiden framover. Hensikten med dette er å gjøre god veiledning lettere tilgjengelig og mer brukervennlig.

3.2.6 Brukernes tilfredshet med markedsplassen for skytjenester

I kunde- og brukerundersøkelsen i 2023 svarer 57 prosent at de er fornøyde med markedsplassen for skytjenester (MPS). Resultatet er definert som nullpunkt for målingen, og vil bli benyttet som sammenligningsgrunnlag i senere rapporteringer.

I MPS har vi i 2023 gjennomført en rekke informasjonsmøter rettet både mot offentlig sektor og leverandørmarkedet. Antallet deltagere som rapporterer at de i stor grad eller i svært stor grad kjenner til MPS har gjennom året økt fra 10 prosent til 54 prosent.

Deltagerne i informasjonsmøtene rapporterer gjennomgående ved våre spørreundersøkelser at informasjonen som gis er relevant, med en gjennomsnittlig skår på 3,8¹⁰ på en skala fra 1 til 5.

Tabellen viser utvikling i bruk av MPS nettsider fra 2022-2023:

Måleindikator	2023	2022
Antall besøk	27 187	17 110
Sidevisninger	121 053	87 049
Unike sidevisninger	62 428	39 333
Nedlastede produkter	2 053	828
Unike nedlastninger	1 728	655

I 2023 ble MPS organisert i fem hovedområder: (1) skybaserte infrastruktur- og plattformtjenester, (2) cybersikkerhet og personvern, (3) digitale tjenester, (4) kostnadsoptimalisering og grønn omstilling, klima og miljø, samt (5) juridiske tjenester.

¹⁰ Score for eksterne foredragsholdere er ikke inkludert i tallet.

Samlet sett er formålet sentral styring og forvaltning av en bred portefølje kommersielt tilgjengelige skytjenester for offentlig sektor. I tråd med dette ble MPS' informasjonsmøter for offentlig sektor i 2023 åpnet for deltagelse også for leverandører og allmenheten.

I 2023 ferdigstilte vi krav til leverandørene innenfor cybersikkerhet og personvern i form av en referansearkitektur for informasjonssikkerhet og personvern, og lanserte en landingsside for cybersikkerhet. Vi utarbeidet også kontraktuelle og juridiske posisjoner til bruk i forhandlinger med leverandører av skytjenester til offentlig sektor.

Videre utarbeidet vi ytterligere veiledning, og gjennomførte flere markedsdialoger og et utprøvningsprosjekt i stat og kommune vedrørende cybersikkerhet og trussel-etterretning. Vi har samarbeidet med flere statlige og kommunale virksomheter om skysikkerhet, avsluttet et forprosjekt for kontorstøtteavtaler og holdt flere foredrag om skytjenester.

I 2023 kunngjorde vi to anskaffelser med sikte på å tilrettelegge for enklere tilgang til skybaserte infrastruktur- og plattformtjenester og måling av informasjonssikkerhet på internett med henholdsvis 318 og 327 tilsluttede statlige, fylkeskommunale og kommunale virksomheter. Kontraktene ventes inngått i 2024, og er del av en planlagt helhetlig portefølje av kontrakter som til sammen vil utgjøre en markeds plass for skytjenester i offentlig sektor.

3.2.7 Prioriterte tiltak

DFØ har i tildelingsbrevet fått seks prioriterte tiltak på anskaffelsesområdet:

Arbeid med grønne offentlige anskaffelser

- *DFØ skal arbeide for å gjøre veiledningsmateriellet om offentlige anskaffelser generelt, og grønne offentlige anskaffelser spesielt, brukertilpasset og bedre kjent for offentlige oppdragsgivere.*

Høsten 2022 satt DFØ i gang en større gjennomgang og revisjon av Kriterieveiviseren med formål om å gjøre denne mer brukervennlig, og arbeidet ble gjennomført med høy grad av brukerinvolvering. Den nye versjonen av Kriterieveiviseren ble lansert 3. mars 2023. DFØs brukerundersøkelse skåret Kriterieveiviseren best av alle de digitale tjenestene på anskaffelsesområdet, hvor 81 prosent svarte at de var fornøyde med tjenesten. Samtidig økte kjennskapet til Kriterieveiviseren fra 27 prosent i 2022 til 30 prosent i 2023. Det er fortsatt et stort potensial for økt kjennskap til denne tjenesten.

DFØ har i 2023 også utviklet en Eksempelbank som har vært etterspurt. Også denne tjenesten ble utviklet i tett samarbeid med brukere. Eksempelbanken gir tilgang på gode eksempler på grønne, innovative og bærekraftige anskaffelser.

Sparretelefonen for bærekraftige anskaffelser ble i 2023 utvidet til å gjelde hele anskaffelsesområdet. Antall henvendelser har økt kraftig og har passert over 1000 henvendelser. DFØ arrangerte til sammen 22 webinarer i 2023 om ulike tema innen grønne, innovative og bærekraftige anskaffelser. Til sammen var det over 3 600 påmeldte på webinarne. Tilfredsheten økte fra 72 prosent i 2022 til 83 prosent i 2023.

Innsatsteamet er DFØs uteapparat som arbeider sammen med kommuner, fylkeskommuner, innkjøpssamarbeid og statlige etater i regionene for å bygge kompetanse om grønne, innovative og bærekraftige anskaffelser. I 2023 arrangerte Innsatsteamet til sammen 37 samlinger med totalt 1700 deltakere rundt omkring i landet. Det er behov for å jobbe enda mer systematisk med regional kompetansebygging, og ikke minst oppfølging av de aktørene DFØ har samarbeidet med ute i regionene. I 2024 planlegger vi derfor å videreutvikle Innsatsteamet med flere fagmoduler, mer systematikk i planlegging og oppfølging av brukerne i regionene.

Norgesmodellen for offentlige anskaffelser

- *DFØ skal bidra i arbeidet med å motvirke arbeidslivskriminalitet og sosial dumping, og fremme et seriøst arbeidsliv. DFØ skal utarbeide relevant veiledning, herunder om utforming av seriøsitetskrav, ev. nye lov- og forskriftsendringer og om anvendelse av opplysningene eBevis gir.*

DFØ har bidratt til gjennomføring av Norgesmodellen i offentlige anskaffelser. Det er blant annet lansert veiledning om nye seriøsitetskrav om betaling via bank, krav til obligatorisk tjenstepensjon, HMS-kort og krav til informasjonsplikt og språkferdigheter i relevante anskaffelser. Videre er det utarbeidet en anbefaling for videreutvikling av eBevis-tjenesten som er oversendt til Nærings- og fiskeridepartementet for videre vurdering.

Lovutvalget for offentlige anskaffelser

- *DFØ skal bistå sekretariatet til lovutvalget for offentlige anskaffelser.*

Regjeringen oppnevnte 4. november 2022 et utvalg som skal gjennomgå regelverket for offentlige anskaffelser og komme med forslag til endringer. Utvalget har blant annet fått i mandat å gjennomgå reglene for samfunnshensyn og foreslå forenklinger av struktur og innhold i regelverket. Anskaffelsesutvalget leverte sin første delrapport NOU 2023:26 den 10. november 2022 og skal levere andre delrapport 4. mai 2024. DFØ har bidratt i sekretariatet til lovutvalget siden oppstart av arbeidet, og vil fortsette frem til utvalget har levert sin siste delrapport.

Kontraktsoppfølging i offentlige anskaffelser

- *DFØ skal lede et arbeid med relevante aktører som skal utarbeide beste praksis for kontraktsoppfølging i offentlige anskaffelser. Beste praksis skal også rette seg mot oppfølging av krav som skal motvirke arbeidslivskriminalitet.*

DFØ publiserte ny veiledning om beste praksis for kontraktsoppfølging i slutten av august. Veiledningen omhandler kontraktsoppfølging generelt og oppfølging av seriøsitetskrav spesielt. Veiledningen består av to nivåer, avansert og basis. Hensikten har vært å synliggjøre hva som er lovpålagte krav, og hva som er anbefalinger. Vi har også utviklet sjekklisterverktøy som har som formål å støtte innkjøperne i arbeidet. Veiledningen er utviklet gjennom tett samarbeid med en arbeidsgruppe som besto av representanter for offentlige innkjøpere fra kommuner, fylkeskommuner og statlig sektor. I tillegg har partene i arbeidslivet og Arbeidstilsynet vært representert.

Analyse av utvikling i statlig konsulentbruk

- *DFØ skal i 2023 gjennomgå og oppsummere statlige virksomheters rapportering på fellesføringen fra 2022 om å redusere konsulentbruk. DFØ skal gi en samlet analyse av utviklingen sammenlignet med tidligere år.*

DFØ har i 2023 gjennomgått og oppsummert statlige virksomheters rapportering på fellesføringen fra 2022 om å redusere konsulentbruk. (DFØ-notat 2023:5 Statlige virksomheters arbeid med å redusere kjøp av konsulenttenester i 2022). Notatet fra kartleggingen ble publisert høsten 2023.

Oversikt over statlige reisekostnader

- *DFØ skal gi en oppdatert oversikt over statlige reiseutgifter i 2022 sammenlignet med reiseutgiftene før pandemien (2018). DFØ skal også innhente informasjon om hvordan statlige virksomheter har tilpasset seg kuttene i reiseutgiftsbudsjettene.*

DFØ har høsten 2023 utarbeidet en rapport om endringer i statlige reiseutgifter i 2022 sammenlignet med årene før pandemien. Rapporten ble levert innen fristen.

3.2.8 Oppdrag i supplerende tildelingsbrev

DFØ har i supplerende tildelingsbrev nr. 3 fått følgende tilleggsoppdrag og tildeling:

Mobilitetsprogrammet og StartOff

- *DFØ har i forbindelse med et StartOff-prosjekt fått tildelt 400 000 kroner for å utvikle en teknisk løsning som legger til rette for kompetanseutveksling i staten.*

DFØ har inngått et StartOff-prosjekt for å utvikle en teknisk løsning som legger til rette for kompetanseutveksling i staten.

3.2.9 Vurdering og analyse av utvikling for hovedmål 2: Offentlig sektor gjennomfører effektive og bærekraftige anskaffelser som bidrar til å fremme innovasjon

Bedre synlighet av DFØs tjenester til innkjøps-Norge har vært et prioritert område for 2023. Vi vurderer at vi i stor grad har lykket med dette, kanskje spesielt når det gjelder de nye veilederne, som vektning av miljøkriterier 30 prosent, Norgesmodellen og innføring av nye eForms. Vi har benyttet flere kanaler for å øke synligheten. Som vist i tabell i kapittel 3.1.3 «Utvikling i bruken av digitale tjenester på anskaffelsesområdet», har antall sidevisninger på anskaffelser.no økt med 29 prosent fra 2022 til 2023, og det er også en økning i bruken av digitale produkter og antall nedlastninger. Vi opplever en markant økning i interessen for markedsplass for skytjenester (MPS), både med hensyn til besøk, sidevisninger og nedlastninger. Denne utviklingen er DFØ godt fornøyd med og i 2024 vil vi forsterke kommunikasjonsarbeidet, spredningsaktiviteter og videreutvikle veiledningstilbudet på anskaffelser.no.

DFØs tjenester innenfor offentlige anskaffelser er etterspurt. Vi opplever stor interesse og høy deltakelse på våre arrangementer. Anskaffelseskonferansen i 2023 hadde nesten 1 000

deltagere, og det er stor interesse for kompetansehevingstiltak (sertifiseringsordning/seminarer/webinarer m.fl.) og arbeid med å gjøre vårt veiledningsmaterieill kjent og brukt i innkjøps-Norge. Utvidelsen av Sparretelefonen har ført til en betydelig økning i antall henvendelser, og har gitt DFØ god innsikt i utfordringene i innkjøps-Norge.

En prioritert målgruppe for DFØ er innkjøpsledere. I 2023 har vi gjennomført to prosjekter med meget gode evalueringer, benchmarkingsprosjektet og mentorordningen. Styrking av innkjøpslederrollen er en nøkkelaktivitet for å få løftet anskaffelsesområdet fra den operative innkjøpsfunksjonen til strategisk nivå – hvor effektiv ressursbruk i offentlig sektor er et sentralt tema.

DFØ overtok driften av den nasjonale kunngjøringsdatabasen for offentlige anskaffelser, Doffin, fra 25. oktober 2023. Nye Doffin tar i bruk EUs nye kunngjørings skjemaer (eForms), noe som forutsetter at DFØ kontinuerlig oppdaterer skjemaene. eForms vil bli en viktig digital datakilde for anskaffelsesområdet. eForms vil også være et grunnleggende element i å nå målet om en datadrevet anskaffelsesfunksjon som gir virksomhetene tilgang til nyttig styringsinformasjon og tilrettelegge for analyser av effektivitet og grønn omstilling.

DFØ har arbeidet med hjemmelsgrunnlag for tilgang og bruk av data. Dette vil bli videreført i 2024 og vil være en nøkkel for å få tilgang til data.

DFØ har administrert StartOff-ordningen i samarbeid med Digitaliseringsdirektoratet og Leverandørutviklingsprogrammet siden etableringen i 2021. Ordningen har gitt DFØ forsterket kompetanse om innovasjon i offentlige anskaffelser som vil bli brukt i det videre arbeidet med innovative anskaffelser i 2024.

I 2024 blir spredning av kompetanse om nye veiledere en hovedoppgave. DFØs tjenester og veiledninger blir benyttet som referanse i innkjøps-Norge. Opprettholdelse av kvalitet i veiledningsarbeidet er derfor av stor betydning. Det ventes også at arbeidet med ny lov om offentlige anskaffelser vil kreve ressurser.

3.3 Hovedmål 3: Statsforvaltningen bygger på kunnskap, er utviklingsorientert og har god styring, organisering og ledelse

DFØ forvalter økonomiregelverket og utredningsinstruksen. Det innebærer å legge fram forslag til utvikling og oppdatering av regelverkene, fortolke regelverkene, behandle henvendelser og søknader om unntak fra økonomiregelverket, samt utvikle og levere tilhørende kompetansetjenester.

DFØ skal også bidra til at statlig styring og ledelse utøves slik at den blir effektiv og tilpasset virksomhetens risiko, vesentlighet og egenart. Et viktig premiss for å lykkes i dette arbeidet, er god innsikt i styringsutfordringer og praksis. DFØ har en viktig rolle i å dokumentere de endringene som skjer, sette tverrgående problemstillinger på dagsorden og foreslå tiltak basert på gjennomførte analyser.

Våre oppdrag og utviklingsaktiviteter innenfor disse fagområdene fremgår i omtalen under.

3.3.1 Styringsparameter: Bruk av, og brukertilfredshet med, DFØs kompetansetjenester

DFØ tilbyr en rekke kompetansetjenester på styrings- organiserings- og ledelsesområdet, herunder blant annet rådgivning, e-læringskurs, veiledning, seminarer og nettverk.

Tabellen viser utviklingen i andel fornøyde brukere av kompetansetjenester på styrings- organiserings- og ledelsesområdet fra 2022 til 2023:

Kompetansetjenester innen styring, organisering og ledelse	2022	2023
Tjenester knyttet til økonomiregelverket	80 pst.	81 pst.
Tjenester knyttet til utredningsinstruksen	77 pst.	89 pst.
Tjenester knyttet til rapportering til statsregnskapet	89 pst. ¹¹	79 pst.
Arbeidsgiverstøtte	88 pst.	85 pst.
Arbeidsgiverportalen	85 pst.	87 pst.
Kompetansetilbud til ledere	80 pst.	80 pst.
Kompetansetilbud til medarbeidere	76 pst.	82 pst.
Gjennomsnitt	82 pst.	83 pst.

Resultatet fra kunde- og brukerundersøkelsen viser at 83 prosent av brukerne av kompetansetjenester innen styring, organisering og ledelse er tilfredse. Dette er en oppgang på 1 prosentpoeng fra 2022. Oppgangen gjelder i hovedsak DFØs tjenester knyttet til utredningsinstruksen.

¹¹ Endringer i målemetoder fører til at tallene for 2022 og 2023 ikke er direkte sammenlignbare.

Arbeidsgiverstøtte og Arbeidsgiverportalen

På Statens arbeidsgiverportal har trafikken økt i 2023. Overgang til nytt målesystem gjør at tallene for 2023 ikke er direkte sammenlignbare med tall for 2022. I 2022 hadde Statens arbeidsgiverportal 977 000 sidevisninger, og tross usikkerhet antyder årets tall likevel en økning i bruken av portalen. Brukertilfredsheten med portalen holder seg høy og jevn sett opp mot tidligere år. Temaer det har blitt utviklet nytt innhold på, er rekruttering, innovasjonskultur og kompetansestyring.

Statens arbeidsgiverstøtte har som tidligere år hatt i overkant av 2 000 henvendelser fra statlige virksomheter, og brukertilfredsheten er like høy som i fjor.

Det har vært gjennomført seks møter i Statens arbeidsgiverråd hvor DFØ har sekretariatrollen. Videre har vi gjennomført nettverksmøter for jurister og for administrasjonssjefer i direktoratene. Interessen for å dele erfaringer er stor.

På fagområdet lønnsforhandlinger er det utarbeidet og gjennomført flere tiltak som kurs, erfaringsdelinger og podkast.

KUDOS

Kudos er et samarbeid mellom DFØ og Nasjonalbiblioteket som har som mål å gi forvaltningen og allmennheten enklere, raskere og bedre oversikt over kunnskap om offentlige tiltak. Kudos.dfo.no er et nettsted med en dokumentamsling og søkeløsning for offentlige styrings- og kunnskapsdokumenter. Nettstedet hadde sitt første hele driftsår i 2023 og inneholder ca. 27 500 søkbare dokumenter ved utgangen av året. Antallet dokumenter økte fra om lag 10 000 ved inngangen til 2023. For eksempel ligger det nesten 6 000 evalueringer som omtaler måloppnåelse, resultater og effektivitet at statlige tiltak. Kudos samler dokumenter fra hele staten, langt mer enn bare fra departementene og regjeringen.no. Løsningen har blitt godt mottatt av forvaltningen og andre brukere.

Brukere gir gjennom dybdeintervjuer og henvendelser uttrykk for at Kudos gjør det raskere å finne kunnskaps- og beslutningsgrunnlag om saker og temaer på tvers av sektorer. Bruken har økt kraftig siden lanseringen og ligger nå på om lag 1 000 sidevisninger om dagen. I tiden framover vil det bli igangsatt et arbeid med å automatisere og effektivisere innhøstingen av dokumenter med tilhørende gode metadata for å øke dekningsgraden og gjøre det lett å dele og gjenfinne kunnskap.

3.3.2 Styringsparameter: Brukernes tilfredshet med DFØs tjenester innenfor regelverksforvaltning

DFØ har som oppgave å bidra til at forvaltningen etterlever økonomiregelverket og utredningsinstruksen. Vår oppgave er å videreutvikle regelverkene, gjøre dem lett tilgjengelige og enkle å etterleve. Regelverkene skal bidra til effektiv ressursbruk, god styringsinformasjon og gode beslutningsgrunnlag.

Resultatet fra kunde- og brukerundersøkelsen i 2023 viser at 85 prosent av brukerne er enige i økonomiregelverket regulerer hvordan virksomhetsstyring/økonomistyring i staten skal foregå på en god måte. Det er en forbedring på 3 prosentpoeng fra 2022. 93 prosent oppgir at de er enige i at utredningsinstruksen er et godt verktøy for å lage gode

beslutningsgrunnlag. Tilsvarende andel i 2022 var 100 prosent. Samtidig har det blitt stilt spørsmål ved sider av utredningsinstruksen, og særlig om den er egnet til å utrede i tråd med metoder som tjenestedesign eller andre mer eksperimenterende utredningsmetoder. DFØ mener det ikke er motstrid mellom å følge instruksen og å bruke innovative arbeidsmetoder. I veiledningen fremhever vi viktigheten av å benytte ulike tilnærminger til å belyse problemet (jf. spm. 1 i utredningsinstruksen). DFØ vil jobbe videre med sammenhengene mellom instruksen og ulike arbeidsmåter i forvaltningen i 2024.

DFØ tilbyr veiledningsmateriell, kurs og rådgivning innenfor økonomiregelverket og utredningsinstruksen. Resultatet fra kunde- og brukerundersøkelsen viser at 84 prosent mener DFØs regelverksforvaltning av økonomiregelverket er tydelig og kunnskapsbasert. 89 prosent av de spurte er tilfredse med DFØs tjenester knyttet til utredningsinstruksen. I en egen spørreundersøkelse gjennomført høsten 2023 oppgir 95 prosent at de opplever at DFØs kompetansetilbud gir et positivt bidrag til kvaliteten på utredninger i egen virksomhet.

Aktiviteter på økonomiregelverksområdet

DFØ har avholdt digitale kurs i økonomiregelverket og statlige regnskapsstandarder gjennom 2023. Arbeidet med å videreutvikle SRS knyttet til omfattende tilskudds-, stønads- og pensjonsforvaltning, har fortsatt i 2023. Rapport med anbefalt løsning for pensjon planlegges oversendt Finansdepartementet tidlig i 2024. Vi har også laget en plan for utvikling av økonomiregelverket for perioden 2022 til 2026. Denne planen ligger til grunn for vårt arbeid med å videreutvikle økonomiregelverket.

3.3.3 Brukernes tilfredshet med DFØs tjenester innenfor betalingsformidling

Resultatet fra kunde- og brukerundersøkelsen i 2023 viser at 90 prosent av brukerne er tilfredse med DFØs tjenester knyttet til betalingsformidling. Dette er på samme nivå som i 2022. Tjenestene inkluderer statens konsernkontoordning med tilhørende rammeavtaler og tilleggssavtaler inngått med banker, samt kontantkortet.

DFØ har ansvaret for å drifte og forvalte inngått avtale og statens bruk av betalingskortløsningen som tilbys av DNB. Arbeids- og velferdsetaten, Skatteetaten, Helseøkonomiforvaltningen (Helfo) og Husbanken benytter løsningen for brukere som ikke har egen bankkonto.

Ved utgangen av 2023 var det om lag 10 700 aktive betalingskort. Samlet beholdning for kortene var totalt på omtrent 38 millioner kroner. Av dette var 21 millioner kroner knyttet til 2 600 aktive kort som ikke er benyttet. DFØ arbeider for å avdekke om kortholdere har fått konto, med sikte på å overføre eventuell saldo til kortholderen. I 2023 avsluttet vi i overkant av 1 000 kort og kortholdere, og utbetalte restsaldo fra kortene.

Betalingskortene har en gyldighetsperiode på tre år fra måneden de blir utstedt. De første kortene hadde utløpsdato i august 2023. Vi fornyer kortene fortløpende i måneden de utløper.

3.3.4 Brukernes tilfredshet med DFØs tjenester innenfor rapportering til statsregnskapet og tilgang på regnskapsinformasjon fra statsregnskapet

DFØ sammenstiller regnskapstall for bevilgnings- og kapitalregnskapet, og svarer på spørsmål fra departementer og virksomheter om rapporteringen til statsregnskapet.

Resultatene fra kunde- og brukerundersøkelsen viser at 81 prosent av brukerne er tilfredse med DFØs tjenester knyttet til løsningen for rapportering til statsregnskapet, inkludert rådgivning. Brukernes tilfredshet med tjenester innenfor rapportering til statsregnskapet ble i 2023 målt med et tilleggsspørsmål som ikke ble stilt til brukerne i 2022. Tallene er derfor ikke direkte sammenliknbare. På tilleggsspørsmålet «Jeg er tilfreds med veiledning ved innrapportering til statsregnskapet» svarte 79 prosent av brukerne at de er tilfredse. På det overordnede spørsmålet om tjenester knyttet til statsregnskapet viser undersøkelsen en nedgang fra 89 prosent i 2022 til 83 prosent i 2023. I en egen spørreundersøkelse som ble sendt ut om bruk av statsregnskapet.no viser svarene fra respondentene en liten nedgang i opplevd brukervennlighet, men denne undersøkelsen hadde et lavt antall respondenter og funnene må derfor vurderes som noe usikre.

3.3.5 Styringsparameter: Oppdragsgiveres vurdering av og bruk og nytte av DFØs rapporter og analyser

DFØs rapporter og analyser danner kunnskapsgrunnlag for konkrete politiske tiltak, og belyser utviklingstrekk, sammenhenger og trender i forvaltningen over tid.

Kunnskapsgrunnlag fra DFØ brukes også som kildegrunnlag i stortingsproposisjoner, stortingsmeldinger og offentlige utredninger, og er relevante over tid. I 2023 ble blant annet DFØs tidligere rapporter og analyser referert til i ti offentlige utredninger.

DFØs analysemiljø er etterspurt, og har i år holdt innlegg for mange statlige virksomheter, for ulike internasjonale organisasjoner og på ulike arenaer som Arendalsuka, Partnerforum og Kåkånomics.

Tilbakemeldingene fra våre oppdragsgivere viser at de er fornøyde med DFØs analyser og rapporter, og gir oss en gjennomsnittlig skår på over 5 på en skala fra 1 til 6. Vi får tilbakemelding fra statlige virksomheter om at kartleggingene og analysene inneholder gode eksempler på styring og organisering som kan brukes inn i virksomhetenes egen læring, og utvikling av forvaltningen i stort.

3.3.6 Styringsparameter: Antall lærlinger i staten

Ved utgangen av 2023 var det registrert 238 lærlinger, en økning fra 225 registrerte lærlinger i 2022. OK stat har medlemmer med lærling fra alle fylkeskommuner. 118 statlige virksomheter er medlemmer av OK stat.

Økningen i antall lærlinger har avtatt noe etter at Fagfornyelsen med nye læreplaner trådte i kraft. Dette har i stor grad skyldtes at færre elever velger service- og administrasjonsfaget, som er det faget de fleste medlemsvirksomhetene tilbyr læreplass i. OK stat har aktivt jobbet

for å rekruttere lærlinger innenfor IT-fagene og mediefagene. Dette har vært tema på Lærebedriftkonferansen, nettverkssamlinger, webinarer og i nyhetsbrev til faglige ledere. OK stat fasiliterer også nettverk for lærlingkoordinatorer i departementene, der rekruttering og samarbeid om opplæring står på agendaen. Vi deltar på skolebesøk og arenaer for å formidle attraktive læreplasser i staten.

3.3.7 Prioriterte tiltak

DFØ har i tildelingsbrevet fått 14 oppdrag på dette fagområdet:

Innføring av obligatorisk SRS

- *DFØ skal utarbeide veiledningsmateriell for bruk av SRS-regnskapene i etatsstyring og oppfølging av underliggende virksomheter.*

DFØ leverte utkast til veiledningsmateriell til Finansdepartementet innen fastsatt frist 31. august 2023. Veiledningsmateriellet er i stor grad utformet med utgangspunkt i brukerdilog. Det skal bidra til å skape økt bevissthet om mulighetene ved bruk av regnskap i styring hos målgruppen, og gi DFØ bedre innsikt i behovet for kompetanse.

For å legge til rette for gode prosesser om tilpasning i bruk av regnskap i styringen har vi utarbeidet støttemateriell i form av tips til forberedelser, gjennomføring og oppfølging av departementets dialog med underliggende virksomheter om bruk og nytte av periodisert regnskap i virksomheten og i styringsdialogen.

Vurdering av begreper på fagområdet statlig styring

- *DFØ skal gå gjennom begrepsapparatet innen statlig styring og vurdere behov for endringer eller klargjøringer.*

Notatet «Gjennomgang og vurdering av begreper på fagområdet statlig styring» ble levert til Finansdepartementet 1. juni 2023.

Notatet danner grunnlag for videre dialog med departementet, og følges opp gjennom videreutvikling av styringsfaglige tekster og veiledning. Her vil vektlegging av sammenheng, hensikt og vurdering av ulike hensyn i styringen være gjennomgående. Vi tror at et enklere og mindre metodespesifikt begrepsapparat som brukes konsistent i veiledning og regelverk, vil bidra til bedre styring i staten, for eksempel gjennom å redusere risiko for misforståelser i styringsdialogen, og øke forståelsen for hensikten med begrepsbruken i økonomiregelverket. Revidert materiale vil bli tilgjengeligjort fortløpende utover i 2024. Oppfølgingen av begrepsrapporten inngår også i det generelle arbeidet med å utvikle økonomiregelverket.

Veiledningstilbud og regelverk om statlig tilskuddsforvaltning

- *DFØ skal levere en overordnet plan for arbeidet med å videreutvikle etatens veiledning på tilskuddsområdet, og vurdere kravene til utforming og forvaltning av tilskudd i økonomiregelverket.*

Vi har utarbeidet en overordnet plan for arbeidet med å videreutvikle veiledningen på tilskuddsområdet. Denne planen samt forslag om endring i bestemmelsene om tilskudd i økonomiregelverket, er sendt til Finansdepartementet.

Effektiv ressursbruk og områdegjennomganger

- *DFØs budsjett er fra 2023 økt med 5 millioner kroner for å styrke arbeidet med områdegjennomganger og andre analyser av effektiv ressursbruk. DFØ skal blant annet utarbeide et rammeverk for periodiske områdegjennomganger, og foreslå etterevalueringer samt forbedringer til oppfølging og dokumentasjon av gevinster.*

DFØ har i løpet av 2023 bidratt med flere områdegjennomganger og analyser av effektiv ressursbruk:

Områdegjennomgang om læring fra korona

Med bakgrunn i funnene i NOU 2021:4 Norge mot 2025 og NOU 2021:6 Myndighetenes håndtering av koronapandemien, besluttet regjeringen 15. juni 2022 å igangsette en områdegjennomgang. Formålet var å identifisere læringspunkter som kunne bidra til mer effektiv ressursbruk i staten, herunder identifisere innsporingstiltak og øke handlingsrommet for nye politiske satsninger. Fase 1 ble levert 20. mars 2023, og der anbefalte DFØ at det videre analysearbeidet i fase 2 skulle se nærmere på områdene bygg og digitalisering. I oppdragsbrev av 5. desember 2023 har DFØ fått i oppdrag å gjennomføre deler av fase II i form av en ny områdegjennomgang av digitale fellesløsninger i offentlig sektor. Formålet er å få bedre forståelse av hvordan digitale fellesløsninger kan bidra til økt kvalitet og reduserte kostnader i offentlig sektor, og hvordan vi kan legge til rette for at gevinstpotensialet ved de eksisterende fellesløsningene realiseres.

Områdegjennomgang for økt rammestyring av kommunesektoren

DFØ fikk 22. mars 2023 i oppdrag å gjennomføre fase 1 av områdegjennomgang for økt rammestyring av kommunesektoren. Formålet med områdegjennomgangen er å gi kunnskap om det samlede omfanget av statlig økonomisk og juridisk styring overfor kommunene og hvilke konsekvenser dette har for kostnads- og prioriteringseffektivitet, kommunalt handlingsrom og kvalitet i tjenestene i et helhetlig perspektiv. Områdegjennomgangen ble avgrenset til fire tjenesteområder i kommunene: helse og omsorg, barnevern, barnehage og grunnskole. Kartleggingsrapporten fra fase 1 ble levert i september 2023. DFØ fikk våren 2023 i oppdrag å levere fase 2 av arbeidet, med frist våren 2024.

Etterevaluering av områdegjennomgang av legemidler under folketrygden

DFØ har gjennomført en etterevaluering av områdegjennomgang av legemidler under folketrygden. Formålet med etterevalueringen var å vurdere om tiltakene som ble besluttet er gjennomført, og i hvilken grad de forventede gevinstene som ble anslått er realisert. Etterevalueringen viste at samtlige tiltak som ble anbefalt i områdegjennomgangen er fulgt opp, og alle tiltakene som ble vedtatt er gjennomført på en god måte eller påbegynt. Det er foreløpig for tidlig å konkludere i hvilken grad de gjennomførte tiltakene vil redusere utgiftsveksten under blåreseptordningen. Det forventes at tiltakene vil bidra til å redusere utgiftsveksten på sikt når alle tiltak gjennomføres.

I arbeidet med denne etterevalueringen ble også metode for etterevaluering av områdegjennomganger testet ut. Det ble også gjort enkelte vurderinger av hvordan oppfølging og dokumentasjon av gevinster kan gjøres fremover. DFØ arbeider videre med

gevinstoppfølging i 2024. Fra og med 2024 har DFØ ansvar for å etterevaluere områdegjennomganger tre år etter at de er gjennomført.

Rammeverk for periodiske virksomhetsgjennomganger

I tråd med oppdragsbrev fra Finansdepartementet arbeidet DFØ våren 2023 med et rammeverk for periodiske virksomhetsgjennomganger. Arbeidet ble stilt i bero som følge av prinsipielle spørsmål som dukket opp underveis. DFØ arbeider, i samråd med Finansdepartementet, videre med hvordan vi kan understøtte virksomheters arbeid med å gjennomgå og vurdere egen måloppnåelse og ressursbruk.

Evaluering av statsbudsjettprosessen

DFØ har kartlagt ulike aktørers syn på hvordan dagens budsjettprosess fungerer, samt undersøkt om aktørene har forslag til forbedringer. DFØ har også gjort en mindre kartlegging av budsjettprosessene i Danmark og Sverige, med sikte på å finne læringspunkter. Formålet med kartleggingen var å vurdere hvordan dagens budsjettprosess kan innrettes for å legge best mulig til rette for godt opplyste politiske prioriteringer.

Produksjon og bruk av data om offentlig ressursbruk

- *DFØ skal fortsette arbeidet med å vurdere hvordan data fra statlige virksomheter i større grad kan fremskaffes, standardiseres og tilgjengeliggjøres for analyseformål og evalueringer.*

DFØ la i januar 2023 fram en plan for Finansdepartementet om videre arbeid med produksjon og bruk av data. Planen omfatter tiltak som allerede pågår i DFØ, som innføring av obligatorisk SRS, arbeid med bedre innkjøpsdata, arbeid for å øke bruken av Kudos, tilskudd.no og statsregnskapet.no, og peker på mulige nye tiltak for å fremskaffe bedre data. Planen vil danne utgangspunkt for videre dialog om mulig utvikling for data med økt relevans og kvalitet.

Tallgrunnlag lønnsoppgjør

- *DFØ skal i 2023 videreføre løsningen for data om ansettelsesforhold og lønn i staten til bruk i arbeidet med lønnsoppgjørene og analyser. DFØ skal levere tallgrunnlag til KDD og hovedsammenslutningene, og datamateriale til Statistikk- og beregningsutvalget i staten (SBU).*

DFØ har videreført løsningen for innhenting, bearbeiding og tilgjengeliggjøring av data om ansettelsesforhold og lønn i staten. Tallgrunnlaget består av 31 variabler som avgis fra alle statlige virksomheter, og er tilgjengelige i systemløsningen for KDD, hovedsammenslutningene og Statistikk- og beregningsutvalget i staten (SBU). Tallene blir oppdatert kvartalsvis, der det også blir tatt hensyn til endringer i strukturer hos statlige virksomheter og i variablene. I 2023 har vi arbeidet særskilt med brukerflaten, tilganger for brukere som ikke omfattes av DFØ ID og endringer bestilt av oppdragstaker.

Kompetansetilbud til ledere og medarbeidere i staten

DFØ skal i 2023 videreutvikle sitt kompetansetilbud til ledere og medarbeidere i staten. DFØ skal også revidere sitt digitale kompetansetilbud i tråd med oppdaterte brukerbehov, faginsikt og lov- og avtaleverk.

DFØ arbeider for effektiv bruk av ressurser gjennom å legge til rette for deling av kompetansetilbud og erfaringer på tvers av forvaltningen. DFØ har i 2023 gjennomført tre erfaringsseminarer der vi har delt kunnskap om nye tilbud på læringsplattformen og hvordan virksomhetene kan benytte tilbudene i sin interne opplæring. DFØ har også hatt seminarer om tema som introduksjonsprogrammet i staten, samt hvordan lykkes med ledergruppeutvikling. Erfaringsseminarene har vært fulltegnet. Deltakernes tilbakemeldinger på læring og nytteverdi har vært svært gode. I tillegg har vi delt informasjon om kompetansetilbud på læringsplattformen blant annet gjennom nyhetsbrev og gjennom Statens arbeidsgiverportal. I 2023 hadde læringsplattformen 80 000 brukere.

DFØ har vært sekretariat for tariffavsatte kompetansemidler. 47 statlige virksomheter har fått innvilget sine søknader. Prosjektene skal ferdigstilles innen utløpet av tariffperioden 30. april 2024. For perioden 2022 - 2024 er det som tidligere år satt av 25 millioner kroner til tiltakene. DFØ har på oppdrag fra partene i staten utviklet et veiledningshefte om samarbeidskompetanse og medbestemmelse primært for bruk på samarbeidskonferanser i staten. Samarbeidskonferansene finansieres av tariffavsatte midler. DFØ har innvilget åtte søknader på kr 311 000 på Nordisk utvekslingsordning NORUT i regi av Nordisk ministerråd.

DFØ skulle innen 16. oktober 2023 revidere rapporten "Helhetlig plan for DFØs utviklingstilbud til ledere i staten", og komme med anbefalinger for videre tilbud til ledere. Dette oppdraget er utsatt i påvente av at Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet fullfører arbeidet med hhv. Grunnlag for god ledelse i staten og Arbeidsgiverstrategi 2024-2027. Planen vil bli levert i løpet av første halvår 2024.

Arbeid med konferanser

- *DFØ skal i 2023 bistå KDD i arbeidet med å arrangere en statlig lærebedriftskonferanse og en topplederkonferanse.*

Statlig lærebedriftskonferanse ble arrangert av KDD i samarbeid med DFØ/Opplæringskontoret i staten 1. desember 2023. Målet med konferansen var å motivere statlige virksomheter til å rekruttere flere lærlinger. Deltakerne, som bestod av faglige ledere, instruktører, HR-ansatte og læringkoordinatorer, har gitt gode tilbakemeldinger om at konferansen ga påfyll av kunnskap og anledning til nettverksbygging og erfaringsutveksling.

Årets topplederkonferanse hadde to tema i programmet: 1) Ledelse i usikre tider og 2) åpenhet, lojalitet og varsling i tider med økt usikkerhet. DFØ deltok i prosjektgruppen til KDD, og bidro til det faglige programmet, formøter med innledere på konferansen, samt praktisk gjennomføring av selve konferansen. DFØs direktør ledet en av panelsamtalene på konferansen. Evalueringen av konferansen viste at topplederne som deltok var svært fornøyd med konferansen, og de rapporterte i hovedsak at de hadde stort eller svært stort utbytte av innleggene.

Oppfølging av strategien for departementsfellesskapet 2021-2025

- *DFØ skal i 2023 levere en midtveisevaluering av strategien for departementsfellesskapet. DFØ skal også dokumentere og oppsummere erfaringer med kjernegruppeforsøket, med frist til KDD i mai 2024.*

DFØ har gjennomført en midtveiseevaluering av departementsstrategien 2021-2025 «Gode hver for oss. Best sammen». (DFØ-rapport 2023:7 Midtveiseevaluering av departementsstrategien 2021- 2025). Vi har fått flere henvendelser om å presentere arbeidet og foreløpige funn i ulike fora, som viser at dette er nyttig innsikt for flere i forvaltningen.

Faglig bistand til Departementsakademiet

- *DFØ skal utvikle kompetansetiltak som bidrag i KDDs arbeid med å opprette et departementsakademi. Gjennomføringen av aktuelle tiltak vil skje i 2024.*

DFØ er representert i Departementsakademiets fagråd, vi har etablert kontaktpunkter på fagnivå og avtalt fire årlige samarbeidsmøter. Formålet med møtene er informasjons- og erfaringsutveksling og å bidra til effektiv ressursbruk i form av gjenbruk av opplæringstilbud og mulig samarbeid om ulike opplæringstilbud. DFØs direktør holder jevnlig foredrag om utredningsinstruksen på Departementsakademiets kurs for nyansatte.

DFØ tilbyr i hovedsak kompetansetiltak for alle statsansatte (kurs, veiledning og nettverk). Dette tilbudet vil også treffe behovene til departementsansatte, og som Departementsakademiet kan bygge ut med problemstillinger og kunnskap som er særskilt relevant for arbeidet i departementene. DFØ har i 2023 hatt dialog med KDD og FIN om utvikling av kurs om henholdsvis utredningsinstruksen og etatsstyring som er spisset mot departementsansatte. Kursene vil bli arrangert våren 2024.

Innovasjon i offentlig sektor

- *DFØ skal innenfor sine fagområder følge opp tiltakene i Meld. St. 30 (2019-2020) En innovativ offentlig sektor – Kultur, ledelse og kompetanse. DFØ skal også vurdere behov for å opprette et fast kompetansetilbud innen innovative arbeidsformer, og gi sin anbefaling til KDD.*

DFØ gjorde i 2023 en ny gjennomgang av innovasjonsmeldingen for å kartlegge hvilke områder det er særlig relevant å jobbe videre med. Basert på dette besluttet vi å jobbe videre med tiltak knyttet til henholdsvis 1) rammebetingelser, 2) kultur og kompetanse og 3) samarbeid og spredning. Ved årets begynnelse lanserte vi nettsidene om kultur for innovasjon. Da publiserte vi også ulike eksempler fra innovasjonskultur i statlige virksomheter på arbeidsgiverportalen. Fremsynsmetodikk har vært en del av lederutviklingsprogrammet Vidsyn, et tilbud til statsforvalterne.

Vi har samarbeidet med Digitaliseringsdirektoratet om å oppdatere veilederen i sammenhengende digitale tjenester og innarbeidet veiledning om styring. Veilederen blir ferdigstilt i 2024. Vi har også gjennomført en områdegjennomgang om innovasjon og mer effektive løsninger – læringer fra koronapandemien (DFØ rapport 2023:8 Områdegjennomgang om innovasjon og mer effektive løsninger – læring fra koronapandemien).

DFØ har videreført Oppdragslaboratoriet høsten 2023. Som beskrevet i notat sendt til KDD 23. juni 2023 anbefaler DFØ at det bør tilbys kompetansetilbud på nye og innovative arbeidsmåter og at Oppdragslaboratoriet er ett av disse. I 2023 har vi gjennomført en ny runde med opplæring for ansatte i departementene. Innholdet i opplæringen har vært noe justert etter tilbakemeldingene fra piloten. Blant annet har det vært tatt grep for å knytte

innholdet enda tettere til deltakernes arbeidshverdag gjennom å jobbe med departementenes egne prosesser og jobbe mer med hvordan læringen kan tas i bruk.

Høsten 2023 var 30 deltakere fra 11 departementer med på Oppdragslaboratoriet. Tilbakemeldingene etter gjennomføringen har vært svært gode. Deltakerne opplever at det har vært høy kvalitet på innholdet og at det har gitt inspirasjon til egen arbeidshverdag. Deltakerne opplever også å ha fått større nettverk. DFØ setter opp tre møtepunkter for alle deltakere i Oppdragslaboratoriet våren 2024. Det tas opp 30 nye deltakere på Oppdragslaboratoriet våren 2024.

DFØ arbeider videre med verktøykassen som skal inneholde metoder fra Oppdragslaboratoriet. Vi planlegger å lansere verktøy våren 2024, sammen med fysiske læringsverksteder der en får øve på å bruke metodene. Læringsverkstedene vil gjennomføres både fysisk og digitalt og det vil legges til rette for bred deltakelse, på tvers av forvaltningen.

Tillitsreformen

- *DFØ skal bistå KDD i arbeidet med tillitsreformen. Arbeidet innebærer blant annet å dokumentere funn fra utredninger og forskning, og gi innspill til aktuelle utfordringer.*

DFØ har i 2023 utarbeidet et notat til KDD med faglige innspill til utfordringer og problemstillinger for det videre arbeidet med tillitsreformen (DFØ-notat 2023:3 Innspill til videre arbeid med tillitsreformen). Utgangspunktet har blant annet vært leveranse fra 2022 om lærdommer og erfaringer fra tillitsreform i Danmark, Sverige og Norge.

Statens arbeidsgiverportal har utvidet verktøykassen for arbeid med tillitsarbeid i praksis. Verktøykassen, som skal støtte statlige arbeidsgivere i arbeidet med tillitsreformen, har blitt supplert med erfaringer fra virksomheter som har jobbet konkret med å sette tillitsreformen i system i virksomheten.

Vi har i samarbeid med KDD markedsført verktøyene på statens arbeidsgiverportal, direkte overfor enkelte virksomheter og på større arrangementer om tillitsreformen.

Faglig bistand til utvalg – utfasing av kommersiell drift i skattefinansierte velferdstjenester

- *DFØ skal ved behov bistå utvalgssekretariatet i oppdrag som omfatter problemstillinger knyttet til statlig organisering og samfunnsøkonomisk analyse.*

KDD har utsatt arbeidet og DFØ har derfor ikke gjennomført oppdraget.

Organisering av klagefunksjoner i staten

- *DFØ skal gjennomføre en systematisk kartlegging av hvordan klagebehandling i staten er organisert. DFØ skal også beskrive generelle problemstillinger og trekk i forvaltningsutviklingen som kan ha betydning for organiseringen.*

DFØ har kartlagt organiseringen av klagesaksbehandlingen i staten (DFØ-rapport 2024:1 Nemd eller ikke nemd – En kartlegging av organiseringen av klagebehandling i staten).

Kartleggingen skulle blant annet gi en oversikt over hvor mange klager på statlige enkeltvedtak som blir behandlet i overordnet organ og hvor mange i avhengig klagenemnd.

Andre tiltak på området

Gjennomgang av Politidirektoratet

På oppdrag fra Justis- og beredskapsdepartementet (JD) har DFØ foretatt en gjennomgang av Politidirektoratet. (DFØ-rapport 2023:2 Direktorsrollen i utvikling. En gjennomgang av Politidirektoratet).

Utvikling i antall ansatte i statsforvaltningen

DFØ har som del av instruksen fra FIN i oppgave å levere kunnskapsgrunnlag om utvikling i antall arbeidsforhold i statsforvaltningen. DFØ gjennomførte i 2023 en ny kartlegging basert på statistikk fra SSB. Resultatene er tilgjengelige på DFØs nettsider. Hensikten er å gi en oversikt over utviklingen i antall arbeidsforhold i staten, med formål om å sikre et godt fagtagrunnlag for videre planlegging av statlig organisering og fordeling av personressurser.

Internasjonalt arbeid

DFØ har i 2023 hatt utstrakt samarbeid med OECD på mange ulike arenaer, og deltar også i EUPAN (European Administration Network).

DFØ har ansvaret for oppfølgingen av OECDs Regulatory Policy Committee (RPC), herunder å ivareta rollen som ansvarlig koordinator for Norges medlemskap i denne komiteen. DFØ har opprettet en referansegruppe bestående av representanter fra Nærings- og fiskeridepartementet, Kommunal- og distriktsdepartementet, Justis- og beredskapsdepartementet, Finansdepartementet, Regelrådet og Digitaliseringsdirektoratet. Formålet med referansegruppen er å koordinere Norges innspill til dokumenter som behandles i komiteen og for å diskutere relaterte problemstillinger knyttet til reguleringsarbeid.

I mai arrangerte DFØ nordisk seminar om betalingsformidling hvor erfaringer og kunnskap om blant annet risikostyring ble delt på tvers av de nordiske landene. DFØ var også til stede på nordisk statsregnskapssjefsmøte som i 2023 ble avholdt i Finland.

DFØ inngikk i 2020/2021 et samarbeid med OECD om en studie av tillit til offentlige institusjoner i Norge. Dette samarbeidet er videreutviklet i løpet av 2023, og har blitt en del av gjennomføringen av DFØs innbyggerundersøkelse 2024. Vi har også bidratt med datainnsamling til Government at a Glance, OECDs flaggskip-publikasjon om offentlig forvaltning, i OECD-arbeid knyttet til policy evaluering og en rekke andre kartlegginger.

Innbyggerundersøkelsen

DFØ har som en del av instruksen fra Finansdepartementet i oppgave å gjennomføre innbyggerundersøkelsen annethvert år. I 2023 sendte DFØ ut undersøkelsen for syvende gang. Samarbeidet med OECD om tillit er utvidet siden 2021, og har fått en større plass i innbyggerundersøkelsen enn sist. Resultatene blir presentert i første kvartal 2024. Tall om tillit er vedtatt som offisiell statistikk i perioden 2024-2027.

DFØ har i 2023 publisert en oppfølgingsundersøkelse om sammenhengen mellom innbyggernes tilfredshet og deres tillit til myndighetene. (DFØ-rapport 2023:6 Tilfredshet med det offentlige og tillit). DFØ har i 2023 også utviklet en brukerundersøkelse med livshendelser som utgangspunkt. OECD har vist stor interesse for metodeutviklingen som utgangspunkt for internasjonal sammenlikning. Resultatene fra brukerundersøkelsen blir presentert i løpet av våren 2024.

3.3.8 Oppdrag i supplerende tildelingsbrev

DFØ har i de supplerende tildelingsbrevene nr. 2, 3 og 5 fått følgende tilleggsoppdrag:

Bidrag i utvikling av støtteregister

- *DFØ skal med utgangspunkt i sin samordnende rolle på tilskuddsområdet i staten, bistå i Brønnøysundregistrenes utvikling av et nasjonalt register for EØS-rettslig støtte.*

Departementenes vurdering er at informasjonen i Registeret for offentlig støtte til dels vil kunne overlapp med informasjonen i løsningen tilskudd.no. Departementene ba derfor om at Brønnøysundregistrene sammen med DFØ skulle kartlegge i hvilken grad det vil være overlapp mellom informasjonen i støtteregisteret og tilskudd.no. Dersom kartleggingen viser at det er vesentlig overlapp, ber departementene videre om at det legges til rette for at støttegivere og tilskuddsforvaltere kan levere data én gang og at disse kan gjenbrukes og dekke behov for både tilskudd.no og støtteregisteret.

Oppdraget ble i dialog med FIN avgrenset til å gjelde tilskudd.no slik løsningen er i dag, avgrenset til statlig tilskudd til frivillig sektor.

Kartleggingen viste at formålene med støtteregisteret og tilskudd.no er ganske ulike og at det i liten grad er overlapp mellom data som registreres med dagens omfang i systemene. Pr. i dag virker det derfor ikke hensiktsmessig å samordne registrering av data i systemene. I den videre utviklingen av Støtteregisteret og tilskudd.no vil det imidlertid legges vekt på at det skal legges til rette for samordning og deling av data med sikte på at forvaltningen ikke skal pålegges unødig dobbelrapportering. En tett dialog mellom Brønnøysundregistrene og DFØ vil være naturlig i denne sammenheng.

Det vil allerede nå legges til rette for bruk av identifikatorer i det nye Støtteregisteret, slik at data kan deles fra Støtteregisteret til tilskudd.no. Vi har en felles oppfatning av at god dataflyt er avgjørende for en effektiv og brukervennlig forvaltning.

Statusrapport om kultur og ledelse i politiet

- *DFØ har fått 2 millioner kroner til å utarbeide en statusrapport for Politidirektoratets og underliggende enheters arbeid med kultur og ledelse i politiet. Frist 1. februar 2024.*

Justis- og beredskapsdepartementet ba i mars 2023 DFØ i oppdrag å utforme en statusrapport om kultur og ledelse i politiet. Rapporten skal gi en oversikt over hva Politidirektoratet og resten av politietaten har gjort for å følge opp Stortingets innstilling ved behandlingen av nærpolitireformen og Difis, nå DFØs, anbefalinger i statusrapporten om kultur, holdninger og ledelse fra 2017. Prosjektet vil bli ferdigstilt innen fristen.

Kurs i forvaltningskompetanse og universell utforming av kurs

- *DFØ har fått i oppdrag å ferdigstille kurs i grunnleggende forvaltningskompetanse. I tillegg har DFØ fått 900 000 kroner for å tilrettelegge egne e-læringskurs for synshemmede i henhold til krav om universell utforming.*

I 2023 har DFØ lansert to digitale kompetansetiltak innen grunnleggende forvaltningskompetanse, og påbegynt utviklingen av et nytt e-læringskurs om saksbehandlerrollen. Tilbudet innen forvaltningskompetanse, forvaltningsreisen og forvaltningstesten, er godt mottatt og hadde henholdsvis 1 400 og 1 200 brukere. Formålet med tilbudet er å øke basiskunnskap om statsforvaltningen, og de rammene og føringene statsansatte har.

I arbeidet med å gjøre DFØs digitale kurs innen forvaltningskompetanse universelt utformet har vi fått ekstern bistand til å vurdere hvordan disse oppfyller tilgjengelighetskravene. Vi har også publisert veiledningsmaterieell på Læringsplattformen om ivaretagelse av kravene til universell utforming ved utvikling av e-læringskurs.

Evaluering av Vitenskapskomiteen for mat og miljø (VKM)

- *DFØ gis en belastningsfullmakt fra Helse- og omsorgsdepartementet (HOD) på 1 million kroner for å evaluere VKM og komme med anbefalinger for en uavhengig videreføring av komiteen. Frist 1. mai 2024.*

På oppdrag fra HOD gjennomfører DFØ en evaluering av Vitenskapskomiteen for mat og miljø. VKM gjennomfører uavhengige vitenskapelige risikovurderinger om mattrygghet og miljø på oppdrag fra myndighetene. Hovedproblemstillingen for evalueringen er om VKM gjennomfører samfunnsoppdraget sitt som forutsatt, og om dagens styring og organisering av VKM er hensiktsmessig for å møte framtidige behov. Arbeidet startet i august 2023 og endelig rapport skal foreligge 30. april 2024.

Evaluering av Datatilsynet

- *DFØ skal evaluere Datatilsynets organisering og ressurser sett opp mot tilsynets oppgaver og ansvar etter personvernregelverket.*

På oppdrag fra KDD gjennomfører DFØ en evaluering av Datatilsynet. I evalueringen skal vi belyse hvordan Datatilsynet ivaretar sine roller og oppgaver og vurdere forbedringer sett i lys av fremtidige utfordringer på personvernområdet. Datainnsamlingen har startet i 2023 og endelig rapport skal foreligge 1. juli 2024.

3.3.9 Vurdering og analyse av utviklingen for hovedmål 3: Statsforvaltningen bygger på kunnskap, er utviklingsorientert og har god styring, organisering og ledelse

I 2023 har vi videreutviklet våre tjenester innenfor styring, organisering og ledelse. Vi har styrket virkemiddelbruken ytterligere innenfor våre kompetansetjenester, og vi har gjort det enklere å bruke våre data. Videre har vi lagt vekt på tiltak for å øke bruken av og kjennskapet til våre tjenester. Vi får gode tilbakemeldinger fra brukere om at tjenestene våre er nyttige.

Gjennom analyser, evalueringer og områdegjennomganger bidrar vi til at statsforvaltningen kan bygge på oppdatert kunnskap og gode beslutningsgrunnlag. Et ferskt eksempel er beslutningen om å beholde dagens statsforvalterstruktur, med noen justeringer. Beslutningen og justeringene er i tråd med anbefalingene og vurderingene i vår rapport «Færre og bedre – en evaluering av statsforvalterstrukturen» (DFØ 2022:5). Vi ser også at DFØs analyser ofte blir brukt lang tid etter de er publisert. I år ser vi blant annet henvisninger til kunnskap fra DFØ i NOU 2023:9 Generalistkommunesystemet Likt ansvar – Ulike forutsetninger, NOU 2023:6 Finanstilsynet i en ny tid – ny lov om Finanstilsynet og NOU 2023:8 Felleskapets sykehus styring, finansiering, samhandling og ledelse. I 2024 blir DFØ også leverandør av offisiell statistikk for deler av innbyggerundersøkelsen knyttet til tillit. I formidling av resultater fra innbyggerundersøkelsen viser tilbakemeldinger fra virksomheter og andre at vi lykkes i å synliggjøre og aktualisere viktige trekk for forvaltningsutviklingen.

Finansdepartementet har de seneste årene uttrykt en ambisjon om at DFØ skal bli et kompetansesenter for effektiv ressursbruk i forvaltningen. DFØ ser dette som en viktig oppgave framover.

Gode utredninger og evalueringer av statlige tiltak, er forutsetninger for effektiv ressursbruk.

I 2023 har vi publisert ny og oppdatert veileder i samfunnsøkonomisk analyse for å styrke bruken av, og kvaliteten på, beslutningsgrunnlag i forvaltningen. Vi har også arbeidet med en oppdatering av utredningsinstruksen og veilederen til utredningsinstruksen. Dette arbeidet blir videreført i 2024.

I løpet av 2024 skal vi undersøke kvaliteten på utredninger, og videreutvikle kompetansetjenestene knyttet til utredningsinstruksen og samfunnsøkonomisk analyse. DFØ har siden 2021 bistått Finansdepartementet i arbeid med områdegjennomganger og utviklet metodedokumenter på området. Verktøyet med områdegjennomganger er i stadig utvikling, basert på læring og bruk over tid.

Etter at OECD i 2022 vedtok nye anbefalinger for bruk av evaluering i offentlig sektor, har DFØ informert om anbefalingene i ulike kanaler. Anbefalingene vil ha en viktig plass i nytt kurs vi piloterer våren 2024 i samarbeid med OsloMet. Hensikten er blant annet at departementer og virksomheter styrker evalueringsfunksjonen sin, ved mer treffsikker bruk av evalueringer og systematisk arbeid med styringsinformasjon.

Kunnskapen vi utvikler gjennom utredninger og analyser gjøres tilgjengelig og kjent gjennom våre nettsider dfo.no og kudos.no. I tillegg jobber vi aktivt for å dele kunnskap gjennom årskonferansen, nettverk, kurs og i dialog med enkeltvirksomheter.

Å sikre at tjenestene våre er kjent, at de brukes og at tilbudene er til nytte for forvaltningen er viktig for DFØ, og noe vi arbeider kontinuerlig med. Et eksempel er nytt veiledningsmaterieill i risikostyring. Tett dialog med brukere i utviklingsarbeidet har ført til en mer praksisnær veiledning.

Gjennom brukerinnsikt vet vi at mange finner det utfordrende å tilpasse enkeltoppgaver, som eksempelvis internkontroll, risikostyring og virksomhetsplanlegging, i en sammenhengende og effektiv styring.

Mange henvender seg til DFØ med behov for støtte og veiledning i metodebruk. Med utgangspunkt i at virksomhetene må gjøre mange avveininger i sin styring, organisering og ledelse, veileder vi i hvordan valg og bruk av verktøy og metoder skal ses opp mot for eksempel egenart og kontekst. En del av dette handler om å balansere hensynene mellom behovet for kontroll på ulike nivåer i forvaltningen og tillit på ulike måter. Vi jobber for at styringsmetoder, verktøy og prosesser i større grad skal støtte utøvelse av kjernevirksomheten.

I 2023 har vi utforsket nye samarbeidsflater med universitets- og høyskolemiljøer innenfor styring og ledelse. Målet med et styrket samarbeid med academia og andre relevante aktører er at våre kompetansetjenester er relevante og oppdaterte, samtidig som vi ser våre tilbud inn i det samlede kompetansetilbudet til forvaltningen. Vi vil fortsette å utforske denne type samarbeid i 2024.

Å bidra til at ledere og ledelse i staten utvikles er en vesentlig del av den helhetlige utviklingen i forvaltningen. Lederne er viktige for å mobilisere potensialet for samordning på tvers av virksomheter og forvaltningsnivåer, og for å bidra til økt innovasjon og utvikling i forvaltningen. I 2023 har vi levert ulike kompetansetilbud til lederne i forvaltningen, fra digitale tilbud som kan brukes i den enkelte virksomhet, til et omfattende lederutviklingsprogram på tvers av alle statsforvalterembetene.

Anbefalinger knyttet til videre arbeid med tillitsreformen, analyse av sammenheng mellom tjenestekvalitet og tillit, deling av verktøy på læringsplattformen, utvikling av kurstilbud innen forvaltningskompetanse og videreføring av Oppdragslaboratoriet er eksempler på dette. Arbeidet vil fortsette i 2024.

DFØs kompetansetilbud, kunnskap og analyser er etterspurt i forvaltningen. Vi får tilbakemelding fra våre oppdragsgivere og våre brukere om at bidragene våre, enten det er i form av en rapport, et foredrag eller andre formidlingsmåter, er nyttige, og at vi fyller et behov. Gjennom våre egeninitierte prosjekter gjør vi analyser av organisering, styring og ledelse i forvaltningen, og vi får høre at dette er relevant kunnskap som brukes når forvaltningen skal utvikle seg på en effektiv måte. Slike prosjekter vil derfor fortsatt utgjøre en viktig del av DFØs samfunnsoppdrag og vår portefølje.

Vi arbeider løpende med en helhetlig utvikling av tjenestene våre, slik at utredninger og analyser, forvaltning av regelverk og kompetansetjenester henger sammen til det beste for forvaltningen. Vi har eksempelvis høstet gode erfaringer med en tverrfaglig tilnærming når vi arbeider med analyser og områdegjennomganger. Det samme gjelder arbeid med tillitsreform, innovasjon og samordning som bidrar til mer helhetlige leveranser.

3.4 Hovedmål 4: Offentligheten kan enkelt ta i bruk informasjon om resultater og ressursbruk i forvaltningen

DFØ gjennomfører flere aktiviteter som bidrar til å gi informasjon om statlig ressursbruk. Vi publiserer regnskapsinformasjon på statsregnskapet.no, og har egne nettsider som viser nøkkeltall og statistikk om ansatte og organisering i staten. I tillegg kartlegger vi antall ansatte i stats- og sentralforvaltningen, og gjennomfører undersøkelser, analyser og evalueringer som blant annet belyser ressursbruk og som publiseres på våre nettsider. DFØs tjeneste tilskudd.no gir blant annet informasjon om statlige tilskudd og tildelinger til frivillige organisasjoner, og bidrar også til å tilgjengeliggjøre kunnskap om statlig ressursbruk.

Våre oppdrag og utviklingsaktiviteter innenfor disse fagområdene fremgår i omtalen under.

3.4.1 Styringsparameter: Brukertilfredshet med statsregnskapet.no og publiserte månedsregnskap på DFØs nettside

I kunde- og brukerundersøkelsen svarte 65 prosent av brukerne at de er tilfredse med statsregnskapet.no. Dette er en oppgang fra 52 prosent i 2022, men ligger fire prosentpoeng under resultatmålet for 2023.

Videre svarte 64 prosent at de er tilfredse med DFØs publiserte månedsregnskap, ti prosentpoeng under resultatmålet som er satt for 2023. Tilsvarende andel i 2022 var 74 prosent.

Spørsmålene som er stilt om publiserte månedsregnskap i 2023 er annerledes enn tilsvarende spørsmål fra kunde- og brukerundersøkelsen i 2022. Dette kan forklare noe av endringen i brukertilfredshet, men en separat brukerundersøkelse som ble gjennomført for statsregnskapet.no og forvaltningsløsningen viser også en nedgang. Den separate brukerundersøkelsen har et lavt antall respondenter, funnene skal derfor tolkes med forsiktighet, men årsaken til nedgangen kan være en kombinasjon av flere forhold.

DFØ har i 2023 brukt en del av sine tilgjengelige ressurser på opplæring av forvaltningsløsningen for statsregnskapet. Vi tror dette kan ha bidratt til en mulig flytting av brukermassen fra statsregnskapet.no og over til forvaltningsløsningen, da vi ser at bruken av forvaltningsløsningen øker samtidig som det er en liten reduksjon i besøkstallene på statsregnskapet.no. Besøkstallene fra statsregnskapet.no indikerer likevel av nettsiden har en stabil brukermasse, og at en stadig økende andel av brukerne besøker siden jevnlig.

Statsregnskapet.no er en offentlig og åpen nettside uten innlogging, og det vil derfor være noe utfordrende å få god innsikt gjennom kunde- og brukerundersøkelsen på hva som er reell brukertilfredshet med nettsiden. Nettsiden er under kontinuerlig utvikling, men det er ikke all utvikling som er like synlig for brukerne. Statsregnskapet.no kan, for en del av brukerne, oppleves nokså lik i dag som da nettsiden ble lansert. Et eventuelt gap mellom

brukernes forventninger til synlig utvikling og den faktiske utviklingen av nettsiden kan påvirke brukertilfredsheten.

Samtidig viser kunde- og brukerundersøkelsen at 70 prosent av respondentene opplever nytte av månedlige rapporter fra statsregnskapet som de mottar på e-post, mens kun 58 prosent av respondentene mener de har nytte av månedlige rapporter fra statsregnskapet som publiseres på dfo.no. En slik forskjell vil være naturlig og indikerer at rapporter som brukerne selv bestiller på e-post oppleves som noe nyttigere enn å søke opp rapporter som publiseres på dfo.no.

All videreutvikling av statsregnskapet.no og forvaltningsløsningen skjer med utgangspunkt i brukerbehov og i dialog med brukere. Frem mot 2027 skal DFØ utrede innrapportering av periodisert regnskapsinformasjon, samt finne gode løsninger for å presentere informasjonen på statsregnskapet.no. Brukerdialog vil være viktig i den videre utviklingen av løsningen.

3.4.2 Vurdering og analyse av utviklingen for hovedmål 4: Offentligheten kan enkelt ta i bruk informasjon om resultater og ressursbruk i forvaltningen

Statsregnskapet.no legger til rette for at offentligheten får informasjon om statlig ressursbruk. Bruken av løsningen ser ut til å være ganske stabil over tid, men hadde en nedgang på ni prosent fra 2022 til 2023. Besøkstallene viser at statsregnskapet.no hadde 17 492 besøk i 2023 og at andelen tilbakevendende brukere har økt jevnt siden 2019.

Samtidig viser besøksstatistikken en positiv utvikling fra 2022 til 2023 ved at aktiviteten fra hver besøkende på statsregnskapet.no har økt. Inntrykket er at brukerne fortsatt opplever løsningen som nyttig, selv om resultatene for brukertilfredshet i 2023 er noe svakere enn i 2022. Andelen virksomheter som har stor nytte av månedlige rapporter fra statsregnskapet.no er fortsatt høy, spesielt gjelder dette månedlige rapporter som brukere mottar på e-post. DFØ vil i 2024 fortsette arbeidet med å gjøre løsningen bedre kjent som en nyttig kilde til informasjon om offentlig ressursbruk. Nettsidene for nøkkeltall og statistikk bidrar til å gi offentligheten informasjon om ansatte og organisering av staten. Vi vurderer at antall sidevisninger er tilfredsstillende, men vil følge med på bruken framover.

Publisering av våre rapporter og kartlegginger bidrar også til at informasjon om ressursbruk og resultater gjøres lettere tilgjengelig for offentligheten, samtidig som innføring av periodiserte regnskap gjør det enklere for offentligheten å sammenligne statlig ressursbruk på tvers av virksomheter og sektorer.

Tilskudd.no ble lansert i desember 2022 og har i 2023 hatt sitt første hele driftsår. Besøkstall viser at nettstedet hadde totalt 408 963 sidevisninger fordelt på 80 180 besøk gjennom 2023. DFØ besvarte også i overkant av 150 henvendelser til tilskudd.no gjennom året. Disse henvendelsene omhandlet veiledning av tilskuddsforvaltere for avlevering av data i løsningen, og veiledning av tilskuddssøkere vedrørende tilskuddsordninger.

Vi vurderer at de tjenester og løsninger som DFØ leverer bidrar til å oppnå hovedmålet.

3.5 Resultatmatrise for styringsparametere

DFØ har i 2023 fire hovedmål. For hvert hovedmål er det satt egne styringsparametere med resultatmål. Samlet sett vurderer vi at DFØ har oppnådd gode resultater, med unntak av fire styringsparametere under hovedmål 1 og 4. Avvikene er kommentert i omtalen under hvert hovedmål.

Matrisen viser oppnådde resultater for DFØs styringsparametere for hovedmålene i 2023:

Hovedmål 1: DFØs kunder har effektiv økonomistyring		
Styringsparameter	Resultatmål	Årsresultat
Kundenes vurdering av om DFØs økonomitjenester gir effektivitet og gevinster	på nivå med eller høyere enn tidligere: ≥ 75 pst.	57 pst. ^{*1}
Kundenes vurdering av om deres økonomiske data er lett tilgjengelig og gir god støtte i virksomhetsstyringen	på nivå med eller høyere enn tidligere: ≥ 75 pst.	65 pst. ^{*1}
Andel riktig lønn til riktig tid	100 pst.	100 pst.
Andel innrapportert regnskap fra DFØs kunder til statsregnskapet innen frist	100 pst.	100 pst.
Bruk av DFØs digitale løsninger	kvalitativ vurdering	Se omtale i kapittel 3.1.3
Hovedmål 2: Offentlig sektor gjennomfører effektive og bærekraftige anskaffelser som bidrar til å fremme innovasjon		
Styringsparameter	Resultatmål	Årsresultat
Grad av modenhet hos virksomhetene i bruk av digitale verktøy i offentlige anskaffelser	indikator på nivå med eller bedre enn i 2022: ≥ 3	3,0
Grad av modenhet hos virksomhetene innen bærekraftige anskaffelser	0-punkt etablert i 2023	2,9
Grad av modenhet hos virksomhetene innen innovative offentlige anskaffelser	0-punkt etablert i 2023	2,4
Tilrettelagt gevinst av statlige felles innkjøpsavtaler	Mer enn året før: $> 273,8$ mill. kr.	326,55 mill. kr ^{*2}
Brukernes vurdering av om DFØs tjenester på anskaffelser gir effektivitet og gevinster	på nivå med eller bedre enn året før: ≥ 76 pst.	78 pst. ^{*3}
Brukernes tilfredshet med markedsplassen for skytjenester	0-punkt etablert i 2023	57 pst.
Hovedmål 3: Statsforvaltningen bygger på kunnskap, er utviklingsorientert og har god styring, organisering og ledelse		
Styringsparameter	Resultatmål	Årsresultat
Bruk av, og brukertilfredshet med, DFØs kompetansetjenester	tilfredshet: ≥ 80 pst. bruk: ^{*4}	83 pst.
Brukernes tilfredshet med DFØs tjenester innenfor regelverksforvaltning	≥ 80 pst.	85 pst.
Brukernes tilfredshet med tjenester innenfor betalingsformidling	≥ 80 pst.	90 pst.
Brukernes tilfredshet med tjenester innenfor rapportering til statsregnskapet, og tilgang	≥ 80 pst.	81 pst.

på regnskapsinformasjon fra statsregnskapet		
Oppdragsgiveres vurdering av bruk og nytte av DFØs rapporter og analyser	tilfredshet: ≥ 80 pst. bruk ^{*4} :	100 pst.
Antall lærlinger i staten	flere enn året før: > 225	238
Hovedmål 4: Offentligheten kan enkelt ta i bruk informasjon om resultater og ressursbruk i forvaltningen		
Styringsparameter	Resultatmål	Årsresultat
Brukertilfredshet med statsregnskapet.no og publiserte månedsregnskap på DFØs nettside:	statsregnskapet: ≥ 69 pst.	65 pst.*1
	månedsregnskap: ≥ 74 pst.	64 pst.

*1 Resultat fra DFØs kunde- og brukerundersøkelse. Se kommentar til avvik i kapittel 3.1.1, «Styringsparameter: Kundenes vurdering av om DFØs økonomitjenester gir effektivitet og gevinster», 3.1.2, «Styringsparameter: Kundenes vurdering av om deres økonomiske data er lett tilgjengelig og gir god støtte i styringen og 3.4.1, «Styringsparameter: Brukertilfredshet med statsregnskapet og publiserte månedsregnskap på DFØs nettside».

*2 Resultatet viser til økt årlig tilrettelagt gevinstanslag for hele 2023. Økningen på 52,75 millioner kroner gjelder for nye avtaleområder som er inngått i 2023. Resultatmålet blir oppdatert årlig.

*3 Brukernes vurdering av dette området er målt gjennom en kombinasjon av to kategorier: 50 pst. av resultatet er målt i den årlige kunde- og brukerundersøkelsen på spørsmål om DFØs generelle veiledningstilbud (skår 4,4 eller bedre), og 50 pst. er målt gjennom løpende brukerevalueringer som blir sendt ut i etterkant av våre kurs og seminarer (skår 4,5 eller bedre).

*4 DFØ gir en kvalitativ vurdering av utviklingen i bruken, se omtale i kapitlene 3.3.1, «Styringsparameter: Bruk av, og brukertilfredshet med, DFØs kompetansetjenester», og 3.3.5, «Styringsparameter: Oppdragsgiveres vurdering av bruk og nytte av DFØs rapporter og analyser».

3.5.1 Statistikk

DFØ er i tildelingsbrevet bedt om å rapportere statistikk for enkelte områder innenfor økonomitjenestene, anskaffelser, statsregnskapet.no og bruk av nettsider.

Tabellen viser statistikk for tildelingsbrevets utvalgte områder i perioden 2022-2023:

Område	Volum 2023	Volum 2022
Andel kunder som benytter SRS	42 pst.	30 pst.
Andel kunder på ny tjenestemodell	71 pst.	70 pst.
Antall løpende statlige felles innkjøpsavtaler ^{*1} som forvaltes av DFØ	13	9
Antall brukere av markedsplassen for skytjenester ^{*2}	10 119 ^{*3}	16 603

Andel nye nullutslippsbiler (person- og varebiler, ekskl. leasing)	68 pst. ^{*5}	56 pst.
Bruk av DFØs nettside for rapporter og statistikk (antall sidevisninger)	82 306	73 557
Bruk av statsregnskapet.no (antall besøk)	17 492 ^{*4}	15 611

*1 Vi har i 2023 valgt å justere rapporteringen fra antall innkjøpsavtaler til antall avtaleområder.

*2 Uttrekk fra sporingssystemet Matomo over antall besøkende, 17. januar 2024.

*3 Antall besøkende i 2022 var særlig høyt grunnet lanseringen av «Veiledning for offentlige virksomheter bruk av skytjenester etter Schrems II».

*4 På grunn av omlegging av målesystemet, er ikke tallene for statsregnskapet direkte sammenliknbare med fjorårets.

*5 For 2023 har vi kun data for de ti første månedene.

3.6 Ressursbruk 2023

DFØs ressursbruksrapportering viser tidsserier for årene 2021 til 2023 og er splittet mellom lønns- og regnskapstjenestene, offentlige anskaffelser og styring, organisering og ledelse.

3.6.1 Ressursbruk for lønns- og regnskapstjenestene

Tabellen viser utvalgte nøkkeltall for lønns- og regnskapstjenestene fra 2021 til 2023:

Lønns- og regnskapstjenestene	2021	2022	2023
Årsverk ¹²	385	424	449
Driftskostnader (i 1000 kroner)	499 027	543 803	585 518
Lønnsandel av driftskostnader	65 pst.	66 pst.	70 pst.
Konsulentandel av driftskostnader ¹³	7 pst.	4 pst.	2 pst.
Reisekostnad pr. årsverk (i 1000 kroner)	6	6	9
Lønnskostnad pr. årsverk (i 1000 kroner)	843	852	916
Driftskostnader pr. årsverk (i 1000 kroner)	1 297	1 283	1 304

DFØ brukte 586 millioner kroner på lønns- og regnskapstjenestene i 2023. Dette er en økning på 8 prosent sammenlignet med 2022. Antall årsverk har økt med 6 prosent. Veksten kommer som følge av flere kunder, og at vi har tatt på oss flere oppgaver for kundene. Kostnadene blir finansiert av kundene (hovedsakelig rammeoverføring).

Lønnsandelen og lønnskostnad pr. årsverk innenfor lønns- og regnskapstjenestene har vært på 65-70 prosent de siste årene. I 2023 er utviklingen i tråd med den ordinære lønnsutviklingen.

Reisekostnader har i 2023 vært på et noe høyere nivå enn 2021 og 2022. Økningen har blant annet sammenheng med reiseaktivitet i tilknytning til prosjekter og kundestøtte på nye tjenester. Likevel er reisekostnadene lave sammenlignet med tiden før pandemien. Reiser er nedprioritert i budsjettet og det er mer bruk av videomøter.

Konsulentandelen er redusert fra 4 prosent i 2022 til 2 prosent i 2023. Lønns- og regnskapstjenestene har bygd opp egen kompetanse som erstatter mye av behovet for kjøp av tjenester¹⁴.

¹² Årsverkene er beregnet etter Kommunal- og distriktsdepartementets beregningsmåte. Årsverk defineres som ressursinnsatsen DFØs ansatte har utført i perioden 1. januar til 31. desember. Årsverkene er beregnet med fratrukk av fravær. Beregningsmåten inneholder mertid, reisetid og overtid som var avtalt/godkjent av arbeidsgiver.

¹³ I definisjonen av kontogruppe 67 Kjøp av konsulenttjenester og andre fremmede tjenester inngår kun kjøp av konsulenttjenester (konto 670 til 673).

¹⁴ For ytterligere informasjon: se kap. 4.7.2 – Konsulentbruk.

3.6.2 Ressursbruk for offentlige anskaffelser

Tabellen viser utvalgte nøkkeltall for offentlige anskaffelser fra 2021 til 2023:

Anskaffelser	2021	2022	2023
Årsverk ¹⁵	72	78	78
Driftskostnader (i 1 000 kroner)	118 110	125 296	125 928
Lønnsandel av driftskostnader	66 pst.	66 pst.	69 pst.
Konsulentandel av driftskostnader ¹⁶	27 pst.	25 pst.	21 pst.
Reisekostnad pr. årsverk (i 1000 kroner)	5	17	18
Lønnskostnad pr. årsverk (i 1 000 kroner)	1 069	1 067	1 120
Driftskostnader pr. årsverk (i 1000 kroner)	1 631	1 606	1 614

DFØ brukte 126 millioner kroner på anskaffelsesområdet i 2023. Antall årsverk holder seg stabilt fra 2022 til 2023, og er lavere enn planlagt grunnet høy turnover og et krevende marked med rekruttering.

Konsulentandel av driftskostnader er redusert gradvis fra 2021 til 2023. Konsulentbruken anses som nødvendig grunnet utvikling av IT- prosjekter som blant annet Doffin og Markeds plass for skytjenester, hvor det ofte kreves spisskompetanse for kortere perioder¹⁷.

Reisevirksomheten i 2023 ligger på samme nivå som i 2022 og er nå stabilisert etter pandemien. Det er blant annet deltakelse i internasjonalt arbeid og fokus på synlighet ute blant brukerne som driver reisekostnadene.

¹⁵ Se note under kap. 3.6.1, «Ressursbruk for lønns- og regnskapstjenestene».

¹⁶ Se note under kap. 3.6.1, «Ressursbruk for lønns- og regnskapstjenestene».

¹⁷ For ytterligere informasjon: se kap. 4.7.2 - Konsulentbruk

3.6.3 Ressursbruk for styring, organisering og ledelse

Tabellen viser utvalgte nøkkeltall for styring, organisering og ledelse fra 2021 til 2023:

Styring, organisering og ledelse	2021	2022	2023
Årsverk ¹⁸	98	96	100
Driftskostnader (i 1000 kroner)	139 956	130 419	133 233
Lønnsandel av driftskostnader	73 pst.	75 pst.	81 pst.
Konsulentandel av driftskostnader ¹⁹	16 pst.	9 pst.	5 pst.
Reisekostnad pr. årsverk (i 1000 kroner)	4	16	16
Lønnskostnad pr. årsverk (i 1000 kroner)	1031	1 023	1 075
Driftskostnader pr. årsverk (i 1000 kroner)	1 422	1 359	1 332

DFØ brukte 133 millioner kroner på styring, organisering og ledelse i 2023. Fagområdene består av ledelse og utredning og analyse, samt statsregnskapet, regelverksforvaltning og kompetansetjenestene.

Det er en økning i antall årsverk på 4 prosent i 2023 sammenlignet med 2022. Det skyldes blant annet at vi har erstattet konsulentbruk med egne ansatte. Dette gjenspeiles i redusert konsulentandel av driftskostnader fra 2022 til 2023. Reduksjonen i konsulentbruk skyldes også at vi i 2023 ikke har hatt utviklingsprosjekter hvor det tidligere har vært benyttet konsulenter²⁰.

Reisevirksomheten ligger på samme nivå som i 2022 som er på et normalnivå i forhold til divisjonens aktivitet.

3.6.4 Nøkkeltall fra årsregnskapet

I dette kapittelet forklarer vi ressursbruken i DFØ i perioden 2017-2023 ved hjelp av utvalgte regnskapstall og nøkkeltall fra årsregnskapet. Vi har valgt å bruke tall fra det periodiserte regnskapet (virksomhetsregnskapet) og synliggjør dermed kostnader. Unntak er «Samlet tildeling post 01-99» og «Utnyttelsesgrad post 01-29» som er hentet fra bevilgningsrapporteringen (kontantregnskapet) i årsregnskapet. Grunnlag for nøkkeltallene finnes i del 6, «Årsregnskap».

Bevilgingsandel

Bevilgningsandel viser andel inntekt fra bevilgning i forhold til samlede inntekter. DFØ er i hovedsak bevilgningsfinansiert, men vi har anledning til å belaste kundene for tredjepartskostnader innenfor økonomitjenesteområdet og til dekning av kostnader i

¹⁸ Se note under kap. 3.6.1, «Ressursbruk for lønns- og regnskapstjenestene».

¹⁹ Se note under kap. 3.6.1, «Ressursbruk for lønns- og regnskapstjenestene».

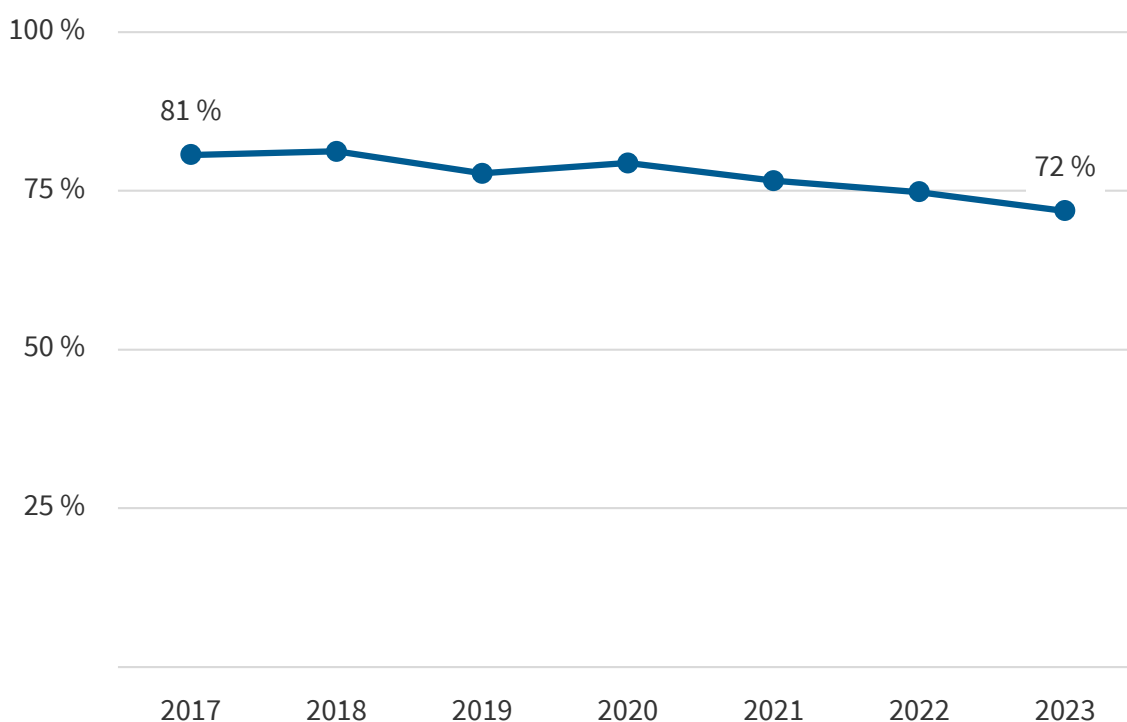
²⁰ For ytterligere informasjon: se kap. 4.7.2 - Konsulentbruk

tilknytning til enkelte kurs- og konferansetilbud, samt kostnader i forbindelse med kundeopptak.

DFØ har hatt en jevnt synkende bevilgningsandel og dette skyldes stadig flere og større kundeopptak innenfor økonomitjenestene. Spesielt opptaket av BOTT som kunde har de siste årene gitt store utslag i bevilgningsandelen. Årsaken til at dette påvirker bevilgningsandelen er at kundene faktureres fram til midlene rammeoverføres.

Økningen i bevilgningsandel fra 2019-2020 skyldes fagområdene ledelse, utredning og analyse, samt offentlige anskaffelser som ble overført fra Digitaliseringsdirektoratet til DFØ, og dermed økte bevilgningen vår uten at inntektssiden økte tilsvarende.

Figuren viser bevilgningsandel i perioden 2017-2023, i prosent:

Utnyttelsesgrad post 01-29

Utnyttelsesgrad post 01-29 viser andel benyttede midler (bokført) av ordinære midler (post 01) og OK-stat (post 22).

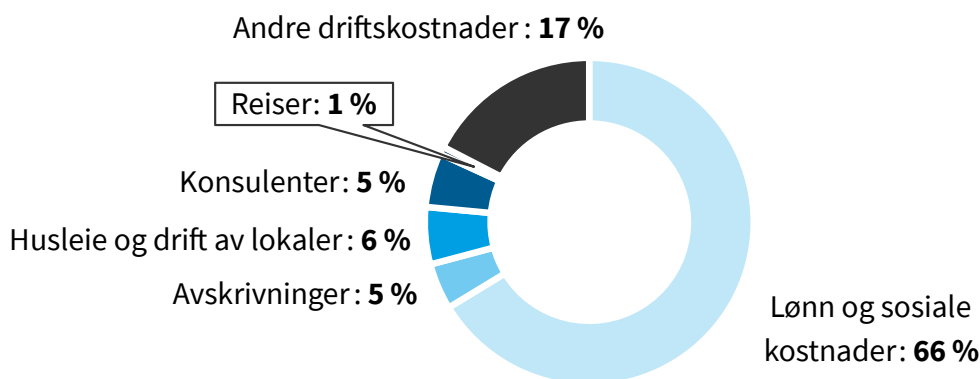
Utnyttelsesgraden for 2023 er 96 prosent, som er på omtrent samme nivå som tidligere år. DFØ har et netto mindreforbruk av ordinære midler på 3,9 prosent av brutto driftsbudsjett. Mindreforbruket er blant annet knyttet til periodeforskyvning av utgifter, lavere lønnsutgifter og høyere refusjoner enn planlagt, samt at avsatt beløp til pensjon har vært høyere enn faktureringen til Statens pensjonskasse (SPK).

Drift

De totale driftskostnadene var på 1 101 millioner kroner i 2023. Dette er en økning på 6 prosent sammenlignet med 2022.

Økningen i kostnadene skyldes blant annet opptak av nye kunder og oppgaver som har medført flere ansatte og dermed høyere lønns- og driftskostnader. Lønns- og prisvekst er også en medvirkende faktor til økningen i kostnader.

Figuren viser sammensetningen av driftskostnader i 2022, etter type kostnad i prosent:

Lønn

Lønnskostnader består av lønn, feriepenger, arbeidsgiveravgift, pensjonskostnader og andre ytelser, fratrukket refusjoner fra NAV. Kostnaden pr. årsverk var 1 002 000 kroner i 2023, som tilsvarer en økning på 7 prosent fra 2022. Oppgangen skyldes flere faktorer, blant annet et generelt tillegg på 31 000 kroner for alle ansatte organisert i LO/YS, samt ansatte som ikke er organisert, og et tilsvarende tillegg på 33 000 kroner for akademikere i 2023. Videre er økningen påvirket av flere nyrekrutteringer, som typisk medfører betydelige kostnader. Gjennomsnittslønnen²¹ i DFØ har økt med 5 prosent i 2023, sammenliknet med 2022.

3.7 Andre prioriterte tiltak i 2023

3.7.1 Helhetlig utvikling av DFØs fagområder

DFØ har i 2023 fortsatt arbeidet med helhetlig utvikling av fagområdene. Vi vurderer løpende om våre prosjekter og oppdrag løses best tverrfaglig gjennom samarbeid på tvers av organisasjonen. Innføringen av obligatorisk SRS er et eksempel på et arbeid som er innrettet på tvers av fagmiljøer i DFØ for å kunne støtte forvaltningen på best mulig måte. Det samme gjelder for data, hvor DFØ er både en storforbruker og storprodusent av data. Flere interne og eksterne datakilder kan være relevante for DFØ å benytte for å skape verdi for kunder, brukere og interessenter gjennom deling av eller bruk og analyse av data. Kundene stiller også høyere krav til tilgang til egne data. I 2023 har vi etablert et tverrfaglig prosjekt som skal vurdere løsninger for å innhente og analysere data, eller for å tilgjengeliggjøre og formidle

²¹ Lønnsutbetalinger pr. utførte årsverk.

data til brukere. Blant annet har vi arbeidet med å definere hjemmelsbehov, vurdere arkitektur og se på fellesløsninger for dataanalyse og dataforvaltning.

Divisjonene som tilbyr lønn- og regnskapstjenester deler innsikt som er relevant i arbeidet med regelverksutvikling, og arbeidsgiverportalen er en viktig kanal for informasjon til ledere og HR-medarbeidere i prosessen knyttet til lønnsoppgjøret. Kartlegging av konsulentbruk er et mindre prosjekt der samarbeid mellom anskaffelsesmiljøet og analysemiljøet i divisjon for styring, organisering og ledelse har vært nyttig.

Et flertall av oppdragene i tildelingsbrevet er løst tverrfaglig ved at medarbeidere fra ulike enheter har samarbeidet om oppdragene. Årskonferansen – en bedre stat er et annet eksempel der vi ser våre fagområder i sammenheng.

Samlet sett vurderer vi at det operative samarbeidet på tvers i virksomheten fungerer godt for å fremme den helhetlige utviklingen av fagområdene.

3.7.2 Videreutvikling av mål- og resultatstyringsystemet

Finansdepartementet startet for to år siden et arbeid med å gjennomgå mål- og resultatstyringsystemet for sine underliggende etater. DFØ har fulgt opp departementets behov ved å ha stilt sin kapasitet til rådighet. Arbeidet vil fortsette i 2024.

4 Styring og kontroll i virksomheten

4.1 Budsjettsituasjon 2023

Stramme budsjetttrammer har vært utfordrende for DFØ i 2023. Situasjonen stiller krav til at vi har god innsikt i kostnadsdrivere, mulige inntektskilder, og oversikt over hvor kutt kan gjennomføres og hvilke konsekvenser det vil ha. Arbeidet med langtidsprognoser og vurdering av framtidig finansiering er videreført for å sikre oversikt over kostnader og handlingsrom.

Som følge av merarbeid knyttet til lønnsoppgjøret og eForms i Doffin²², fikk DFØ en ekstra tildeling på 5,1 millioner kroner gjennom nysalderingen av statsbudsjettet.

4.2 Effektiv drift og produktivitet utvikling

DFØ vurderer kontinuerlig nye muligheter for å effektivisere driften. Gjennom blant annet innføring av ny funksjonalitet i våre selvbetjeningsløsninger, ytterligere robotisering og maskinlæring samt utvikling av nye løsninger, kan vi utnytte våre ressurser mer effektivt. Summen av alle små og store tiltak fører til tidsbesparelser og økt kvalitet både for oss og kundene. Spesielt innen lønns- og regnskapstjenestene har DFØ fulgt produktivitet utviklingen over mange år.

Tabellen viser utviklingen i DFØs enhetskostnader for utvalgte lønns- og regnskapsprosesser fra 2021 til 2023:

Kostnadseffektivitet i økonomitjenestene	2021	2022	2023
pr. lønnslipp	14 kr	12 kr	14 kr
pr. håndtert foreldre-/sykepengerefusjon	77 kr	51 kr	69 kr
pr. håndtert reiseregning og utleggsrefusjon	10 kr	6 kr	9 kr
inngående faktura	14 kr	13 kr	12 kr
utgående faktura	10 kr	8 kr	3,6 kr
posteringslinje hovedbok og periodeavslutning	0,3 kr	0,2 kr	0,2 kr

Kilde 2021: EYs benchmarkundersøkelse 2021. Resultatene er her indeksregulert og dermed sammenlignbare med resultatene i 2022 og 2023.

For lønnstjenestene har vi fortsatt en økning i volum på lønnslipper, reisetransaksjoner og refusjonsutbetalinger, men ikke så betydelig som mellom 2021 og 2022. For 2023 ses volumendring i sammenheng med opptak av NTNU og Kartverket som kunder fra og med 2023.

Årsaken til en noe høyere enhetskostnad for lønnslipp i 2023 skyldes i hovedsak to forhold: I beregningen er det ikke korrigert for behovet for to hovedlønnskjøringer i samme

²² Se nærmere omtale under kapitlene 3.1.6, «Prioriterte tiltak» og 3.2.9, «Vurdering og analyse av utvikling for hovedmål 2».

måleperiode som følge av tidlig påske og fremskyndet tidspunkt for lønnskjøring. Ressursbruken er dermed noe høyere enn det som er normalt i en måleperiode. I tillegg har vi i 2023 utført mye manuelt arbeid med ekstra kontroller som følge av endringene etter det sentrale lønnsoppgjøret i 2022, og som følge av manglende automatisk systemløsning blant annet for å håndtere lønnsoppsykk.

Som følge av at flere kunder i 2023 har endret til grunntjenestemodell, har tidsbruk knyttet til oppfølging av NAV-refusjoner økt vesentlig fra 2022. Kostnaden pr. refusjon har også økt sammenlignet med 2022, men er fortsatt vesentlig lavere enn i 2021. En viktig årsak til dette er ekstra oppfølging av noen kunder. I 2023 har vi derfor utført oppgaver som kunden normalt skulle gjort selv, og brukt mer tid på oppfølging av NAV og dialog med kunden ved avvik og korrigeringer.

Når det gjelder håndteringen av reise- og utleggsrefusjoner skyldes økte enhetskostnader blant annet mer reiseaktivitet hos kundene etter pandemien. Økt reiseaktivitet og endringer i kundemassen har ført til flere spørsmål og henvendelser fra kundene om reiseregulverk i forbindelse med utbetalinger. Dette har medført noe høyere tidsbruk hos DFØ i 2023, sammenlignet med året før, men fortsatt lavere enn i 2021. I tillegg har overgang til nytt bankfilformat ved reisekjøringer medført behov for ekstra kontroller i filoverføringen til bankene.

For regnskapstjenestene er det en reduksjon i pris pr. utgående faktura. Dette skyldes en relativt stor økning i mengden utgående faktura, mens det kun har vært en mindre økning i ressursbruken. Årsaken til dette er blant annet at vi i 2023 i større grad har tatt i bruk digitale løsninger for utsendelse av faktura.

4.3 Internkontroll og risikostyring

Risikostyring er en integrert del av styringen av DFØ. Vi vurderer risiko på flere nivåer i hele virksomheten knyttet både til ordinær drift og enkeltprosjekter. På bakgrunn av risikovurderingene har vi i 2023 videreført og etablert flere risikoreduserende tiltak knyttet til driftsstabilitet, feilutbetalinger og misligheter, habilitet og leverandørkrav relatert til anskaffelser, informasjonssikkerhet, avvikshåndtering og etterlevelse av personvern samt arbeidsmiljø, kompetansestyring og rekruttering.

Med utgangspunkt i lederbekreftelser og egenevalueringer har vi i 2023 planlagt, startet og/eller gjennomført flere ulike forbedringstiltak. Dette gjelder særlig tiltak knyttet til internkontrollsystemet, hvor vi har revidert og utviklet styrende dokumenter, rutiner og prosesser. I dette ligger også klargjøring av ansvarsområder internt og mot DFØs kunder samt ulike aktiviteter for samarbeid på tvers av fagdivisjonene. Vi har også arbeidet med å styrke området for betalingsformidling, og videreført arbeidet med ny løsning for vasking av data mot Folkeregisteret. I tillegg har vi videreført arbeidet med å strukturere ledelsessystemet for informasjonssikkerhet. Videre er risikovurderinger av våre prosesser et viktig grunnlag i det løpende forbedrings- og effektiviseringsarbeidet.

DFØ gjennomfører ellers generelle internkontrolltiltak løpende og som en del av ordinær drift innenfor de ulike fagområdene. Det er ikke avdekket vesentlige svakheter i internkontrollen.

I 2023 har vi gjennomført internrevisjoner innenfor områdene prosjektstyring, lønnsprosessen og fakturaprosessen. Revisjonene viser at DFØ i hovedsak har gode mekanismer som skal sikre overordnet styring og kontroll. Vurderingen viser også at vi har god kompetanse og kvalitet knyttet til prosjektstyring og leveranser innen lønn og regnskap. Det er likevel potensiale for mer effektiv styring og systematisk utforming, innføring og forbedring av internkontroll innenfor disse områdene.

Videre har DFØs internrevisjon vurdert oppfølgingen av tidligere gjennomførte revisjoner innenfor områdene anskaffelser, personvern, oppfølging av innleid personell og tilgangsstyring. DFØs oppfølging av revisjonen for personvern er fullført. Vurderingen av de tre øvrige områdene viser at DFØ har iverksatt flere tiltak for å forbedre områder påpekt i revisjonene, men at fremdriften i gjennomføringen kan forbedres. DFØs oppfølging av revisjonen for personvern er fullført. Oppfølgingen av disse tre revisjonsrapportene vil fortsette i 2024.

DFØs årsrapport for internrevisjonen i 2023 og årsplan for 2024 er levert til Finansdepartementet.

4.4 Sikkerhet og beredskap

Det ytre trusselbildet for DFØ er påvirket av geopolitisk uro som gir seg utslag i en forhøyet trussel fra statlige aktører og insidere ifølge Nasjonal sikkerhetsmyndighets (NSM) årlige vurdering.

DFØ har gjennomført flere tiltak på informasjonssikkerhetsområdet i 2023. Vi har blant annet kjøpt en ekstern tjeneste for systematisk og døgntinuerlig overvåking av digital infrastruktur (SOC), som vil bli satt i full drift i første kvartal 2024. Tjenesten vil bidra til å øke sikkerheten som følge av at uønsket aktivitet vil kunne oppdages på et tidlig tidspunkt, og hendelser avverget eller håndtert raskere. For å øke den tverrgående styringen og kontrollen av informasjonssikkerhet har vi i 2023 også rekruttert en leder for informasjonssikkerhet. Videre har vi gjennomført den årlige sikkerhetskampanjen med en betydelig høyere deltagelse enn tidligere.

DFØ har tidligere identifisert behov for en ny felles løsning for avvikshåndtering. I løpet av 2023 har vi vurdert ulike løsninger og kommet fram til en konkret løsning som synes hensiktsmessig. Enkelte vurderinger og behovsavklaringer gjenstår før endelig beslutning om valg av løsning kan tas.

Hendelser knyttet til drift av digitale tjenester eller informasjonssikkerhet

DFØ har i 2023 registrert tre hendelser som berørte tjenestene i et større omfang. Ikke alle disse var sikkerhetsrelaterte hendelser.

DFØ var i mars 2023 ett av flere mål for et målrettet tjenestenektangrep fra en ekstern trusselaktør. Hendelsen ble håndtert ved etablering av intern kontinuitetsledelse. Kunder og

interessenter i sektoren ble varslet og holdt løpende orientert. Konsekvensen av angrepet var at enkelte nettsider var nede i 24 timer.

I april registrerte vi at en ansatt fra ekstern leverandør, med autorisert tilgang til våre lokaler, tok seg uautorisert inn i beskyttet sone i forbindelse med en branninspeksjon. Ingen sensitiv informasjon lå tilgjengelig i rommet. Saken ble rapportert til NSM.

DFØ hadde en hendelse i desember som førte til uplanlagt nedetid for våre kunder noen timer fra morgenen for enkelte tjenester.

Samme måned hadde vi også en hendelse knyttet til Innsiktsløsningen. I en kort periode var persondata tilgjengelig for en gruppe med fagbrukere og ledere. Disse dataene lå utenfor tilgangen de har til data i egen virksomhet. Hendelsen var et brudd på våre kvalitetssikringsrutiner.

I tillegg har det vært flere mindre driftsavbrudd som ikke har kommet i konflikt med avtalt tilgjengelighet for DFØs kunder og brukere 2023.

4.5 Behandling av personopplysninger

DFØ behandler store mengder personopplysninger, både om egne ansatte og om personer som er tilknyttet våre kunder og leverandører. DFØ har rollen både som behandlingsansvarlig og databehandler.

Vi har i 2023 fulgt opp anbefalingene fra tredjepartsrevisjonen i 2022 der personvernrutiner og -behandling ble vurdert. Vi har ferdigstilt og innført styrende dokumenter, fulgt opp krav til personvern hos sentrale underleverandører, og benyttet et avviksmeldingssystem for å forbedre registrering og evaluering av avvik. I tillegg har vi etablert flere opplæringstiltak, blant annet e-læringskurs for ulike grupper av ansatte og vi har satt i gang utprøving av et modulbasert opplæringsprogram.

Vi har videreført arbeidet med å klassifisere data for personopplysninger. Klassifiseringen gir et felles utgangspunkt for hvordan DFØ som tjenesteyter skal behandle personopplysninger i tråd med sikkerhetsinstruks, forvaltningslov og personopplysningsloven. Arbeidet med teknisk og praktisk tilrettelegging vil fortsette i 2024.

Personvernombudet gjennomfører oppgaver innenfor fire kjerneområder: Informere og gi råd, kontrollere at regelverket overholdes, gjennomføre øvelser samt samarbeide og utveksle erfaringer med Datatilsynet og andre kontaktpunkter.

Vi har i 2023 styrket innsatsen for å forbedre registreringen av hendelser og nesten-hendelser. Dette har bidratt til å gi oss en mer samlet oversikt og et bedre grunnlag for å øke kvaliteten på personvernarbeidet. Vi har registrert totalt 77 avvik i 2023, hvorav 7 gjaldt vår rolle som behandlingsansvarlig. Disse avvikene gjaldt tilgangsstyring, DFØs intranett og manglende sletterutiner. Ett avvik ble meldt til Datatilsynet. I den saken ble en mal for å melde avvik overskrevet, hvilket innebar at andre ansatte i DFØ som eventuelt åpnet malen

ville kunne lese innmeldt avvik. Malen ble tilbakestilt slik man fikk tilgang til rett versjon av malen innen få timer. Imidlertid var det mulig å spore endringene i underliggende logg i lengre tid. Datatilsynet har henlagt saken.

De øvrige 70 avvikene gjaldt DFØ som databehandler. Avvikene gjaldt i hovedsak tilfeller der informasjon har blitt sendt til feil kunde som følge av at innsender ikke hadde påført riktig navn på mottaker, og tilfeller der kunders leverandører sender inn informasjon sammen med fakturaene, som ikke er relevant for regnskapsføringen. I april og oktober fulgte vi særlig opp de kundene som har størst utfordringer. Formålet var å gi kundene innsikt slik at de kan hjelpe sine leverandører med kun å sende inn relevant informasjon, for på den måten å unngå at overflødige personopplysninger legges inn i kundenes regnskap. Vi registrerte en betydelig nedgang i mengden overflødig informasjon fra april til oktober.

Alle hendelser blir fulgt opp og evaluert i etterkant for å hindre gjentakelse.

4.6 Oppfølging av saker fra Riksrevisjonen

Riksrevisjonen hadde ingen merknader til DFØs regnskap for 2022.

Riksrevisjonen gjennomfører også årlig revisjon av DFØ som leverandør av økonomitjenester til andre statlige virksomheter. I løpet av revisjonen har Riksrevisjonen og DFØ hatt løpende og tett dialog om avklaringer og forbedringsmuligheter. Dette samarbeidet bidrar til å lette virksomhetenes arbeid med revisjonen, og gir også mindre ressursbruk for DFØ.

Etter avsluttet revisjon for 2022 mottok DFØ et brev hvor Riksrevisjonen pekte på enkelte svakheter og forbedringsmuligheter, med konkrete anbefalinger om tiltak. DFØ har i 2023 gjennomført flere tiltak for å forbedre kvaliteten i leveransene. Videre forbedringsarbeid er prioritert i lys av Riksrevisjonens anbefalinger.

4.7 Fellesføringer for 2023

DFØ har i 2023 fått følgende fellesføringer:

4.7.1 Lærlinger

DFØ tilbyr plass til lærlinger som har behov for arbeidspraksis som en del av sitt utdanningsløp. Vi har i flere år tilbudt læreplasser innenfor service- og administrasjonsfaget, og vi har også lærlinger innen mediedesign og IT-utviklerfaget.

Ved utgangen av året hadde DFØ totalt åtte lærlinger. Dette er tre flere enn i 2022. Av disse er seks innen service- og administrasjonsfaget, én innen mediedesign og én innen IT-utviklerfaget. Vi har to lærlinger i Trondheim, to i Stavanger og fire i Oslo.

DFØ er tilknyttet opplæringskontoret for statlige virksomheter - OK stat.

Studenter i praksis

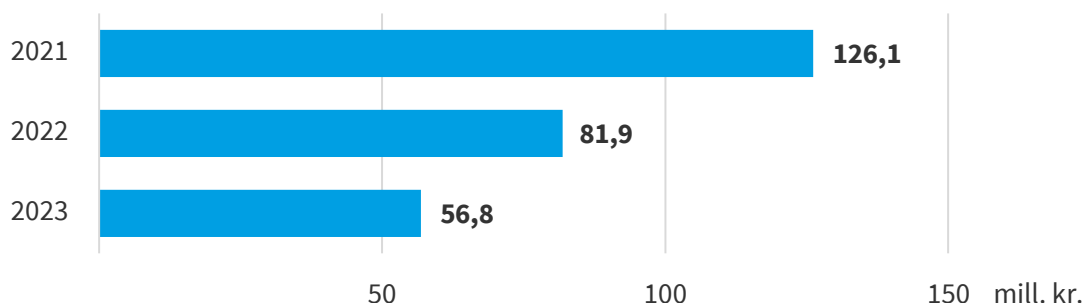
DFØ arbeider for å ta imot studenter i praksis som ledd i utdanningen og å gi studenter mulighet for å skrive mastergradsoppgaver innen relevante fagområder. DFØ deltar på karrieredager for å komme i kontakt med studenter til disse formålene.

I 2023 har sju studenter hatt praksisopphold i DFØ som del av utdanningen. Tre av studentene har hatt praksisopphold som del av sine studier ved Fagskolen Kristiania. To studenter har hatt praksisopphold som del av sin bachelorutdanning ved Oslo Met. I tillegg har én student fra Universitetet i Oslo (UiO) og én student fra Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU) hatt praksisopphold som del av sin mastergradsutdanning.

4.7.2 Konsulentbruk

DFØ har over flere år jobbet målrettet for å redusere konsulentbruken, både gjennom bevisstgjøring om når vi skal benytte konsulenter²³ og som et resultat av interne føringer om reduksjon av bruken. Konsulentbruken har blitt fulgt opp gjennom intern rapportering i løpet av året. Arbeidet har bidratt til en nedgang i konsulentbruk fra 2021 til 2023 på 55 prosent, tilsvarende 69 millioner kroner²⁴. Fra 2021 til 2023 var det en stor nedgang i konsulentbruken som følge av at flere store prosjekter ble avsluttet, for eksempel opptak av BOTT²⁵ som økonomitjenestekunder, og nettprosjektet²⁶. I tillegg har DFØ bevisst redusert konsulentbruken ved å rekruttere egne ansatte, spesielt i lønns- og regnskapstjenestene.

Figuren viser nedgangen i konsulentbruk²⁷ fra 2021 -2023 (tall i millioner kroner):

²³ Midlertidig manglende kapasitet eller kompetansebehov som ikke er naturlig at DFØ skal ha.

²⁴ Gjelder alle kapitler og poster og inkluderer kostnader som er viderefakturert.

²⁵ UiO og UiB ble kunde av DFØ i 2021, UiT i 2022 og NTNU i 2023. Det var betydelig arbeid i forkant av overgangene og deler av dette var ved bruk av konsulenter.

²⁶ Nettprosjektet skulle sørge for at nettstedene som ble overtatt fra Difi/Digdir (primært realisert på Drupal 7), og DFØs nettsteder (primært realisert på Craft), ble løftet opp til en fremdriftsrettet og standardisert tjenesteplattform basert på nyeste versjon av Drupal (Drupal 9), og at den nye plattformen skulle etableres robust, slik at den er klar for å ta imot nye nettjenester som etableres i årene som kommer.

²⁷ I definisjonen av kontogruppe 67 Kjøp av konsulent tjenester og andre fremmede tjenester, inngår kun kjøp av konsulent tjenester (konto 670 til 673).

Selv om DFØ har redusert konsulentbruken de siste årene, har DFØ en finansieringsmodell som påvirker omfanget av og på hvilke områder vi benytter konsulentbistand. Det er flere områder hvor det er utfordrende å omdisponere midler fra konsulentbruk til egne ansatte.

DFØ gjennomfører flere oppdrag på vegne av andre departementer og virksomheter. Oppdragene finansieres ved tildelinger og belastningsfullmakter på kapitler og poster utover DFØs egne kapitler og poster. Dette er årlige engangsmidler og det er derfor krevende å få rekruttert medarbeidere slik at oppdragene kan løses av egne ansatte. Dette innebærer at disse midlene i stor grad må benyttes til ekstern bistand. I 2023 er det derfor brukt 2,5 millioner kroner i konsulentkjøp i tilknytning til slike oppdrag. Sammenlignet med 2022 er det en nedgang på 10 millioner kroner. Dette har blant annet sammenheng med at det er benyttet egne utviklerressurser til utviklingsarbeidet.

Det samme gjelder for utvikling av økonomitjenestene, hvor finansieringen er gitt over post 45. I 2023 er konsulentbruken på post 45 redusert med 53 prosent fra 2022, tilsvarende 5,3 millioner kroner. Konsulentbruken i 2022 knyttet seg blant annet til utvikling av innkjøps- og fakturaløsningen der konsulenter ble benyttet. I tillegg er det forsinkelser i flere prosjekter som må forskyves til 2024.

DFØ viderefakturerer kunder for tredjepartskostnader til drift og videreutvikling av økonomitjenestene. Dette er i hovedsak ikke definert som konsulenttjenester, men kjøp av tjenester til løpende driftsoppgaver. Samtidig vil det være knyttet konsulentbruk til videreutviklingen av løsningene. I 2023 utgjør dette omtrent 1 million kroner. Dette betales av DFØ og inngår som en del av viderefaktureringen til kundene. Disse kostnadene påvirker konsulentbruken i DFØ da kostnadene føres i vårt regnskap, men ikke DFØs netto budsjetttramme.

DFØ har redusert bruken av kommunikasjonsrådgivning i 2022 og 2023, sammenliknet med tidligere år. I 2021 ble det brukt 2,4 millioner kroner på kommunikasjonstjenester, i 2022 og 2023 er dette redusert til 0,5 millioner kroner. Primært dreier det seg om oversettelse og videoproduksjon. Behov for oversettertjenester er såpass lite at det ikke er hensiktsmessig å ha egne ansatte for å dekke dette kompetansebehovet internt i DFØ.

4.7.3 Desentralisert arbeid

I 2023 har åtte av våre ansatte arbeidet desentralisert. Én ansatt arbeider fra et kontorfellesskap utenfor kontorstrukturen til DFØ. To ansatte arbeider fra et annen kontorsted enn det kontorstedet arbeidstakeren organisatorisk tilhører. Fem ansatte arbeider fra hjemmekontor fordi de er bosatt så langt fra kontorstedene til DFØ at dagpendling ikke er realistisk.

DFØ har hatt en økning av bruken av desentralisert arbeid fra 2022 da fire av våre ansatte arbeidet desentralisert.

4.8 Bemanning og personalforvaltning

DFØ er i tildelingsbrevet for 2023 bedt om å rapportere antall ansatte og avtalte årsverk i henhold til SSBs statistikk. Disse tallene avviker noe fra DFØs egne data, og skyldes at SSB benytter gjennomsnittstall for hele året mens DFØ benytter tall pr. 31. desember. All øvrig omtale i årsrapporten som knytter seg til antall ansatte og årsverk bygger på data fra vårt lønns- og personalsystem Innsikt, til forskjell fra tidligere år hvor data var hentet direkte fra SAP. Det kan derfor forekomme mindre avrundingsforskjeller sammenliknet med i fjor.

Rapportering i henhold til SSBs statistikk

I henhold til SSBs beregning har antall ansatte i DFØ økt/ fra 773 i 2022 til 814 i 2023 (gjennomsnittstall for hele året). SSBs tall viser at avtalte årsverk har økt fra 755 i 2022 til 792 i 2023.

Tabellen viser antall ansatte og avtalte årsverk i 2022 og 2023 (tall fra SSB, gjennomsnitt for året):

Avtalte årsverk/ansatte	2022	2023
Avtalte årsverk	755	792
Antall ansatte	773	814

Rapportering i henhold til DFØs lønns- og personalsystem

Ved utløpet av 2023 var det 838 ansatte i DFØ. Dette er en økning på nesten 8 prosent fra 2022.

Tabellen viser antall utførte årsverk og antall ansatte ved utgangen av 2022 og 2023 (tall fra DFØs lønns- og personalsystem):

Utførte årsverk/ansatte	2022	2023
Utførte årsverk pr. 31 desember	699	729
Antall ansatte pr. 31 desember	777	838

Det er flere årsaker til at utførte årsverk er lavere enn antall ansatte. Dette skyldes delvis sykefravær eller at medarbeidere er i permisjon (AAP, studiepermisjon, beordring, foreldrepermisjon og omsorgspermisjon mm). Andre årsaker til differansen er turnover og økningen i antall ansatte. Det tar tid å rekruttere en ny medarbeider med rett kompetanse for å erstatte en som slutter. Uavhengig av om en ny medarbeider ble ansatt i en stilling etter en som sluttet, eller tiltrådte i en ny stilling, utførte disse svært sjelden et helt årsverk. Dette er en medvirkende årsak til at antall utførte årsverk er lavere enn antall ansatte.

Tabellen viser antall ansatte og årsverk i 2023, fordelt på divisjon (i samsvar med definisjonen i Statens personalhåndbok):

Divisjon	Antall ansatte	Utførte årsverk
Divisjon for offentlige anskaffelser	89	78
Kommunikasjons-enheten	15	12
Lønnsdivisjonen	309	262
Regnskapsdivisjonen	211	187
Strategi- og fellestjenestedivisjonen	40	35
Divisjon for styring, organisering og ledelse	114	100
IT-divisjonen	60	55
DFØ totalt	838	729

Økingen i DFØ skyldes hovedsakelig veksten i tre divisjoner. Den viktigste driveren for vekst i antall ansatte i IT-divisjonen fra 2022 til 2023 er de store kundeopptakene, da spesielt i universitetssektoren (BOTT). Utover det har DFØ vokst i antall løsninger, som har ført til økt kompleksitet og økte krav til sikkerhet. Dette har krevd at IT understøtter en større portefølje med flere ansatte. For regnskapsdivisjonen skyldes økingen i bemanningen opptak av nye kunder og innføring av obligatorisk SRS. Økning i antall ansatte i lønnsdivisjonen har sammenheng med flere kunder på de ulike tilleggstenester som DFØ HR, lønnsforhandlingsystem, regelverksgodkjenning på reise og godtgjørelse sammen med bruker støtte for ansatte. De nye kundene NTNU og Statens kartverk ble tatt opp i drift på lønns tjenester fra og med 2023. For Statens kartverk gjaldt det også tilleggstenesten DFØ HR. I tillegg måtte lønnsdivisjonen forskyve noe nyrekruttering i 2022 til sen høst på grunn av stramme budsjettammer. Det medførte oppstart for noen ansatte på nyåret i 2023.

Lokalisering av ansatte

DFØ skal rapportere om ansatte og årsverk som er lokalisert i hhv. Oslo og resten av landet. Ved utgangen av 2023 er fordelingen slik:

Ansatte / utførte årsverk	Antall	Andel
Ansatte i Oslo	318	37,9 pst.
Ansatte utenfor Oslo	520	62,1 pst.
Utførte årsverk i Oslo	280	38,4 pst.
Utførte årsverk utenfor Oslo	449	61,6 pst.

Antall ansatte i Oslo har økt med 12 ansatte fra 2022, og antall ansatte utenfor Oslo har økt med 49. Andelen ansatte utenfor Oslo har dermed økt. Økningene skyldes økt aktivitet, se forklaring i avsnittet over.

Kjønns sammensetning i DFØ

Ved utgangen av 2023 var 499 kvinner og 339 menn ansatt i DFØ. Dette gir en kvinneandel på 59,5 prosent som er en marginal økning sammenliknet med 2022 (59 prosent). Kvinner er godt representert på alle nivå.

Tabellen viser kjønns sammensetningen i DFØ ved utgangen av 2023:

Nivå	Stillingskode	Kvinner	Menn
1: Etatsleder	9106	1	
2: Divisjonsdirektør	1062	3	4
3: Avdelingsleder	1060	17	9
4: Seksjonsleder	1211	28	14
5: Saksbehandler (fagdivisjoner)	1065, 1362, 1363, 1364, 1408, 1434, 1538, 1058	408	252
6: Administrativt personale (støttedivisjon/enhet)	1362,1363,1364, 1408, 1434	42	60
Sum hele DFØ		499	339

Toppledergruppen består av fire kvinner og fire menn. På de to ledernivåene under er det 45 kvinner og 23 menn. Den totale kjønnsbalansen 59,5 prosent kvinner og 40,5 prosent menn. Vi vurderer at DFØ ikke har utfordringer med kjønnsbalansen, verken blant ansatte, eller på ledernivå.

Sykefravær

Sykefraværet i 2023 var på 5,6 prosent, tilsvarende som i 2022 og noe over DFØs sykefraværsmål på 5 prosent. DFØ arbeider systematisk med sykefraværsoppfølging og vi vurderer dette likevel dette som et akseptabelt sykefravær for en kontorvirksomhet. Vi vurderer fortløpende om det kan settes inn relevante tiltak for å redusere sykefraværet.

Turnover

I 2023 var turnoveren²⁸ på 12,8 prosent, som er en reduksjon sammenliknet med 2022. Vi ser positivt på reduksjonen, men den er fortsatt høyere enn ønsket innenfor enkelte fagområder.

²⁸ Ved utregningen av turnover er følgende medarbeidere ekskludert: midlertidig tilsatte, lærlinger og medarbeidere som går av med pensjon, samt medarbeidere som er timelønnede eller på pensjonistavlønning.

Tilgang på kompetanse

I løpet av 2023 begynte det 180 nye ansatte i DFØ. Dette inkluderer lærlinger, timelønnede og ansatte på pensjonistavlønning. Når disse gruppene holdes utenfor, fikk vi 155 nye ansatte.

Det er fremdeles stor konkurranse om kvalifisert arbeidskraft. Det har vist seg særlig utfordrende å rekruttere til visse fagområder, som for eksempel IT, jus, prosjektledelse og anskaffelser. DFØ har i 2023 gjennomført flere aktiviteter for å øke kjennskapen til direktoratet som arbeidsplass og aktuelle stillinger. Dette har for eksempel vært målrettede kampanjer, samarbeid med studiesteder og deltakelse under faglige arrangementer for kandidater i målgruppene våre. Arbeidsgiverprofilering er et prioritert område for DFØ, og i 2024 skal vi utvikle dette arbeidet videre.

Likestilling og mangfold

I følge likestillings- og diskrimineringsloven §24 og §26a skal offentlige myndigheter redegjøre for aktivitets- og redegjøringsplikten som arbeidsgiver, og som offentlig myndighet. DFØs likestillingsredegjørelse som arbeidsgiver (§26a) er publisert på dfo.no.

Rapportering aktivitets- og redegjøringsplikt – DFØ som offentlig myndighet (§24)

DFØ leverer en rekke tjenester til sine brukere, og arbeider aktivt for å fremme likestilling og motarbeide diskriminering.

Statens arbeidsgiverportal har mange sider som omhandler inkludering, fra mer overordnede om inkluderende arbeidsliv og tankene bak mangfold, til fagsidene «inkluderingsarbeid» (tidligere «inkluderingsdugnaden») som omfatter praktiske råd om hvordan man kan bli en mer inkluderende virksomhet og skrive gode og inkluderende stillingsannonser, og hvordan man kan arbeide i praksis med aktivitets- og redegjøringsplikten for arbeidsgivere.

Arbeidsgiverportalens fagsider om rekruttering fra A til Å (rekrutteringsprosessen) for arbeidsgivere benyttes mye. Disse sidene bidrar til etterlevelse av lov- og regelverk og mangfolds- og inkluderingstankegang blir en naturlig del av en rekrutteringsprosess. I tillegg er portalen hjem for hvordan statlige arbeidsgivere skal ta i bruk Traineeprogrammet for personer med nedsatt funksjonsevne og hull i CV-en.

I 2022 leverte DFØ en rapport med brukerinnsett og anbefalinger for grupper som har særlige utfordringer med å få lærlingplass, herunder gutter med flerkulturell bakgrunn. Dette medførte at OK stat i 2023 utviklet et konsept "Buddy", hvor lærlinger blir faddere for gutter i videregående skole som har behov for hjelp med å få kjennskap og erfaring med læretid og støtte ved behov. Ordningen blir iverksatt i 2024.

Innenfor anskaffelsesområdet gir DFØ veiledning og støtte til leverandører til offentlig sektor om hvordan de skal ivareta lovpålagte krav innenfor følgende områder:

Arbeidstidsbestemmelser, lønns- og arbeidsvilkår og barnearbeid. Konkrete tjenester er Norgesmodellen, ESPD-skjemaet og veiledning i krav til ulike konkurranser.

Her kan arbeidet med Norgesmodellen og nasjonale seriøsitetsskrav for alle offentlige anskaffelser trekkes fram. Arbeidet med Norgesmodellen er en viktig del av DFØs oppgaver for å fremme det trygge og seriøse arbeidslivet og bevare den norske arbeidslivsmodellen.

DFØ bidrar også til dette gjennom oppgaven med å forvalte Det europeiske egenerklæringskjemaet (ESPD). ESPD er en erklæring fra leverandørene om at de oppfyller angitte kvalifikasjonskrav og eventuelle utvelgelseskriterier, og at det ikke foreligger grunner for avvisning på grunn av forhold ved leverandøren. Det europeiske egenerklæringskjemaet omtales ofte som ESPD som er en forkortelse for European Single Procurement Document.

I DFØ arbeider vi fortløpende med å sikre godt arbeid med universell utforming av våre nettsjenester. Vi følger opp arbeidet med tilgjengelighetserklæringer på nett, slik at vi etterlever krav til universell utforming som gjelder fra februar 2023. Som et ledd i dette arbeidet, har vi en artikkel om DFØs policy og planer for etterlevelse av kravene til nettsjenester. I 2023 har vi kjøpt et digitalt verktøy som skanner alle våre nettsider og rapporterer om UU-feil. Det bidrar til at vi kan jobbe mer effektivt med å innfri tilgjengelighetskravene til våre digitale tjenester.

DFØ vurderer arbeidet med å sikre likestilling og hindre diskriminering som viktig, og er av betydning for valg og utforming av DFØs tjenester. DFØ vil fortsette dette arbeidet i 2024.

5 Vurdering av framtidsutsikter

Forvaltningen står overfor store utfordringer i årene framover. En aldrende befolkning, overgangen til et lavutslippssamfunn og økte behov innen sikkerhet og beredskap vil sette stort press på offentlige budsjetter, samtidig som inntektene fra petroleumssektoren blir mindre. På mange områder vil knapphet på arbeidskraft også være en stor utfordring, Dette vil stille store krav til hvordan samfunnets ressurser skal prioriteres. Omstillingsevnen som kreves for å møte utfordringene øker også betydningen av at DFØ lykkes med sitt samfunnsoppdrag om å bidra til effektiv ressursbruk i staten.

Det økende tempoet i digitaliseringen vil få stor betydning for statsforvaltningen i årene som kommer. Oppgaver som tidligere ble løst i direkte dialog med brukerne eller gjennom manuelle prosesser, løses nå digitalt. Digitaliseringen har også bidratt til strukturelle endringer. Et flertall av direktoratene har for eksempel endret virksomhetsstrukturen fra geografiske områder med parallelle funksjoner, til nye funksjonsområder med landsdekkende oppgaver. For å spare ressurser vil standardisering og bruk av fellesløsninger også bli viktig framover. Fellesløsninger og standarder gir også nye muligheter for mer deling av data på tvers i statsforvaltningen. Samhandlingen kan også ta nye former når brukernes behov settes i sentrum for det offentlige tilbudet.

Gjennom forvaltning og utvikling av økonomitjenestene har DFØ i en årrekke vært en del av den digitale utviklingen. Digitalisering på anskaffelsesområdet og innenfor styring har også vært viktige satsingsområder for DFØ. Framover skal vi gripe de nye mulighetene digitalisering fører med seg, og vi har også et ansvar for å se digitalisering og forvaltningsutvikling i sammenheng.

Internt vil vi fortsette å utforske mulighetene ny teknologi gir, som kunstig intelligens (KI). Vi skal for eksempel i gang med et prøveprosjekt innen arbeidsgiverstøtte hvor vi bruker KI til å effektivisere vår saksbehandling. Vi vil videreutvikle Kudos slik at portalen kan bli en verdifull kilde for trening av både kommersielle og spesialiserte KI-modeller. Vi bruker også KI i en pilot for prekontering av fakturaer, som gjør håndteringen av inngående faktura enklere og mer effektiv. Tilsvarende utforsker vi mulighetene for bruk av KI på flere andre fagområder. Vi har stramme budsjetter, og derfor er det viktig å undersøke alle muligheter for å effektivisere og realisere gevinster der det er mulig.

Med teknologisk utvikling følger også et endret trusselbilde. Risikoen for cyberangrep har økt, og trusselaktørenes metoder blir stadig mer avanserte. Offentlige forvaltningsorganer er av Nasjonal sikkerhetsmyndighet utpekt som ett av tre samfunnsområder som er særlig utsatt for ondsinnet aktivitet. Som følge av at DFØs tjenesteportefølje stadig blir større og teknisk mer kompleks, må vi være forberedt på å styrke innsatsen ytterligere på dette området.

Et annet viktig område for DFØ framover er å bidra til en bærekraftig utvikling. Fra 2024 har DFØ fått en budsjettstyrking til offentlige anskaffelser som virkemiddel for grønn omstilling. Gode løsninger på dette området vil kreve en helhetlig tilnærming, nytenkning og samarbeid på tvers av sektorer og virksomheter. Det offentlige kjøper varer og tjenester

for 740 milliarder kroner årlig, og anskaffelser er et viktig virkemiddel for å nå politiske mål. På samme måte bidrar DFØs felles innkjøpsavtaler både til lavere kostnader og at krav om grønn omstilling kan ivaretas.

En forutsetning for å kunne følge opp samfunnsoppdraget på en god måte, er å ha dyktige ansatte som får brukt kompetansen og evnene sine. Derfor er det en viktig oppgave å utvikle og ta vare på den store ressursen de ansatte representerer. Et stramt arbeidsmarked gjør det fortsatt utfordrende å rekruttere innenfor enkelte fagområder. Vi vil også i tiden framover prioritere å gjennomføre tiltak for å profilere DFØ som arbeidsgiver, både for å øke kjennskapen til direktoratet som arbeidsplass og til våre tjenester til forvaltningen.

DFØ har vokst betydelig de siste årene. Vi har gjennomført store kundeopptak, utviklet tjenestetilbudet og fått nye fagområder. Vi har gjort oss viktige erfaringer, fått ny kunnskap og kompetanse, og har en god plattform for å ta fatt på nye utfordringer i årene som kommer. Det neste året vil vi også starte arbeidet med å revidere DFØs virksomhetsstrategi, der både langtidsprognoser, finansieringsmuligheter, samfunnsutfordringer, digitalisering og endrede behov i forvaltningen må vurderes. Vi har viktig arbeid foran oss, og ny strategi skal hjelpe oss i å vurdere ulike hensyn mot hverandre og å gjøre gode prioriteringer framover.

6 Årsregnskap

Årsregnskap 2023 – ledelseskommantar

Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ) er et bruttobudsjettert forvaltningsorgan underlagt Finansdepartementet (FIN).

Bekreftelse

Årsregnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten med tilhørende rundskriv og krav fra Finansdepartementet.

Årsregnskapet gir et dekkende bilde av virksomhetens disponible bevilgninger og av regnskapsførte utgifter, inntekter, eiendeler og gjeld.

DFØ har, i samråd med Finansdepartementet, besluttet at vi skal føre og rapportere virksomhetsregnskapet i henhold til de statlige regnkapsstandardene. Årsregnskapet skal gi et korrekt uttrykk for årets ressursbruk og virksomhetens eiendeler og gjeld.

Årsregnskapet vurderes å gi et korrekt uttrykk for årets ressursbruk og virksomhetens eiendeler og gjeld.

Vesentlige forhold ved årsregnskapet

Bevilgningsrapportering

DFØs samlede tildeling var på 1 049 millioner kroner. I tillegg har DFØ hatt merinntekter på 127 millioner kroner. Merinntekten skyldes at fakturering av kundeopptak, tilleggstjenester og lisenser på økonomitjenesteområdet ble høyere enn budsjettert. Dette har økt den totale disponible rammen for DFØ til 1 176 millioner kroner.

DFØ har et netto mindreforbruk av ordinære driftsmidler på 3,9 prosent. Forsinkelser i prosjekter og aktiviteter, sammen med lavere lønnsutgifter og høyere refusjoner enn planlagt, er blant faktorene som har bidratt til mindreforbruket.

DFØ har de siste årene mottatt belastningsfullmakter fra andre statlige virksomheter og tildelinger over kapitler/poster utover DFØs egne kapitler/poster. Disse midlene finansierer årlige enkeltoppdrag og i 2023 utgjorde dette 40 millioner kroner, fordelt på 17 ulike tildelinger og belastningsfullmakter.

Virksomhetsregnskapet

DFØ har 730 millioner kroner i lønnskostnader i 2023 (note 2). Dette er en økning på 77 millioner kroner sammenlignet med 2022. Økningen skyldes i hovedsak at vi er flere ansatte som følge av at vi har fått flere kunder og oppgaver, samt at vi har arbeidet for å redusere konsulentbruken ved å ha flere egne ansatte. Virkning av lønnsoppgjøret i 2022 og 2023 bidrar også til økte lønnsutbetalinger.

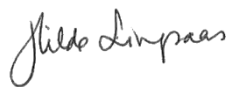
Det er regnskapsført 321 millioner kroner til andre driftskostnader (note 5), hvilket er 8 millioner kroner lavere enn i 2022. Nedgangen skyldes blant annet redusert konsulentbruk.

DFØ utbetalte 38 millioner kroner i tilskudd i 2023 (note 9), som er en økning på 28 millioner kroner. Hovedårsaken til endringen er at tildeling av tariffavtalte kompetansemidler fra Kommunal- og distriktsdepartementet er økt med om lag 25 millioner kroner fra 2022 til 2023.

Revisjonsordning

Riksrevisjonen er ekstern revisor og bekrefter årsregnskapet for DFØ. Årsregnskapet er ikke ferdig revidert per dags dato.

Oslo, 30. april 2024

Hilde Singaas
direktør

Prinsippnote – bevilgnings- og artskontorrapportering

Regnskapet er utarbeidet og avlagt etter retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten (bestemmelsene). Det er ført i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 og krav fastsatt av Finansdepartementet. DFØ har en egen prinsippnote for virksomhetsregnskapet som føres i tråd med de statlige regnskapsstandardene (SRS).

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorrapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

- Regnskapet følger kalenderåret
- Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret
- Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp
- Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorrapporteringen er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene korresponderer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen “Netto rapportert til bevilgningsregnskapet” er lik i begge oppstillingene.

DFØ er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene pkt. 3.7.1. Bruttobudsjetterte virksomheter tilføres ikke likviditet gjennom året, men har en trekkrettighet på sin konsernkonto. Ved årets slutt nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto ved overgang til nytt år.

Bevilgningsrapportering

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen, og en nedre del som viser beholdninger DFØ står oppført med i kapitalregnskapet. Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som DFØ har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet DFØ har fullmakt til å disponere. Kolonnen samlet tildeling viser hva DFØ har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev for hver statskonto (kapittel/post). Oppstillingen viser i tillegg alle finansielle eiendeler og forpliktelser DFØ står oppført med i statens kapitalregnskap.

I note C–F vises forbruk av bevilgningen.

Artskontorrapportering

Oppstillingen av artskontorrapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter, og en nedre del som viser eiendeler og gjeld som inngår i mellomværende med statskassen. Artskontorrapporteringen viser regnskapstall DFØ har rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter. DFØ har en trekkrettighet på konsernkonto i Norges Bank. Tildelingene er ikke inntektsført og derfor ikke vist som inntekt i oppstillingen.

Oppstilling av bevilgningsrapportering 31.12.2023

Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling*	Regnskap 2023	Merutgift (-) og mindreutgift
1605	Direktoratet for forvaltning og økonomistyring	01	Driftsutgifter	A,B,C	977 404 000	1 065 117 484	-87 713 484
1605	Direktoratet for forvaltning og økonomistyring	22	Opplæringskontoret OK stat	A,B,C	11 675 000	12 323 957	-648 957
1605	Direktoratet for forvaltning og økonomistyring	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	A,B,E	20 486 000	12 866 152	7 619 848
0440	Politiet	01	Driftsutgifter	A,F	2 400 000	1 729 144	670 856
0500	Komunal- og distriktsdepartementet	21	Spesielle driftsutgifter	A,F	5 652 500	4 995 278	657 222
0502	Tariffavtalte avsetninger	21	Spesielle driftsutgifter	A,F	1 000 000	499 800	500 200
0502	Tariffavtalte avsetninger	70	Kompetanseutvikling mv.	A,F	25 600 000	24 402 103	1 197 897
0525	Statsforvalterne	01	Driftsutgifter	A,F	860 000	857 210	2 791
0540	Digitaliseringsdirektoratet	25	Medfinansieringsordning for digitaliseringsprosjekter	F	3 276 344	3 195 753	80 591
0714	Helse- og omsorgsdepartementet	21	Spesielle driftsutgifter	A,F	1 000 000	314 704	685 296
1633	Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift	1	Driftsutgifter			71 466 677	
Sum utgiftsført					1 049 353 844	1 197 768 260	

Inntektskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling*	Regnskap 2023	Merinntekt og mindreinntekt(-)
4605	Direktoratet for forvaltning og økonomistyring	01	Økonomitjenester	C,D	166 400 000	292 125 545	125 725 545
4605	Direktoratet for forvaltning og økonomistyring	02	Opplæringskontoret OK stat		17 200 000	18 239 755	1 039 755
5605	Renter av statskassens kontantbeholdning av alminnelige fordringer	83	Av alminnelige fordringer			122	122
5309	Tilfeldige inntekter	29	Ymse			2 118 753	
5700	Folketrygdens inntekter	72	Arbeidsgiveravgift			89 924 682	
Sum inntektsført					183 600 000	402 408 857	

Netto rapportert til bevilgningsregnskapet **795 359 403**

Kapitalkontoer

60086301	Norges Bank KK/innbetalinger					354 088 656	
60086302	Norges Bank KK/utbetalinger					-1 144 945 320	
716010	Endring i mellomværende med statskassen					-4 502 739	
Sum rapportert						0	

Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12)		2023	2022	Endring
716010	Mellomværende med statskassen	-48 843 375	-44 340 636	-4 502 739

* Samlet tildeling skal ikke reduseres med eventuelle avgitte belastningsfullmakter (gjelder både for utgiftskapitler og inntektskapitler).

Se note B Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år for nærmere forklaring.

Note A Forklaring av samlet tildeling utgifter

Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
160501	27 158 000	950 246 000	977 404 000
160522	236 000	11 439 000	11 675 000
160545	1 972 000	18 514 000	20 486 000
044001		2 400 000	2 400 000
050021		5 652 500	5 652 500
050221		1 000 000	1 000 000
050270		25 600 000	25 600 000
052501		860 000	860 000
071421		1 000 000	1 000 000

Note B Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år

Kapittel og post	Stikkord	Merutgift(-)/mindreutgift	Merinntekter / mindreinntekter(-) iht. merinntektsfullmakt	Sum grunnlag for overføring	Maks. overførbart beløp	Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten
160501		- 87 713 484	126 072 130	38 358 646	47 512 300	38 358 646
160522		- 648 957	693 170	44 213	571 950	44 213
160545	"kan overføres"	7 619 848		7 619 848	36 014 000	7 619 848

Forklaring til bruk av budsjettfullmakter*Mulig overførbart beløp*

Mulig overført beløp på kapittel/post 160501 inkluderer merutgift på kapittel/post 160501, merinntekter på kapittel/post 460501 og 1/3 av merinntekter på kapittel 460502. DFØ har søkt om at beløpet overføres til neste år.

Mulig overført beløp på kapittel/post 160522 inkluderer merutgifter på kapittel/post 160522 og 2/3 av merinntekter på kapittel/post 460502. DFØ har søkt om overføring av beløpet til neste år.

DFØs ubrukte bevilgning på kapittel/post 160545 kan overføres i sin helhet, og DFØ har søkt om at hele beløpet overføres til neste år.

Stikkordet «kan overføres»

DFØs bevilgning på post 45 er gitt med stikkordet "kan overføres". Mindreutgiften beregnes i forhold til tildelinger gitt innenfor de to siste budsjettårene og virksomheten lar mindreutgiften inngå som en del av overført beløp.

Tildelinger utover kap. 1605

DFØ har mottatt flere tildelinger utover DFØs kap. 1605. DFØs ubrukte midler på disse kapitlene kan ikke overføres. Se forøvrig note F for ytterligere informasjon.

Belastningsfullmakter

DFØ har mottatt flere belastningsfullmakter. DFØs ubrukte midler på disse kan ikke overføres. Se forøvrig note F for ytterligere informasjon.

Note C Vurdering av budsjettmessig situasjon- ordinære driftsmidler

Kap	Kapitteltekst	Post	Samlet tildeling for 2023	Regnskap per 31.12.2023	Avvik tildeling regnskap
1605	Direktoretet for forvaltning og økonomistyring	01	977 404 000	1 065 117 484	-87 713 484
4605	Direktoretet for forvaltning og økonomistyring	01	-166 400 000	-292 125 545	125 725 545
Sum ordinære midler			811 004 000	772 991 938	38 012 062

Note D Spesifikasjon av inntekter post 01

Type inntekt	Regnskap per 31.12.2023
Betaling fra kunder for utgifter ifm. elektronisk fakturabehandling, programvarevedlikehold og teknisk drift av lønssystemet *	129 224 000
Betaling fra kunder som mottar lønn- og/eller regnskapstjenester **	59 037 000
Kurs og konferanser	5 005 650
Andre inntekter	98 858 895
Sum inntekter	292 125 545

* Dette er viderefaktureringskostnader for lønns- og regnskapstjenestene.

** Dette er fakturering for kostnader som DFØ har ved opptak og drift av nye kunder som ennå ikke har rammeoverført driftsbudsjett og kjøp av tilleggstjenester.

Note E Vurdering av budsjettmessig situasjon - større utstyrsanskaffelser

Kap	Kapittel- tekst	Post	Formål	Samlet tildeling 2023	Regnskap per 31.12.2023	Avvik tildeling/ regnskap
1605	Direktoratet for forvaltning og økonomistyring	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	20 486 000	12 866 152	7 619 848
Sum større utstyrsanskaffelser				20 486 000	12 866 152	7 619 848

Note F Vurdering av budsjettmessig situasjon - belastningsfullmakter og tildelinger utover DFØs kap.

Kap	Post	Avgiver av belastningsfullmakt/tildeling	Formål	Samlet tildeling 2023	Regnskap per 31.12.2023	Avvik tildeling
0440	01	Politiet	Gjennomgang av Politidirektoratet / trykking og avslutningsseminar politireform	400 000	334 672	65 328
0440	01	Politiet	Statusrapport om kultur og ledelse i politiet	2 000 000	1 394 472	605 528
0500	21	Kommunal- og distriktsdepartementet	Lederutviklingsprosjektet "Vidsyn" for statsforvalterne	900 000	887 338	12 662
0500	21	Kommunal- og distriktsdepartementet	Tallgrunnlag lønnsoppgjør	3 200 000	3 148 345	51 655
0500	21	Kommunal- og distriktsdepartementet	Ferdigstille kurs i grunnleggende forvaltningskompetanse mm.	900 000	449 261	450 739
0500	21	Kommunal- og distriktsdepartementet	Legge til rette for ordning der lærlinger er faddere for elever	150 000	60 615	89 385
0500	21	Kommunal- og distriktsdepartementet	Kartlegging av antall ansatte i statsforvaltningen	57 500	44 500	13 000
0500	21	Kommunal- og distriktsdepartementet	Gjennomføring av mobilitetsprogrammet og StartOff	400 000	400 000	-
0500	21	Kommunal- og distriktsdepartementet	Evalueringsprosjektet "Vidsyn"	45 000	5 219	39 781
0502	21	Kommunal- og distriktsdepartementet	Oppfølging tariffavsatte kompetansmidler - HTA-midler	1 000 000	499 800	500 200
0502	70	Kommunal- og distriktsdepartementet	Tariffavsatte kompetansmidler	16 500 000	16 500 000	-
0502	70	Kommunal- og distriktsdepartementet	Tariffavtalte avsetninger	9 100 000	7 902 103	1 197 897
0525	01	Kommunal- og distriktsdepartementet	Lederutviklingsprosjektet "Vidsyn" for statsforvalterne	600 000	600 000	-
0525	01	Kommunal- og distriktsdepartementet	Lederutviklingsprosjektet "Vidsyn" for statsforvalterne, merutgifter til siste fase av prosjekt	260 000	257 210	2 790
0540	25	Digitaliseringsdirektoratet	Medfinansiering prosjekt "Automatisering av lønnsutbetaling"	1 325 234	1 244 643	80 591
0540	25	Digitaliseringsdirektoratet	Medfinansiering prosjekt "Kravbank"	1 951 110	1 951 110	-
0714	21	Helse- og omsorgsdepartementet	Evalueringsprosjektet "Vidsyn"	1 000 000	314 703	685 297
Sum belastningsfullmakter				39 788 844	35 993 991	3 794 853

Forklaring:

DFØ mottar belastningsfullmakter og tildelinger utover DFØs kapittel, som finansiering av enkeltoppdrag. DFØ er i dialog med avgivere av tildelinger og belastningsfullmakter om eventuelle nye fullmakter for 2024. Mer detaljert forklaring på avvik gis under:

Gjennomgang av Politidirektoratet / trykking og avslutningsseminar politireform

Prosjektene ble avsluttet i 2023, men hele tildelingen er ikke benyttet.

Statusrapport om kultur og ledelse i politiet

DFØ har blitt tildelt 2 millioner kroner for å gjennomføre statusrapport om kultur, holdninger og ledelse. Prosjektet avsluttes i 2024 og det er behov for meidler også i 2024. Det ble brukt 1,36 mill. kroner i 2023, og DFØ har planlagt med å motta 0,3 mill. kroner for 2024.

Lederutviklingsprosjektet "Vidsyn" for statsforvalterne

DFØ har fått oppdrag å drive lederutviklingsprogrammet «Vidsyn» for statsforvalterne. Oppdraget ble avsluttet i 2023, med et lite mindreforbruk. Midlene er fordelt på 3 ulike kap./poster.

Tallgrunnlag lønnsoppgjør

Dette er en fast driftsoppgave som er overført DFØ og som foreløpig har blitt finansiert med tildeling over kap. 0500 post 21.

Ferdigstille kurs i grunnleggende forvaltningskompetanse mm.

DFØ har utarbeidet grunnleggende kurs i forvaltningskompetanse, samt tilrettelegge for universell utforming av DFØ sine e-læringskurs. Deler av dette arbeidet kommer til utbetaling i 2024 og det er behov for overføring av midler til 2024. DFØ har planlagt med å motta 0,45 mill. kroner i 2024.

Legge til rette for ordning for lærlinger

Arbeidet er gjennomført, men ikke alle midlene er benyttet.

Kartlegging av antall ansatte i statsforvaltningen

DFØ har fått oppdrag om å gjennomføre en årlig kartlegging av antall ansatte i statsforvaltningen. Arbeidet er gjennomført, men ikke alle midlene er benyttet.

Gjennomføring av mobilitetsprogrammet og StartOff

DFØ har inngått et StartOff-prosjekt for å utvikle en teknisk løsning som legger til rette for kompetanseutveksling i staten. Arbeidet er gjennomført og midlene benyttet fullt ut.

Evalueringsprosjekt av Datatilsynet

DFØ har fått oppdrag om å gjennomføre evaluering av Datatilsynet. Arbeidet er gjennomført, uten at alle midlene er benyttet.

Oppfølging tariffavsatte kompetansemidler - HTA-midler

DFØ får oppdrag om å følge opp prosjekter som partene beslutter. I 2023 er midlene er brukt til å utarbeide et veiledningshefte om partene i staten. Restbeløpet på 0,5 mill. kroner er ubenyttet, men det kommer utgifter på 100 000 kroner i 2024. DFØ har planlagt med å motta 100 000 kroner i 2024.

Tariffavsatte kompetansemidler

Tildelingen er en søknadsbasert ordningen der statlige virksomheter kan søke om kompetansemidler. I hovedtariffavtalen i staten er det avsatt 25,6 mill. kroner ordningen har et samlet mindreforbruk i 2023.

Medfinansiering prosjekt "Automatisering av lønnsutbetaling"

DFØ har mottatt midler fra Medfinansieringsordningen til fornying av elektroniske skjemaer. Arbeidet har blitt gjennomført til en lavere utgift enn planlagt i 2023. Arbeidet vil fortsette i 2024, men da ved bruk av midler over DFØs kap./post.

Medfinansiering prosjekt "Kravbank"

DFØ har mottatt midler fra Medfinansieringsordningen til prosjektet. Midlene har blitt benyttet fullt ut i 2023. Arbeidet vil fortsette i 2024, men da ved bruk av midler over DFØs kap./post.

Evalueringsprosjekt av Vitenskapskomiteen for mat og miljø (VKM)

DFØ har fått i oppdrag å vurdere hvordan Vitenskapskomiteen for mat og miljø (VKM) har fylt sin rolle og kan utvikles videre som en uavhengig vitenskapelig komite. Videre ønskes en vurdering av hvordan fremtidige risikovurderingsoppdrag kan løses på en best mulig måte. Prosjektet vil fortsette i 2024 og DFØ planlegger med å få en tildeling i 2024 på 685 000 kroner.

Oppstilling av artskontorapporteringen 31.12.2023

	31.12.2023	31.12.2022
Driftsinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet		
Innbetalinger fra tilskudd og overføringer	21 795 238	18 896 263
Salgs- og leieinnbetalinger	288 477 372	237 471 728
Andre innbetalinger	92 690	72 257
<i>Sum innbetalinger fra drift</i>	<i>310 365 300</i>	<i>256 440 248</i>
Driftsutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet		
Utbetalinger til lønn	714 097 013	652 859 519
Andre utbetalinger til drift	317 727 638	335 643 756
<i>Sum utbetalinger til drift</i>	<i>1 031 824 651</i>	<i>988 503 275</i>
Netto rapporterte driftsutgifter	721 459 351	732 063 027
Investerings- og finansinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet		
Innbetaling av finansinntekter	25 706	254 893
<i>Sum investerings- og finansinntekter</i>	<i>25 706</i>	<i>254 893</i>
Investerings- og finansutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet		
Utbetaling til investeringer	56 206 160	52 029 555
Utbetaling av finansutgifter	156 470	57 252
<i>Sum investerings- og finansutgifter</i>	<i>56 362 631</i>	<i>52 086 807</i>
Netto rapporterte investerings- og finansutgifter	56 336 925	51 831 914
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten		
Innbetaling av skatter, avgifter, gebyrer m.m.	807 867	791 455
<i>Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>	<i>807 867</i>	<i>791 455</i>
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten		
Utbetalinger av tilskudd og stønader	38 140 007	10 501 805
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>	<i>38 140 007</i>	<i>10 501 805</i>
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler		
Gruppelivsforsikring konto 1985 (ref. kap. 5309, inntekt)	1 311 008	946 323
Arbeidsgiveravgift konto 1986 (ref. kap. 5700, inntekt)	89 924 682	80 772 222
Nettoføringsordning for merverdiavgift konto 1987 (ref. kap. 1633, utgift)	71 466 677	77 167 645
<i>Netto rapporterte utgifter på felleskapitler</i>	<i>-19 769 014</i>	<i>-4 550 900</i>
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet	795 359 403	789 054 391

Oversikt over mellomværende med statskassen

Eiendeler og gjeld	31.12.2023	31.12.2022
Fordringer på ansatte	1 004 528	433 291
Bankkontoer med statlige midler utenfor Norges Bank	0	12 814
Skyldig skattetrekk og andre trekk	-28 205 658	-25 186 484
Skyldige offentlige avgifter	-294 211	-451 492
Avsatt pensjonspremie til Statens pensjonskasse*	-13 972 539	-14 609 009
Annen kortsiktig gjeld (tilskudd viderefremmes av DFØ)	-7 209 222	-4 575 727
Lønn (negativ netto, for mye utbetalt lønn m.m.)	131 928	35 969
Differanser på bank og uidentifiserte innbetalinger	-298 200	0
Sum mellomværende med statskassen	-48 843 375	-44 340 636

* Pensjonstrekket i de ansattes lønn (2 prosent) på konto 263 inngår også på denne linjen.

Regnskapsprinsipper – Virksomhetsregnskap avlagt i henhold til de statlige regnskapsstandardene (SRS)

DFØ har i samråd med Finansdepartementet vedtatt at DFØ skal føre og rapportere sitt virksomhetsregnskap i tråd med de statlige regnskapsstandardene (SRS), i tillegg til ordinær rapportering etter kontantprinsippet.

Virksomhetsregnskapet er satt opp i samsvar med de statlige regnskapsstandardene (SRS).

Pensjoner

SRS 25 Ytelser til ansatte legger til grunn en forenklet regnskapsmessig tilnærming til pensjoner. Statlige virksomheter skal ikke balanseføre netto pensjonsforpliktelse for ordninger til Statens pensjonskasse (SPK).

Virksomheten resultatfører arbeidsgiverandel av pensjonspremien som pensjonskostnad. Pensjon kostnadsføres som om pensjonsordningen i SPK var basert på en innskuddsplan.

SPKs pensjonspremiemodell for statlige virksomheter er virksomhetsspesifikk og hendelsesbasert. Det betyr at den beregnes ut fra den enkelte virksomhets forhold og tar hensyn til virksomhetens faktiske hendelser i medlemsbestanden i virksomheten.

Medlemsandelen på to prosent av lønnsgrunnlaget er uendret.

Transaksjonsbaserte inntekter

Inntekt resultatføres når den er opptjent. Transaksjoner resultatføres til verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet. Salg av tjenester inntektsføres i takt med utførelsen. DFØ selger ikke varer.

Inntekter fra bevilgninger og overføringer

DFØ praktiserer forenklet prinsippet om motsatt sammenstilling. Dette innebærer at inntekt fra bevilgninger beregnes som differansen mellom periodens kostnader og opptjente transaksjonsbaserte inntekter, og eventuelle inntekter fra tilskudd og overføringer til virksomheten. Dette betyr at resultatet av periodens aktiviteter blir null

Kostnader

Kostnader som gjelder transaksjonsbaserte inntekter kostnadsføres i samme periode som tilhørende inntekt.

Kostnader som finansieres med inntekt fra bevilgning og overføringer, kostnadsføres i takt med at aktivitetene utføres.

Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten

Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten

Tariffavsatte kompetansemidler

De sentrale partene i staten KDD, LO stat, Akademikerne, Unio og YS Stat har i hovedtariffavtalen (HTA) 2022 til 2024 forhandlet frem at 25 millioner kroner skal benyttes for å legge til rette for økt satsing på kompetanse. Dette er midler statlige virksomheter i tariffområdet kan søke på innen en gitt frist. Formålet med midlene som betales ut til virksomhetene er å sette i gang tiltak for å utvikle og effektivisere staten og fremme et godt samarbeid mellom ledelsen og medarbeiderne, og mellom partene i staten. DFØ er på vegne av KMD ansvarlig for å administrere denne ordningen. Vi tar imot søknader, utarbeider forslag til innstilling og fordeler midlene i tråd med partenes vedtak.

OK STAT

OK stat er et statlig opplæringskontor med ansvar for det statlige tariffområdet. Opplæringskontoret sin virksomhet er hjemlet i opplæringsloven § 4.3 og driftes og utvikles av tilskudd til opplæring fra fylkeskommunene hvor lærlingen har sitt lærested. DFØ foretar utbetaling av disse tilskuddene.

Nordisk utvekslingsordning, NOKUT, Norges administrasjon

DFØ er Norges administrative kontaktledd for Nordisk ministerråds utvekslingsordning av hospitanter mellom åtte nordiske land. Norge mottar en andel av totalt budsjetterte midler til ordningen fra sekretariatet og behandler søknader fra hospitanter i statlige virksomheter. Inn- og utbetalinger gjøres i danske kroner.

Sirkulære og klimavennlige offentlige anskaffelser

DFØ mottar midler fra Nordisk Ministerråd for å lede og koordinere Nordisk Visjon-prosjektet «Sirkulære og klimavennlige offentlige anskaffelser». DFØ har koordineringsansvar, inkludert å fordele prosjektmidlene mellom nordiske partnere.

EU-midler

DFØ deltar i EU prosjektet - Interproc som er et samarbeid med andre nasjoner og private aktører ifm. utvikling og implementering av nye digitale løsninger for anskaffelsesområdet. DFØ fordeler prosjektmidler mellom deltakerne.

Tilskudd er i rapporten presentert etter kontantprinsippet.

Klassifisering og vurdering av anleggsmidler

Anleggsmidler er varige og betydelige eiendeler som disponeres av virksomheten. Med varig menes utnyttbar levetid på 3 år eller mer. Med betydelig menes enkeltstående anskaffelser (kjøp) med anskaffelseskost på kr 50 000 eller mer. Anleggsmidler er balanseført til anskaffelseskost fratrukket avskrivninger.

Kontorinventar og datamaskiner (PCer, servere m.m.) med utnyttbar levetid på 3 år eller mer er balanseført som egne grupper.

Anleggsmidler nedskrives til virkelig verdi ved en eventuell bruksendring, dersom virkelig verdi er lavere enn balanseført verdi.

Immaterielle eiendeler

Immaterielle eiendeler med avskrivningsperiode på 15 år

DFØ drifter og forvalter lønns- og regnskapssystemer som benyttes av statlige virksomheter som har avtale med DFØ som leverandør. Dette gjelder systemene SAP og Unit4. Systemene er anslått å ha en levetid på 15 år. Dette avviker fra anbefalt levetid i SRS 17, men anses som en realistisk levetid for denne typen systemer.

Immaterielle eiendeler med avskrivningsperiode på 5 år

Består av standard programvare og egenutviklede systemer.

Anlegg under arbeid

Vurderes ved overgang til nytt år og omgrupperes eventuelt til riktig eiendelsklasse.

Anlegg under arbeid avskrives ikke.

Varige driftsmidler

DFØ aktiverer følgende eiendeler samlet (pool):

- bærbare PCer
- projektorer
- inventar

Driftsmidlene er balanseført og avskrives over forventet levetid. Ved salg eller avgang av driftsmidler resultatføres regnskapsmessig gevinst eller tap.

Klassifisering og vurdering av omløpsmidler og kortsiktig gjeld

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmidler/langsiktig gjeld.

Omløpsmidler vurderes til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på opptakstidspunktet.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende, og erfaringene tilsier at alle krav innfris. Ut fra en helhetsvurdering av utestående krav avsettes det ikke for forventet tap.

Statens kapital

Statens kapital består av avregninger og statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler i henhold til SRS 1 Oppstillingsplaner for resultatregnskap og balanse. Avsnittet viser statens samlede finansiering av virksomheten.

Avregninger

For DFØ er nettobeløpet av alle balanseposter, med unntak av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler, finansiert av avregnet med statskassen. DFØ presenterer ikke konsernkontoene i Norges Bank som bankinnskudd. Konsernkontoene inngår i avregnet med statskassen.

Statlige rammebetingelser

Selvassurandørprinsippet

Staten opererer som selvassurandør. Det er følgelig ikke inkludert poster i balanse eller resultatregnskap som reflekterer forsikringskostnader eller forpliktelser.

Statens konsernkontoordning

Statlige virksomheter omfattes av statens konsernkontoordning. Konsernkontoordningen innebærer at alle innbetalinger og utbetalinger daglig gjøres opp mot virksomhetens oppgjørskontoer i Norges Bank.

Bruttobudsjetterte virksomheter tilføres ikke likvider gjennom året. Virksomhetene har en trekkrettighet på sin konsernkonto. For bruttobudsjetterte virksomheter nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto i Norges Bank ved overgang til nytt regnskapsår.

Nummerering av noter

DFØ benytter samme nummerering av noter som i DFØs maler. Noter som ikke er aktuelle for DFØ vises ikke.

Resultatregnskap

	Note	31.12.2023	31.12.2022
Driftsinntekter			
Inntekt fra bevilgninger	1	791 163 830	770 862 744
Inntekt fra tilskudd og overføringer	1	21 842 645	18 351 739
Salgs- og leieinntekter	1	288 300 161	241 085 339
Andre driftsinntekter	1	92 690	72 257
<i>Sum driftsinntekter</i>		<i>1 101 399 326</i>	<i>1 030 372 079</i>
Driftskostnader			
Lønnskostnader	2	730 163 558	653 298 364
Avskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	3,4	50 152 400	48 362 745
Nedskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	3,4	46 467	0
Andre driftskostnader	5	320 906 135	328 908 611
<i>Sum driftskostnader</i>		<i>1 101 268 561</i>	<i>1 030 569 720</i>
Driftsresultat		130 764	-197 641
Finansinntekter og finanskostnader			
Finansinntekter	6	25 706	254 893
Finanskostnader	6	156 470	57 252
<i>Sum finansinntekter og finanskostnader</i>		<i>-130 764</i>	<i>197 641</i>
Resultat av periodens aktiviteter		0	0
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten			
Avgifter og gebyrer direkte til statskassen	8	807 867	791 455
Avregning med statskassen innkrevingsvirksomhet		807 867	791 455
<i>Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>		<i>0</i>	<i>0</i>
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten			
Tilskudd til andre	9	38 140 007	10 501 805
Avregning med statskassen tilskuddsforvaltning		38 140 007	10 501 805
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>		<i>0</i>	<i>0</i>

Balanse

	Note	31.12.2023	31.12.2022
EIENDELER			
A. Anleggsmidler			
I Immaterielle eiendeler			
Programvare og lignende rettigheter	3	148 979 577	152 886 606
Immaterielle eiendeler under utførelse	3	0	8 757 165
<i>Sum immaterielle eiendeler</i>		<i>148 979 577</i>	<i>161 643 771</i>
II Varige driftsmidler			
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	4	33 453 088	24 043 315
<i>Sum varige driftsmidler</i>		<i>33 453 088</i>	<i>24 043 315</i>
Sum anleggsmidler		182 432 665	185 687 086
B. Omløpsmidler			
II Fordringer			
Kundefordringer	12	3 612 766	4 018 567
Andre fordringer	14	25 808 126	31 909 794
<i>Sum fordringer</i>		<i>29 420 892</i>	<i>35 928 361</i>
III Bankinnskudd, kontanter og lignende			
Bankinnskudd	15	0	12 814
<i>Sum bankinnskudd, kontanter og lignende</i>		<i>0</i>	<i>12 814</i>
Sum omløpsmidler		29 420 892	35 941 176
Sum eiendeler drift		211 853 557	221 628 261
Sum eiendeler		211 853 557	221 628 261

Statens kapital og gjeld

	Note	31.12.2023	31.12.2022
C. Statens kapital			
II Avregninger			
Avregnet med statskassen (bruttobudsjetterte)	7	52 822 223	69 275 679
<i>Sum avregninger</i>		52 822 223	69 275 679
Sum statens kapital		52 822 223	69 275 679
D. Gjeld			
III Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		18 084 236	25 705 378
Skyldig skattetrekk		28 205 658	25 186 484
Skyldige offentlige avgifter		12 891 177	11 061 646
Avsatte feriepenger		62 690 979	56 292 251
Annen kortsiktig gjeld	16	37 159 284	34 106 824
<i>Sum kortsiktig gjeld</i>		159 031 334	152 352 583
Sum gjeld		159 031 334	152 352 583
Sum statens kapital og gjeld drift		211 853 557	221 628 261
Sum statens kapital og gjeld		211 853 557	221 628 261

Note 1 Driftsinntekter

	31.12.2023	31.12.2022
Inntekt fra bevilgninger*		
Inntekt fra bevilgninger	791 163 830	770 862 744
Sum inntekt fra bevilgninger	791 163 830	770 862 744
<p>*Etter de statlige regnskapsstandardene beregnes inntekt fra bevilgninger for bruttobudsjetterte virksomheter som differansen mellom periodens kostnader og opptjente transaksjonsbaserte inntekter og eventuelle inntekter fra tilskudd og overføringer til virksomheten. En konsekvens av dette er at resultat av periodens aktiviteter blir null.</p> <p>For informasjon om mottatte bevilgninger se oppstilling av bevilgningsrapportering.</p>		
Inntekt fra tilskudd og overføringer		
Tilskudd fra EU	3 039 595	160 565
Andre tilskudd og overføringer	18 803 049	18 191 175
Sum inntekt fra tilskudd og overføringer	21 842 645	18 351 739
Salgs- og leieinntekter		
Salgsinntekt, avgiftsfri	282 491 797	237 625 945
Salgsinntekt, unntatt avgiftsplikt	5 808 364	3 459 394
Sum salgs- og leieinntekter	288 300 161	241 085 339
Andre driftsinntekter		
Andre driftsinntekter	92 690	72 257
Sum andre driftsinntekter	92 690	72 257
Sum driftsinntekter	1 101 399 326	1 030 372 079

Note 2 Lønnskostnader

	31.12.2023	31.12.2022
Lønn *	536 429 739	488 802 999
Feriepenger *	65 737 031	60 130 443
Arbeidsgiveravgift *	91 922 966	80 823 192
Pensjonskostnader **	47 921 900	44 231 387
Sykepenger og andre refusjoner****	-23 473 823	-29 879 221
Andre ytelser	11 625 747	9 189 565
Sum lønnskostnader	730 163 558	653 298 364

Antall utførte årsverk ***	731	699
-----------------------------------	------------	------------

* Lønn, feriepenger og arbeidsgiveravgift øker sammenliknet med 2022. Økningen skyldes vekst i antall ansatte i DFØ, først og fremst på økonomitjenesteområdet, som følge av flere tjenester og økning i antall økonomitjenestekunder. I tillegg er det 5 prosentpoeng høyere arbeidsgiveravgift på lønn over 750 000 kroner.

** Premiesatsen for arbeidsgiverandelen utgjorde i 2023 8,9 prosent (arbeidsgiverandel av pensjonspremien/pensjonsgrunnlaget i 2023 rapportert til SPK). For regnskapsåret 2022 utgjorde premiesatsen 9,3 prosent.

*** Antall utførte årsverk defineres som den ressursinnsatsen som de ansatte i DFØ har utført i perioden det rapporteres på.

**** Sykepenger og andre refusjoner er 3 420 800 kroner for lav i 2023 og for høy i 2022. Dette skyldes feil korrigering av avsetning ved innbetalingen fra NAV i slutten av desember 2022, og tilhørende reversering i 2023. Justert for feilen utgjør sykepenger og andre refusjoner 26 894 623 kroner i 2023 og 26 458 421 kroner i 2022.

Som en følge av feilen er arbeidsgiveravgiften 482 333 kroner for høy i 2023 og for lav i 2022. Dette gir en samlet effekt på 3 903 133 kroner i 2023.

Lønnskostnad per divisjon	2023	2022
Regnskapsdivisjonen	176 025 631	154 610 327
Lønnsdivisjonen	235 354 282	206 685 558
Divisjon for offentlige anskaffelser	87 395 294	83 240 494
Divisjon for styring, organisering og ledelse	107 502 782	98 242 343
Strategi- og fellestjenestedivisjonen	46 409 103	62 029 019
IT-divisjonen	65 347 738	37 015 216
Kommunikasjonsenheten	12 128 728	11 475 407
Sum	730 163 558	653 298 364

Note 3 Immaterielle eiendeler

	Programvare og lignende rettigheter	Immaterielle eiendeler under utførelse	Sum
Anskaffelseskost 01.01.2023	472 630 013	8 757 165	481 387 179
Tilgang i året	35 609 034	0	35 609 034
Avgang anskaffelseskost i året (-)	-33 567 296	0	-33 567 296
Fra immaterielle eiendeler under utførelse til annen gruppe i året	8 757 165	-8 757 165	0
Anskaffelseskost	483 428 916	0	483 428 916
Akkumulerte nedskrivninger 01.01.2023	6 636 112	0	6 636 112
Akkumulerte avskrivninger 01.01.2023	313 107 296	0	313 107 296
Ordinære avskrivninger i året	39 799 598	0	39 799 598
Akkumulerte avskrivninger avgang i året (-)	-25 093 667	0	-25 093 667
Balanseført verdi 31.12.2023	148 979 577	0	148 979 577

Avskrivningssatser, fordeling etter avskrivningstid / anleggsgrupper	15 år / lineært	5 år / lineært	Sum
Tilgang i året 2023	17 207 551	18 401 482	35 609 033
Avgang anskaffelseskost i året 2023	-19 613 148	-13 954 148	-33 567 296

Avhendelse av immaterielle eiendeler i 2023:

Salgssum ved avgang anleggsmidler	0	0	0
- Bokført verdi avhendede anleggsmidler	8 035 720	437 910	8 473 629
Regnskapsmessig tap konto 7800*			8 473 629

* Regnskapsmessig tap konto 7800 er immaterielle eiendeler av anlegg som ikke er var ferdig avskrevet ved tidspunktene for utrangering.

Ikke-korrigert feil (note 3 og 5):

Kostnader som gjelder konsulent tjenester til utvikling av Doffin er feilaktig blitt klassifisert som driftskostnader, og ikke som anleggsmiddel. Dette gjelder perioden fra 31.12.2020 til 31.12.2023. Påvirkning på årsregnskapet: For lavt beløp på Immaterielle eiendeler og for høyt beløp på andre driftskostnader. Totalt i perioden 13 600 000 kroner, av dette utgjør dette en kostnad på 6 300 000 kroner for 2023. Resultat av periodens aktiviteter påvirkes ikke pga. prinsippet om motsatt sammenstilling.

Note 4 Varige driftsmidler

	Driftsløsøre, inventar, verktøy o.l.	Sum
Anskaffelseskost 01.01.2023	90 985 615	90 985 615
Tilgang i året	20 108 376	20 108 376
Avgang anskaffelseskost i året (-)	-12 190 160	-12 190 160
Anskaffelseskost	98 903 831	98 903 831
Akkumulerte nedskrivninger 01.01.2023	37 257	37 257
Nedskrivninger i året	46 467	46 467
Akkumulerte avskrivninger 01.01.2023	66 905 042	66 905 042
Ordinære avskrivninger i året	10 352 802	10 352 802
Akkumulerte avskrivninger avgang i året (-)	-11 890 826	-11 890 826
Balanseført verdi 31.12.2023	33 453 088	33 453 088

Avskrivningssatser- fordeling etter avskrivning	10 år	5 år	4 år	3 år	Sum
Avhendelse av varige driftsmidler i 2023:					
Tilgang i året 2023	567 332	11 915 151	2 550 104	5 075 789	20 108 376
Avgang anskaffelseskost i året 2023	-2 648 296	-853 127	-4 498 479	-4 190 258	-12 190 160
Avhendelse av varige driftsmidler i 2023:					
Salgssum ved avgang anleggsmidler	0	0	0	0	0
- Bokført verdi avhendede anleggsmidler	197 472	92 648		9 214	299 334
Regnskapsmessig tap konto 7800*					299 334

* Regnskapsmessig tap konto 7800 er varige driftsmidler av anlegg som ikke er var ferdig avskrevet ved tidspunktene for utranering.

Note 5 Andre driftskostnader

	31.12.2023	31.12.2022
Husleie	43 634 747	38 524 950
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	185 397	17 122
Andre kostnader til drift av eiendom og lokaler	18 154 215	15 222 974
Leie maskiner, inventar og lignende	75 788 255	79 863 949
Mindre utstyrsanskaffelser	3 228 895	6 661 126
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv	96 860	97 601
Kjøp av konsulenttjenester	59 029 319	81 884 159
Kjøp av andre fremmede tjenester	78 375 328	77 635 385
Reiser og diett	8 117 993	6 189 995
Tap og lignende	8 772 963	0
Øvrige driftskostnader	25 522 163	22 811 350
Sum andre driftskostnader	320 906 135	328 908 611

Husleie og andre kostnader til drift av eiendom og lokaler:

I hovedsak er økningen knyttet til en større avregning av felleskostnader, økte strømkostnader, samt prisstigning.

Leie maskiner, inventar og lignende:

Nedgangen skyldes at vi har forskjøvet betalingstidspunktet for lisenser for 2024 fra desember foregående år til januar innværende år. Lisenser for 2023 som ble forhåndsbetalt i 2022 ble dessverre ikke periodisert.

Mindre utstyrsanskaffelser:

Vedlikehold av CRM-systemet i 2022, mens det ble ført på konto 64* i 2023.

Kjøp av konsulenttjenester:

DFØ har jobbet for å redusere konsulentbruken over flere år (se for øvrig mer omtale i årsrapporten kap. 4.7.2). Nedgangen skyldes avslutning noen store prosjekter i 2022.

Tap og lignende:

Tap ved utrangering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler, av anlegg som ikke er var ferdig avskrevet ved tidspunktene for utrangering.

Øvrige driftskostnader:

Økningen skyldes i hovedsak kostnader til kundeforum i 2023.

Ikke-korrigert feil (note 3 og 5):

Kostnader som gjelder konsulent tjenester til utvikling av Doffin er feilaktig blitt klassifisert som driftskostnader, og ikke som anleggsmiddel. Dette gjelder perioden fra 31.12.2020 til 31.12.2023. Påvirkning på årsregnskapet: For lavt beløp på Immaterielle eiendeler og for høyt beløp på andre driftskostnader. Totalt i perioden 13 600 000 kroner, av dette utgjør dette en kostnad på 6 300 000 kroner for 2023. Resultat av periodens aktiviteter påvirkes ikke pga. prinsippet om motsatt sammenstilling.

Tilleggsinformasjon om operasjonelle leieavtaler

Gjenværende varighet	Type eiendel			
	Immaterielle eiendeler	Tomter, bygninger og annen fast eiendom	Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	Sum
Varighet inntil 1 år	22 967 887	1 774 370	3 426 854	28 169 111
Varighet 1-5 år	23 431 173	25 573 843	1 310 587	50 315 603
Varighet over 5 år	24 651 753	16 286 534	-	40 938 287
Kostnadsført leiebetaling for perioden	71 050 813	43 634 747	4 737 441	119 423 001

Leieforhold hos DFØ per 31.12.2023

Lokasjon	Leieforhold	Kvm BTA	Løper fra:	Løper til:	Årlig leie
Oslo - 85172:	Leie egne lokaler i Oslo	5 329	01.10.2021	30.09.2031	13 204 796
Oslo - 85173:	Digdir (vår andel på 60 prosent)	1 281	01.10.2021	30.09.2031	3 082 038
Stavanger - 85010:	Leie lokaler i Stavanger	6 476	01.09.2015	31.12.2026	17 701 664
Trondheim - 85011:	Leie lokaler i Trondheim	2 775	01.10.2018	28.02.2028	7 430 752
Harstad:	Leie lokaler i Harstad	73	01.01.2022	31.12.2023	91 494
Oslo - Forskningsparken	Leie i forskningsparken	33	01.12.2020	31.12.2024	501 500
IT-Infrastruktur	Håndteres av IT.				1 622 503
Totalt					43 634 747

Note 6 Finansinntekter og finanskostnader

	31.12.2023	31.12.2022
Finansinntekter		
Valutagevinst (agio)	25 706	254 893
Sum finansinntekter	25 706	254 893
Finanskostnader		
Rentekostnad	28 476	8 373
Valutatap (disagio)	127 994	48 879
Sum finanskostnader	156 470	57 252

Note 7 Sammenheng mellom avregnet med statskassen og mellomværende med statskassen (bruttobudsjetterte virksomheter)

A) Forklaring til at periodens resultat ikke er lik endring i avregnet med statskassen i balansen (kongruensavvik)

	31.12.2023	31.12.2022	Endring
Avregnet med statskassen i balansen	52 822 223	69 275 679	-16 453 456

Bakgrunnen for at periodens resultat ikke er lik endring i avregnet med statskassen i balansen for bruttobudsjetterte virksomheter er at konsernkontoene i Norges Bank inngår som en del av avregnet med statskassen i balansen. I tillegg hensyntas enkelte transaksjoner som ikke er knyttet til virksomhetens drift og transaksjoner som ikke medfører ut- eller innbetaling. Nedenfor vises de ulike postene som er grunnen til at endring i avregnet med statskassen i balansen ikke er lik periodens resultat.

Endring i avregnet med statskassen

Konsernkontoer i Norges Bank

- Konsernkonto utbetaling	-1 144 945 320
+ Konsernkonto innbetaling	354 088 656
Netto trekk konsernkonto	-790 856 664

Innbetalinger og utbetalinger som ikke inngår i virksomheten drift (er gjennomstrømningsposter)

- Innbetaling innkrevingsvirksomhet og andre overføringer	-807 867
+ Utbetaling tilskuddsforvaltning og andre overføringer	38 140 007

Bokføringer som ikke går over bankkonto, men direkte mot avregning med statskassen

+ Inntektsført fra bevilgning (underkonto 1991)	791 163 830
- Gruppeliv/arbeidsgiveravgift (underkonto 1985 og 1986)	-91 235 691
+ Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift (underkonto 1987)	70 051 320

Andre avstemmingsposter

Korrigerende avsetning feriepenger	-1 480
------------------------------------	--------

Forskjell mellom resultatført og netto trekk på konsernkonto 16 453 456

Sum endring i avregnet med statskassen * **16 453 456**

B) Forskjellen mellom avregnet med statskassen og mellomværende med statskassen

	31.12.2023	31.12.2023	Forskjell
	Spesifisering av bokført avregning med statskassen	Spesifisering av rapportert mellomværende med statskassen	
Immaterielle eiendeler og varige driftsmidler			
Immaterielle eiendeler	148 979 577	0	148 979 577
Varige driftsmidler	33 453 088	0	33 453 088
<i>Sum</i>	<i>182 432 665</i>	<i>0</i>	<i>182 432 665</i>
Omløpsmidler			
Kundefordringer	3 612 766	0	3 612 766
Andre fordringer	25 808 126	1 004 528	24 803 598
<i>Sum</i>	<i>29 420 892</i>	<i>1 004 528</i>	<i>28 416 364</i>
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	-18 084 236	0	-18 084 236
Skyldig skattetrekk og andre trekk	-28 205 658	-30 303 137	2 097 479
Skyldige offentlige avgifter	-12 891 177	-294 211	-12 596 966
Avsatte feriepenger	-62 690 979	0	-62 690 979
Annen kortsiktig gjeld	-37 159 284	-19 250 554	-17 908 729
<i>Sum</i>	<i>-159 031 334</i>	<i>-49 847 903</i>	<i>-109 183 431</i>
Sum	52 822 223	-48 843 375	101 665 598

Mellomværende med statskassen består av kortsiktige fordringer og gjeld som etter økonomiregelverket er rapportert til statsregnskapet (S-rapport). Avregnet med statskassen viser finansieringen av virksomhetens netto eiendeler og gjeld.

Note 8 Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten

	31.12.2023	31.12.2022
Skatter og avgifter, renteinntekter og utbytte m.m	807 867	791 455
Sum avgifter og gebyrer direkte til statskassen	807 867	791 455

2022: Beløpet ble bokført som en kostnad, men det ble senere avdekket at beløpet skulle vært bokført på konto 2990 Annen kortsiktig gjeld. Midlene er i 2022 bokført på konto 8480 Tilfeldige og andre inntekter fordi DFØ hadde mer enn 5 prosent mindreforbruk i 2020 da feilen skjedde. Dersom midlene hadde blitt bokført korrekt ville det ikke vært mulig å overføre midlene til 2022.

2023: Fakturering av manglende oppfyllelse av miljøkrav, Statens innkjøpscenter

Note 9 Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten

	31.12.2023	31.12.2022
Utbetaling av tilskudd til andre	38 140 007	10 501 805
Sum tilskudd til andre	38 140 007	10 501 805

Utbetaling av tilskudd til andre gjelder Tariffavsatte kompetansemidler i hovedtariffavtalen (DFØ er sekretariat for ordningen), OK Stat (et statlig opplæringskontor) og StartOff (program for innovative anskaffelser).

Note 12 Kundefordringer

	31.12.2023	31.12.2022
Kundefordringer til pålydende	3 612 766	4 018 567
Sum kundefordringer	3 612 766	4 018 567

Endringene fra 2022 er kun knyttet til noe variasjon i forhold til når fakturaer utstedes. DFØ har statlige virksomheter som kunder og erfaringsmessig betales alle fakturaer. Derfor setter vi ikke av til forventet tap.

Note 14 Andre kortsiktige fordringer

	31.12.2023	31.12.2022
Forskuddsbetalt lønn	0	37
Reiseforskudd	0	17 493
Personallån	1 004 528	415 761
Forskuddsbetalte leie	20 540 930	25 132 680
Andre forskuddsbetalte kostnader	2 534 227	640 168
Andre fordringer	1 728 441	5 703 656
Sum andre kortsiktige fordringer	25 808 126	31 909 794

Forskuddsbetalt leie/ andre forskuddsbetalte kostnader har gått ned fra 2022 til 2023. Dette skyldes endring av faktureringsstidspunkt av forpliktelsen til vår leverandør av økonomisystem. Faktureringsstidspunktet er nå i januar inneværende år i stedet for i desember foregående år.

Andre fordringer har gått ned fra 2022 til 2023. Skyldes nedgang i refusjon sykepenges fra NAV.

Note 15 Bankinnskudd, kontanter og lignende

	31.12.2023	31.12.2022
Øvrige bankkontoer (utenfor statens konsernkontoordning)	0	12 814
Sum bankinnskudd, kontanter og lignende	0	12 814

Saldo per 31.12.2022 gjelder renter ved årsslutt 2021. Valutakontoen ble avvirket i 2021.

Note 16 Annen kortsiktig gjeld

	31.12.2023	31.12.2022
Skyldig lønn	-131 928	-35 969
Annen gjeld til ansatte	25 689 572	23 828 082
Påløpte kostnader	2 456 718	5 892 355
Avstemmingsdifferanser ved rapportering til statsregnskapet	298 200	0
Annen kortsiktig gjeld	8 846 722	4 422 356
Sum annen kortsiktig gjeld	37 159 284	34 106 824

Annen gjeld til ansatte:

Økningen skyldes høyere lønnsavsetninger (fleksitid, reisetid og overtid til avspasering og uavviklede feriedager) da antall årsverk har økt med 32 fra 2022 til 2023.

Påløpte kostnader:

Lønnsdivisjonen byttet i 2022 driftsleverandør for SAP m.m. og det ga i en overgangsperiode ekstra driftskostnader. Avsetningen er dermed høyere i 2022 enn det som er tilfelle i 2023. Gjennom 2023 er innleie av ekstern konsulentbistand redusert og hovedtyngden av utestående timer ble fakturert og betalt innen 2023. Avsetning er tilsvarende redusert.

Avstemmingsdifferanser ved rapportering til statsregnskapet:

Differansen skyldes tilbakebetaling fra DNB på grunn av feil bankkontonummer på en leverandør, som ble korrigert i periode 202401 i stedet for i 202312.

Annen kortsiktig gjeld:

Innbetaling fra Nordisk Ministerråd til prosjekt Nordisk Visjon der vår divisjon for offentlige anskaffelser har koordinatrorolle. I tillegg er det ført korrigert avsetning av pensjonstrekk etter endret prognose for 2023 fra Statens Pensjonskasse på 1,8 mill. kroner.

Riksrevisjonen

DIREKTORATET FOR FORVALTNING OG
ØKONOMISTYRING
Org. Nr.: 986252932

Riksrevisjonens beretning

Konklusjon

Riksrevisjonen har revidert årsregnskapsoppstillingene for Direktoratet for forvaltning og økonomistyring for regnskapsåret 1. januar - 31. desember 2023. Årsregnskapsoppstillingene består av oppstilling av bevilgnings- og artskontorrapportering, virksomhetsregnskap og noter, herunder sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Oppstilling av bevilgnings- og artskontorrapporteringen viser at 795 359 403 kroner er rapportert netto til bevilgningsregnskapet, avgifter og gebyrer direkte til staten er 807 867 kroner, og at tilskudd til andre er 38 140 007 kroner.

Etter Riksrevisjonens mening

- oppfyller årsregnskapsoppstillingene gjeldende krav,
- gir oppstilling av bevilgnings- og artskontorrapporteringen med noter et dekkende bilde av virksomhetens disponible bevilgninger, inntekter og utgifter for 2023 og kapitalposter per 31. desember 2023, i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten, og
- gir oppstilling av virksomhetsregnskapet med noter et dekkende bilde av virksomhetens resultater for 2023 og av eiendeler, gjeld og statens kapital per 31. desember 2023, i samsvar med statlige regnskapsstandarder (SRS).

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig finansiell revisjon (ISSAI-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til lov, instruks og disse standardene er beskrevet nedenfor under Riksrevisjonens oppgaver og plikter ved revisjonen. Vi er uavhengige av virksomheten i samsvar med kravene i lov og instruks om Riksrevisjonen og ISSAI 130 Code of Ethics utstedt av International Organisation of Supreme Audit Institutions (INTOSAI's etikkregler), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon i årsrapporten

Ledelsen er ansvarlig for informasjonen i årsrapporten. Øvrig informasjon består av ledelseskomentarer (i del VI) og annen øvrig informasjon (del I–V) i årsrapporten. Riksrevisjonens konklusjon ovenfor om årsregnskapsoppstillingene dekker ikke informasjonen i øvrig informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapsoppstillingene er det vår oppgave å lese øvrig informasjon i årsrapporten. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom den øvrige informasjonen, årsregnskapsoppstillingene og kunnskapen vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapsoppstillingene, eller hvorvidt den øvrige informasjonen ellers fremstår som vesentlig feil. Vi

har plikt til å rapportere dersom den øvrige informasjonen fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at den øvrige informasjonen i årsrapporten:

- er konsistent med årsregnskapsoppstillingene og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende regelverk

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet som gir et dekkende bilde i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten og de statlige regnskapsstandardene (SRS). Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide årsregnskapet som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Det overordnede departementet har det overordnede ansvaret for at virksomheten rapporterer relevant og pålitelig resultat- og regnskapsinformasjon og har forsvarlig intern kontroll.

Riksrevisjonens oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapsoppstillingene

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapsoppstillingene som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som gir uttrykk for Riksrevisjonens konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig finansiell revisjon, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den, enkeltvis eller samlet, med rimelighet kan forventes å påvirke de beslutningene brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapsoppstillingene.

Som del av en revisjon i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig finansiell revisjon, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoene for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapsoppstillingene, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av internkontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av virksomhetens interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige, og om tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- dersom vi gjennom revisjonen av årsregnskapsoppstillingene får indikasjoner på vesentlige brudd på administrative regelverk med betydning for økonomistyring i staten, gjennomfører vi utvalgte revisjonshandlinger for å kunne uttale oss om hvorvidt det er vesentlige brudd på slike regelverk.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapsoppstillingene, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapsoppstillingene gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et dekkende bilde i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten og de statlige regnskapsstandardene (SRS).

Vi kommuniserer med ledelsen blant annet om det planlagte innholdet i og tidspunkt for revisjonsarbeidet og eventuelle vesentlige funn i revisjonen, herunder vesentlige svakheter i den interne kontrollen som vi avdekker gjennom revisjonen. Vi informerer overordnede departementet om funn og svakheter.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om etterlevelse av administrative regelverk for økonomistyring

Vi uttaler oss om hvorvidt vi er kjent med forhold som tilsier at virksomheten har disponert bevilgningene på en måte som i vesentlig grad strider mot administrative regelverk med betydning for økonomistyring i staten. Uttalelsen gis med moderat sikkerhet og bygger på ISSAI 4000 for etterlevelsesrevisjon. Moderat sikkerhet for uttalelsen oppnår vi gjennom revisjon av årsregnskapsoppstillingene som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi finner nødvendige.

Basert på revisjonen av årsregnskapsoppstillingene, er vi ikke kjent med forhold som tilsier at virksomheten har disponert bevilgningene i strid med administrative regelverk med betydning for økonomistyring i staten.

08.05.2024

Etter fullmakt

Åse Kristin Berglihn Hemsén
ekspedisjonssjef

Ole Husebø Schøyen
avdelingsdirektør

Beretningen er godkjent og ekspedert digitalt.